

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรัณมา ทองอาญา. ความคิดเห็นของผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัยครูเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาคณิตศาสตร์ตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตของสภาการศึกษา ศึกษาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- กาญจนา พงศ์ฤกษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวล และความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- การฝึกหัดครู, กรม. รายงานวิเคราะห์ประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครู 2519 ของสภาการศึกษา ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จักรเพชรการพิมพ์, 2522.
- _____. หลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2530 สาขาวิชาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- การศึกษาแห่งประเทศไทย, สมาคม. ทิศทางการฝึกหัดครูไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2529.
- ครุศาสตร์, คณะ. การพัฒนาการเรียนการสอนในวิทยาลัยครู. วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี, 2526. (อัดสำเนา)
- จาริก บุญไชย. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- จันทนา ตั้งสุวรรณพานิช. การวิจัยเรื่องปัญหาและรูปแบบของแผนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521, สารพัฒนาหลักสูตร. 57(มกราคม 2530): 50-52.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ, และสุดา ลินสกุล. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

- ชัชชาติ นพพลกรัง. ความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชากลุ่มปรัชญาและศาสนา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ทัศนีย์ เรืองธรรม. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนวิชาสังคมศึกษาของอาจารย์ใน
วิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2519.
- ธงชัย รักช้อน. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- ชวีรัชชัย รัตนธรรมมา. ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกคณิตศาสตร์ระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ธีระ สุมิตร. การเตรียมครูโดยถือพื้นฐานความสามารถ, การฝึกหัดครู ปัญหาและ
โอกาส. กทม.: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2518.
- นงนุช สุวรรณแสง. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาวิธีสอนสังคมศึกษาของ
อาจารย์ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2521.
- ประภาพรพรณ สุวรรณสุข. การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอน เอกสารการสอนชุดวิชา
วิทยาการการสอน หน่วยที่ 8-15. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณ
การพิมพ์, 2526.
- ประสิทธิ์ มณีไสย. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาเอกวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรีใน
วิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ประ โยชน์ คุปต์กาญจนากุล. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการ
สอนของอาจารย์วิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2532.
- ปราณี นิลเหม. ความคิดเห็นของนักศึกษาครูเกี่ยวกับโปรแกรมสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี
ในวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, 2525.

ปลัดกระทรวง, สำนักงาน. การจัดการศึกษาไทยตามแผนการศึกษาแห่งชาติ อดีต-ปัจจุบัน.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย, 2530.

พัฒนา อิติเสรี. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยตามหลักสูตรปริญญาตรีของสภา

การฝึกหัดครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ไพฑูริย์ สีนลาวัฒน์. การเรียนการสอนในสถาบันฝึกหัดครู. วารสารครุศาสตร์.

1 (กรกฎาคม-กันยายน 2527): 25-30.

_____. หลักและวิธีสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.

เมตตา นพประดิษฐ์. การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ระวีวรรณ สาริการิน. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

วิชาวิธีสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์-

มหาวิทยาลัย, 2529.

วิชัย วงษ์ใหญ่. การวิจัยที่จำเป็นต่อการปฏิบัติเพื่อพัฒนาบุคคลและสังคม. วารสารการ

วิจัยทางการศึกษา. 8 (ตุลาคม-ธันวาคม 2531): 21-34.

_____. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์,

2525.

_____. ความหมายของหลักสูตรและการสอน. สารพัฒนาหลักสูตร. 20 (พฤษภาคม

2526): 12-21.

วิทยา นาควัชระ. มองชีวิต จากครูถึงครู. วารสารฟ้าเมืองไทย. 18 (พฤศจิกายน

2529): 28.

ศิริจิตร ตันติวุฒิกุล. การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาบาลีพื้นฐานของอาจารย์

ภาษาบาลีในวิทยาลัยพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา. วิกฤตศรัทธาวิชาชีพครูกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพ.

วิทยาลัยครูเชียงใหม่, 2531. (อัดสำเนา)

สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์. การวิเคราะห์และติดตามผลการใช้หลักสูตรวิทยาลัยครู สาขาการ

ศึกษา นพศักราช 2530. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2532.

- สวัสดิ์ นิเทศวารวิทย์. สำนักงานศึกษาธิการเขตกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น, สารพัฒนาหลักสูตร. 68(มีนาคม 2530): 3-6.
- สิริอภา ขำเลิศ. ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทยและนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาพื้นฐานบังคับระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน หน่วยที่ 1-7. แผนกบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- สุมาลี วิไลรัตน์. ปัญหาในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนสังคมศึกษาระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ลำรวม พุ่มวิเศษ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโปรแกรมการเตรียมครูคณิตศาสตร์สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- อุทิศ นวลเจริญ. การศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตร ไปใช้ของนักศึกษาในสหวิทยาลัยศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- เอี่ยมพร นิลคุดา. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรีในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ภาษาอังกฤษ

- Arends, R.I. Learning to teach. New York: Random House, 1988.
- Absubel, D.P. The psychology of meaningful verbal learning. New York: Grune & Stratton, 1963.
- Absubel, D.P., Novak, J.D., and Hanesian, H. Educational psychology :A cognitive perspective. 2nd. ed. New York: Holt, Rinehart, 1978.

- Barker, P., and Issac, J. Competence and the manager of the 14-19 curriculum, Educational Management and Administration. 19 (April 1991): 105-109.
- Beach, D.M., and Reinhartz J. Using criteria of effective teaching to judge teacher performance, NASSP Bulletin 12(November 1984): 19-23.
- Beane, J.A. Sorting out the self-esteem controversy, Educational Leadership 49(September 1991): 25-30.
- Beane, J.A., Toepfer, C.F. Jr., and Alessi, S.J. Jr. Curriculum planning and development. Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1986.
- Beyer, B.K. Practical strategies for the teaching of thinking. Boston: Allyn and Bacon, 1987.
- Biggs, J.B., and Telfer, R. The process of learning. 2nd. ed. Tasmania: Prentice-Hall of Australia, 1987.
- Bishop, L.J. Staff development and instructional improvement: Plans and procedures. Boston: Allyn and Bacon, 1976.
- Block, J.H. Promoting excellence through mastery learning. In G. Hass, Curriculum planning: A new approach. 5th. ed. pp. 220-223. Boston: Allyn and Bacon. Inc., 1987.
- Block, J.H., and Anderson, L.W. Mastery learning in classroom instruction. New York: Macmillan Publishing Co., Inc., 1975.
- Bloom, B.S. Human characteristics and school learning. New York: Mc Graw-Hill Book Co., 1976.
- Borich, G.D. Effective teaching methods. Ohio: Merrill Publishing Company, 1988.

- Brandt, R. On learning research: A conversation with Lauren Resnick, Educational Leadership. 46(December-January 1989): 12-16.
- Carey, L.M. Measuring and evaluating school learning. Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1988.
- Castaldi, B. Educational facilities: Planning, remodeling and management. Boston: Allyn and Bacon, 1977.
- Commins, W.D., and Fagin, Barry. Principle of educational psychology. New York: The Ronald Press Company, 1954.
- Cooper, J.M. (ed.). Classroom teaching skills. 4th. ed. Massachusetts: D.C. Heath and Company, 1990.
- David, J.L. What it takes to restructure education, Educational Leadership. 49(May 1991): 11 - 15.
- Dick, W., and Carey, L. The systematic design of instruction. 2nd. ed. Illinois: Scott, Foresman and Company, 1985.
- Doll, R.C. Curriculum improvement, design making and process. Boston: Allyn and Bacon, 1986.
- Doyle, K.O. Evaluating teaching. Toronto: Lexington Books D.C. Health and Company, 1983.
- Ebel, R.L., and Frisbie, D.A. Essentials of educational measurement. 4th. ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1986.
- Eisner, E.W. The educational imagination. 2nd. ed. New York: Macmillan Publishing Company, 1985.
- Fitzpatrick, K.A. Restructuring to achieve outcomes of significance for all students, Educational Leadership 49(May 1991): 18-22.

- Galloway, C. Psychology for learning and teaching. New York: Mc Graw-Hill Book Company, 1976.
- Garrison, K.C., and Magoon, R.A. Educational psychology: An introduction of psychology and educational practices. Ohio: Charles E. Merrill Publishing Company, 1972.
- Glover, J.A., Bruning, R.H., and Filbeck, R.W. Educational psychology: Principles and applications. Boston: Little, Brown and Company, 1983.
- Gronland, N.E. Measurement and evaluation in teaching. 5th. ed. New York: Mc Millan Publishing Company, 1985.
- Gunter, M.A., Estes, T.H., and Schwab, J.H. Instruction: A models approach. Boston: Allyn and Bacon, 1990.
- Harnishfeger, A., and Wiley, D.E. Teaching-learning processes in elementary school: A synoptic view. Curriculum Inquiry. 6(1976): 5-43.
- Hass, G. Curriculum planning: A new approach. 5th. ed. Boston: Allyn and Bacon, 1987.
- Hilgard, E.R. Introduction to psychology. 3rd. ed. New York: Harcourt, Brace 2 World, 1962.
- Holt, J. Children are sensitive to space. In T.G. David, and B.D. Wright (eds.). Learning environments. pp. 82-91. Chicago: University of Chicago Press, 1975.
- Hough, J.B., and Duncan, J.K. Teaching: Description and analysis. Ontario: Addison-Wesley Publishing Company, 1970.
- Houston, W.R. et al. Touch the future teach! St.Paul: West Publishing Company, 1988.
- Hunkins, F.P. A systematic model for curriculum development. NASSP Bulletin 69 481(May 1985): 22-25.

- Jacobson, D., Eggen, P., and Kanchak, D. Methods for teaching. 3rd. ed. Ohio: Merrill Publishing Company, 1989.
- Kauchak, D.P., and Eggen, P.D. Learning and teaching: Research based methods. Boston: Allyn and Bacon, 1989.
- Kindsvatter, R. et. al. Dynamics of effective teaching. New York: Longman, 1988.
- King, J.A., and Evans, K.M. Can we achieve outcome-based education, Educational Leadership 49(October 1991): 73-75.
- Klausmeier, H.J. Educational psychology. 5 th. ed. New York: Harper & Row, Publishers, 1985.
- Kourilsky, M., and Quaranta, L. Effective teaching: Principles and practice." Illinois: Scott, Foresman and Company, 1987.
- Lanier, J.E., and Featherstone, J. A new Commitment to teacher education, Educational Leadership 45(November 1988): 18-22.
- Laska, J.A. A new paradigm for teaching and curriculum, New Education, 10(November 1988): 76-80.
- Lefrancois, G.R. Psychology for teaching. 6th. ed. California: Wadworth Publishing Company, 1988.
- Leithwood, K.A. Implementing curriculum innovation. In K.A. Leithwood (ed.), Studies in curriculum decision making, pp. 65-78. Toronto: Ontario Institute for Studies in Education Press, 1982.
- Letteri, C.A. Teaching students how to learn, Theory into Practice. (Spring 1985): 112-122.
- Macdonald, J.B., and Zaret, E. Schools in search of meaning. Washington: Association for Supervision and Curriculum Development, 1975.

- Marsh, C., and Stafford, K. Curriculum Australian practice and issues. Sydney: Mc Graw-Hill, 1984.
- Martin, R.E.Jr., Wood, G.H., and Stevens, E.W.Jr. An introduction to teaching: A question of commitment. Boston: Allyn and Bacon, Inc., 1988.
- Maslow, A.H. Motivation and persouality. 2 nd. ed. New York: Harper 2 Row, 1970.
- Mc Neil, J.D. Curriculum: A comprehensive introduction. 2 nd. ed. Boston: Little, Brown and Company, 1981.
- Morse, W.C. Psychology and teaching. Atlanta: Scott, Foresman and Company, 1962.
- Nicholls, A., and Nicholls, S.H. Developing a curriculum: A practical guide. London: George Allyn & Unwin Ltd., 1976.
- Orlich, D.C., et al. Teaching strategies: A guide to better instruction. 2nd. ed. Massachusettes: D.C. Health and company, 1985.
- Ornstein, A.C. Strategies for effective teaching. New York: Harper & Row, Publishers, Inc., 1990.
- Ornstein, A.C., and Hunkins, F.P. Curriculum: Foundations, principles and issues. New Jersey: Prentice-Hall, Englewood Cliffs, 1988.
- Otto, W., Mc Menemy R.A., and Smith R.J. Corrective and remedial teaching. Boston: Houghton Mifftin Co., 1973.
- Plotnik, R., and Molenauer, S. Introduction to psychology. New York: Random House, 1986.
- Porter, A.C., and Brophy, J. Synthesis of research on good teaching : Insights from the work of the Institute for Research on Teaching, Educational Leadership 45(May 1988): 74-85.

- Reilly, R. R. and Lewis, E. I. Educational psychology: Applications for classroom learning and instruction. New York: Macmillan Publishing Co. Inc., 1983.
- Rosenshine, B. Teaching behaviors and student achievement. London: National Foundation for Educational Research, 1971.
- Rothstein, P.R. Educational psychology. New York: McGraw-Hill Inc., 1990.
- Saylor, J.G., and Alexander, W.M. Planning curriculum for schools. New York: Holt, Rinehart and Winston Inc., 1966.
- Slavin, R.E. Educational psychology: Theory into practice. New Jersey: Prentice-Hall, 1986.
- Smith, M.D. Educational psychology and its classroom applications. 2nd. ed. Boston: Allyn and Bacon Inc., 1978.
- Spady, W.G., and Marshall, K.J. Beyond traditional outcome-based education. Educational Leadership. 49(October 1991): 67-72.
- Sprinthall, N.A., and Sprinthall, R.C. Educational psychology: A developmental approach. 5th. ed. New York: McGraw-Hill Publishing company, 1990.
- Talmage, H. Evaluating the curriculum: What, Why and how. National Association for Secondary School Principals (May 1985): 1-8.
- Trow, W.M.C., and Hadden, E.E. Psychological foundations of educational technology. New Jersey: Educational Technology Publications, 1976.
- Tyler, T.W. Basic principles of curriculum and instruction. Chicago: University of Chicago Press, 1949.
- Waterhouse, P. Managing the learning process. London: Mc Graw-Hill Book Company Limited, 1983.

- Weinstein, C.E., and Nayer, R.E. The teaching of learning strategies. In M.C. Wittrock, ed., Handbook of research on teaching, 3rd. ed., pp. 315-327. New York: Macmillan, 1986.
- Woolfolk, A.E. Educational psychology. 4th. ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1990.
- Worthen, B.R., and Sanders, J.R. Educational evaluation. New York: Longman, 1987.
- Wulf, R.M., and Schave, B. Curriculum design. London: Scott, Foresman and Company, 1984.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

เอกสารกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกัผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกำผล

หลักการและเหตุผล

วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 ได้กำหนดภารกิจของวิทยาลัยครูไว้ 5 ประการ คือ ผลิตครู อบรมครูประจำการ วิจัย ศึกษารังวัดธรรมชาติและบริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งในภารกิจดังกล่าวงานสอนนับได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้จะเห็น ได้จากการคาดหวังของสังคมที่มีต่อผลผลิตของสถาบัน

ปัญหาการฝึกหัดครูที่ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ขณะนี้ คือ ครูที่สำเร็จจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ไม่มีความสามารถในการสอน ไม่สามารถนำทฤษฎีที่ เรียน ไปปฏิบัติได้ จากการประชุม สัมมนา เรื่องการพัฒนากการฝึกหัดครูประจำการ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ประชุม ได้สรุปปัญหาของครูประจำการดังนี้

1. ครูขาดทักษะการสอน ได้แก่ การสอนความคิดรวบยอด การสอนการแก้ปัญหา และการสอนวิธีคิดด้วยตนเอง
2. ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน กล่าวคือ ครูประถมศึกษายังใช้การสอนแบบ บรรยาย และพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับไม่ก้าวหน้า ส่วนครูมัธยมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนา พฤติกรรมการสอนตามลำดับดังนี้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อการสอน การสื่อสาร การ เสริมแรง การนำเข้าสู่บทเรียน การควบคุมชั้นเรียนและการจัดการ การจัดกิจกรรม การ เรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2531)

นอกจากนี้ผลการปฏิบัติงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พบว่า คุณภาพของการ ฝึกหัดครูยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามา เรียนในสถาบันส่วนหนึ่งไม่ได้ มาเรียนด้วยใจรักในอาชีพ และหลักสูตรการฝึกหัดครูไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการ ปฏิบัติงานตามหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (สำนักงานปลัด กระทรวง, 2530)

ข้อค้นพบเหล่านี้ควรจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องข้องกับการจัดการศึกษาหันกลับไปทบทวนปรัชญา ของการฝึกหัดครูกันใหม่ การฝึกหัดครูเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างครูให้สามารถปฏิบัติตน และ ทำหน้าที่เป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการโดยรอบด้านขึ้น ในตัวผู้เรียน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมในระดับที่วิญญาณจะพึงปฏิบัติได้ และมีลักษณะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยและระบอบ การปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา

พระมหากษัตริย์ ทั้งในแง่บุคลิกภาพทั่วไป ความสัมพันธ์ต่อศิษย์ และบทบาทต่อสังคม แผนการศึกษาแห่งชาติได้เห็นคุณภาพของครูทางด้านบุคลิกภาพ เจตคติ คุณธรรมและจรรยาบรรณมาก ทั้งนี้เพื่อต้องการให้ครูเป็นต้นแบบที่ดีของนักเรียน

เมื่อหันมามองพฤติกรรมการสอนที่ใช้กันในสถาบันระดับอุดมศึกษา พบว่า วิธีสอนที่ใช้กันแพร่หลายมีอยู่ 4 แบบ คือ การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบฝึกปฏิบัติ และการสอนแบบกลุ่มแก้ปัญหา (ไพฑูริย์ ลินลารัตน์, 2524) ส่วนหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่เน้นสมรรถภาพ (Competency-Based Curriculum)

การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความสามารถที่ผู้เรียนจะต้องแสดงให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ความมีเครื่องบ่งชี้ที่ชัดเจนของมาตรฐานที่คาดหวัง และมีการปฏิบัติให้ได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ (ธีระ สมมิตร, 2518) เท่าที่ปรากฏยังไม่มีการใดที่จะควบคุมให้การจัดการเรียนการสอนมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ เนื่องจากยังไม่มีกระบวนการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนว่า มีสมรรถภาพตรงตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ ก่อนที่จะปล่อยเขาออกไปประกอบอาชีพครู

ในฐานะที่กรมการฝึกหัดครูมีวิทยาลัยครูอยู่ในสังกัด 36 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทำการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ให้กับสถานศึกษาทั่วประเทศ ปีละประมาณ 20,000 คน (ข้อมูลจาก กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2533) จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพของครูที่ผลิตจากวิทยาลัยครูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การแก้ปัญหาคุณภาพครูไม่ใช่เรื่องที่ทำกันได้ง่าย ๆ เพราะปัจจุบันมีครูอาจารย์ที่สอนในระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศประมาณ 500,000 คน (สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2529) การให้ความรู้ด้วยการจัดการอบรมปฏิบัติการ หรือการสัมมนาจะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และต้องอาศัยบุคลากรผู้ดำเนินงานและเวลายาวนานเช่นกัน ดังนั้น ในสภาพการณ์ปัจจุบัน วิธีหนึ่งที่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างเหมาะสม น่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ ซึ่งทำหน้าที่สอนหลักสูตรการศึกษาในคณะครูศาสตร์ของวิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1,600 คน

การพัฒนาคุณภาพของอาจารย์วิทยาลัยครู โดยเฉพาะในด้านการสอนเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงกับสาเหตุและได้ประโยชน์มากที่สุด กล่าวคือ เมื่ออาจารย์มีประสิทธิภาพในการสอน ย่อมทำให้บัณฑิตจากวิทยาลัยครูเป็นครูที่มีคุณภาพ สามารถสร้างเยาวชนให้ เป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ได้อย่างแน่นอน

มีผู้กล่าวว่า อุปสรรคของการจัดการศึกษาของผู้สอน ไม่มีความรู้และทักษะเพียงพอ การให้ความรู้ใหม่ ๆ กับผู้สอนไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวอยู่เรื่อย ๆ ทั้งด้านความรู้เนื้อหา วิธีสอน แนวคิดใหม่ ๆ และรูปแบบการจัดกิจกรรม งานวิจัยทางการศึกษา และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบทบาทและความรับผิดชอบของผู้สอน (David, 1991) ดังนั้นการพัฒนาคณะกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู ควรเน้นการเสนอแนะวิธีจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนที่ชัดเจน สะดวกในการนำไปปฏิบัติ และใช้ได้ผล คือ สามารถทำให้นักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ด้วยเหตุนี้ ชาวเจ้าจึงสนใจที่จะพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผลขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาที่เคยมีมาในอดีต และเพื่อพัฒนาคณะกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ถ้าอาจารย์ปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการก็สามารถรับประกันว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจะประสบความสำเร็จด้วยกันทั้งสองฝ่าย ที่ว่ากระบวนการนี้จะแก้ปัญหาที่เคยมีมาได้ เป็นเพราะกระบวนการนี้ให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรรายวิชา และการจัดการเรียนการสอนเป็นพิเศษ ในการจัดหลักสูตรมีขั้นตอนการวิเคราะห์เอาสาระสำคัญ และจำเป็นสำหรับผู้เรียนมาจัดให้เรียน โดยจำแนกเรื่องที่มีความสำคัญน้อย หรือไม่จำเป็นเอาไว้พวกหนึ่ง มีการขยายคำอธิบายรายวิชาให้เป็นหัวข้อย่อย ๆ จนครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด แล้วทำการระบุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน จนผู้สอนมองเห็นเป้าหมายของการสอนได้อย่างเด่นชัด การจัดหลักสูตรลักษณะนี้สามารถแก้ปัญหานักเรียนที่ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาซ้ำซ้อน เนื้อหามากเกินไป ไม่สอดคล้องกับเวลา และหลักสูตรให้รายละเอียดมากเกินไป ส่วนการจัดการเรียนการสอนมีแบบการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเรียนสาระสำคัญได้ทุกคน และมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ได้ผลตามที่รับประกันไว้ต้องอาศัยการเลือกยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน

ในขณะที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ สามารถรับประกันความสำเร็จผู้เรียนได้ทุกคน เป็นเพราะกระบวนการนี้พัฒนามาจากแนวคิดที่ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียน ถ้าการเรียนการสอนมีลักษณะดังนี้

1. สิ่งที่เรียนมีความสำคัญ และไม่เกินความสามารถของผู้เรียน
2. เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและชัดเจน

3. มีการตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะ ได้ตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

4. แบบการสอนเหมาะสมกับลักษณะของวัตถุประสงค์ สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุผลได้

5. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จ

ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. พิจารณาคัดเลือกเฉพาะหัวข้อที่สำคัญมา ให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้
2. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน
3. ตรวจสอบว่าผู้เรียน ได้เรียนรู้แต่ละหัวข้อและแสดงความสามารถอยู่ในเกณฑ์

เป็นมาตรฐานทบทวนวัตถุประสงค์สำคัญ

4. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสบรรลุวัตถุประสงค์
5. ช่วยเหลือผู้เรียนที่ยังมีความบกพร่องในการเรียน ให้มีความสามารถได้ตามเกณฑ์
6. จัดหัวข้อที่มีความสัมพันธ์กับวิชา ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงกว่าเกณฑ์ ได้เลือก

ศึกษาเพิ่มเติม

กระบวนการนี้เน้นในเรื่องความสามารถ และความสำเร็ของผู้เรียนเป็นหลัก จึงเป็นกระบวนการที่เหมาะสมกับหลักสูตรวิทยาลัยครู ซึ่งเป็นหลักสูตรเน้นสมรรถภาพ (Competency - Based Curriculum) นอกจากนี้การนำกระบวนการนี้ไปใช้มีความสะดวก เพราะมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบ มีคำอธิบายวิธีการทุกขั้นตอนอย่างละเอียด พร้อมทั้งมีตัวอย่างซึ่งผู้สอนสามารถดำเนินการด้วยตัวเองได้ทุกขั้นตอน

จุดเด่นของกระบวนการนี้อยู่ที่รับประกันความสำเร็จของผู้เรียนทุกคน ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาตนเองตามความสามารถและความสนใจ การสอนดำเนินไปตามหลักการเรียนรู้ และหลักการสอนภายใต้บรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ และเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ส่วนผู้สอนซึ่งใช้กระบวนการนี้รับประกันได้เช่นกันว่าจะสามารถดำเนินการสอนได้อย่างราบรื่น และค้นพบว่าตนเองสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาของอาจารย์วิทยาลัยครู ให้มีประสิทธิภาพสามารถรับประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับผลตามเป้าหมายของหลักสูตร

โครงสร้างของกระบวนการ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบปรับเปลี่ยน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ

3 ขั้น คือ

1. การจัดหลักสูตรรายวิชา หมายถึง การนำเอาหลักสูตรรายวิชามาจัดให้เป็นระบบ มีขั้นตอนการจัด 4 ขั้นตามลำดับ

- 1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร
- 1.2 การจำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไป
- 1.3 การเลือกแบบการสอน
- 1.4 การทำโครงการสอน

2. การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการวางแผนการสอนเป็นรายวิชา มีขั้นตอนการจัด 5 ขั้น ดังนี้

- 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2.2 การเขียน โน้ตคำและเนื้อหา
- 2.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 การเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การระบุชีวิตและประเมินผล

3. การประเมินผลการเรียน หมายถึง การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ภายหลังการเรียนครบหลักสูตร มีขั้นตอนการจัด 3 ขั้น ดังนี้

- 3.1 การกำหนดคะแนน
- 3.2 การกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน
- 3.3 การกำหนดคุณสมบัติผู้จบหลักสูตรรายวิชา

เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการดำเนินงานที่เป็นระบบดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดหลักสูตรรายวิชา

การจัดหลักสูตรรายวิชาเป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการที่จัดการกับหลักสูตร ให้อยู่ในสภาพที่จะนำไปใช้วางแผนจัดการเรียนการสอนในขั้นตอนที่ 2 ได้อย่างสะดวก การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ได้แก่

1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร

หลักการ

การวิเคราะห์หลักสูตรทำให้ผู้สอนได้มีโอกาสศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ เพื่อจะสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตรงเป้าหมายของหลักสูตร

คำชี้แจง

ในการวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาใด ๆ ผู้สอนควรทำความเข้าใจกับสิ่งที่ปรากฏอยู่ในเอกสารหลักสูตร และพยายามเลือก ใช้ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ในสิ่งที่หลักสูตรกำหนด

สิ่งที่ควรรู้

หลักสูตรรายวิชาที่ควรระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน คำอธิบายรายวิชาที่มีรายละเอียดพอที่ผู้สอนจะ ใช้ เป็นขอบเขตของวิชาได้ นอกจากนี้ควรมีการเสนอแนะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือก ใช้สื่อการเรียนการสอน และวิธีวัดและประเมินผล

วิธีการ

- 1) ลอกคำอธิบายรายวิชาลงในแบบฟอร์ม
- 2) จัดลำดับเนื้อหาวิชาใหม่ความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน
- 3) จัดแบ่งคำอธิบายรายวิชาเป็นเรื่องๆ เรื่องละตอน
- 4) เขียนเรียงลงในตารางรายการคำอธิบายรายวิชา
- 5) เขียนหัวข้อและหัวข้อย่อยของแต่ละเรื่อง
- 6) เขียนวัตถุประสงค์ทั่วไปทุกหัวข้อ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

คำอธิบายรายวิชา

การมัธยมศึกษา

2(2-๑)

ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมาย และหลักการของการมัธยมศึกษา การจัดระบบงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา การนิเทศการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษา การประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	หมายเหตุ
ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	1. ความหมาย 2. ความสำคัญ 3. ความมุ่งหมาย 4. การมัธยมศึกษา กับแผนการศึกษาแห่งชาติ	1. เข้าใจความหมายของการมัธยมศึกษา 2. ตระหนักถึงความสำคัญของการมัธยมศึกษา 3. เข้าใจความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา 4. รู้ความสัมพันธ์ของการมัธยมศึกษา กับแผนการศึกษาแห่งชาติ	- การรู้ความหมายและความมุ่งหมาย - ทำให้เห็นความสำคัญของการมัธยมศึกษา - การรู้ว่าการมัธยมศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของแผนการศึกษาแห่งชาติ จะเข้าใจการมัธยมศึกษาดีขึ้น
หลักการของการมัธยมศึกษา	5. ความเป็นมาของการมัธยมศึกษา	5. รู้ความเป็นมาของการมัธยมศึกษา	

ตัวอย่าง (ต่อ)

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	หมายเหตุ
การประเมิน ผล ใน โรงเรียน มัธยมศึกษา	12. การประเมินผล การศึกษา	16. มีความรู้ เรื่องการประเมิน ผลการศึกษา	
การปรับปรุง โรงเรียน มัธยมศึกษา	13. ความสำคัญของ การปรับปรุง โรงเรียนและ บทบาทของครู ในการปรับปรุง โรงเรียน 14. สภาพปัจจุบัน และปัญหาของ โรงเรียน มัธยมศึกษา 15. แนวทางการ ปรับปรุง โรงเรียน โดย อาศัย - เกณฑ์ มาตรฐาน	17. ตระหนักถึงความสำคัญของ บทบาทของตนในฐานะครู ต่อการปรับปรุงโรงเรียน 18. รู้สภาพและปัญหาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา 19. รู้หลักการพิจารณาการ ปรับปรุงโรงเรียน 20. รู้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน มัธยมศึกษา	- การปรับปรุง โรงเรียนมัธยม ศึกษาเป็นหน้าที่ ของครู จึงจำเป็น ต้องรู้สภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และเข้าใจเกณฑ์ มาตรฐาน จึงจะ หาทางปรับปรุง โรงเรียนได้

ตัวอย่าง (ต่อ)

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	หมายเหตุ
	- การเปรียบเทียบมัธยมศึกษาของต่างประเทศ - ความเคลื่อนไหวของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป	21. ให้นักศึกษามาตรฐานในการประเมินโรงเรียนได้ 22. รู้เรื่องการเมืองการศึกษามัธยมศึกษาของต่างประเทศ 23. ติดตามความเคลื่อนไหวของโรงเรียนมัธยมศึกษา	- การมีความรู้เรื่องการเมืองการศึกษามัธยมศึกษาของต่างประเทศจะสามารถนำมาเปรียบเทียบและปรับปรุงโรงเรียนได้ดียิ่งขึ้น - การติดตามความเคลื่อนไหวของโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่เสมอทำให้รู้ความเปลี่ยนแปลงสภาพและปัญหาได้

1.2 จำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไป

หลักการ

วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละรายวิชามีความสำคัญไม่เท่ากัน และลักษณะต่างกัน

คำชี้แจง

ในการสอนทุกวิชาเป็นไปไม่ได้ที่ผู้สอนจะสอนทุกสิ่งที่มีอยู่ในวิชาหนึ่ง ด้วยเหตุที่ว่าเวลามีจำกัด จึงจำเป็นที่ผู้สอนต้องทำการคัดเลือกจัดประเภทวัตถุประสงค์ว่า วัตถุประสงค์ใดมีความสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนจะต้องเรียนให้บรรลุผล วัตถุประสงค์ใดเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสบการณ์ ไม่จำเป็นต้องเรียนทุกคน และในบรรดาวัตถุประสงค์สำคัญนั้น ในทางปฏิบัติพบว่า บางวัตถุประสงค์ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้จนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ถึงเกณฑ์ที่ผู้สอนต้องการ โดยที่ผู้สอนสามารถวัดผลได้โดยสะดวก แต่บางวัตถุประสงค์ไม่เป็นเช่นนั้น ดังนั้นการจำแนกวัตถุประสงค์ตามความสำคัญและลักษณะจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนหาวิธีสอนที่เหมาะสมกับประเภทของวัตถุประสงค์ และเวลาที่มียู่

สิ่งที่ควรรู้

- 1) วัตถุประสงค์หลักเป็นวัตถุประสงค์ที่มีความสำคัญมาก ซึ่งผู้สอนกำหนดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุถึงสิ่งที่ผู้สอนต้องการ
- 2) วัตถุประสงค์เสริมเป็นวัตถุประสงค์ที่มีความสำคัญรองลงมา ผู้สอนกำหนดขึ้นเพื่อให้โอกาสแก่ผู้เรียนที่มีความสามารถและความสนใจเป็นพิเศษได้เรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสบการณ์
- 3) เกณฑ์รับรองผลเป็นลักษณะที่ใช้พิจารณาจัดประเภทของวัตถุประสงค์หลัก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 3 ลักษณะ ดังนี้
 - 3.1 ผู้เรียนสามารถเรียนจนบรรลุวัตถุประสงค์ได้
 - 3.2 ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้
 - 3.3 ผู้สอนสามารถวัดผลผู้เรียนได้ด้วยวิธีการที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบได้
- 4) วัตถุประสงค์หลักที่มีลักษณะครบเกณฑ์รับรองผลหรือเรียกว่าวัตถุประสงค์หลัก ก. เป็นวัตถุประสงค์หลักที่มีลักษณะครบตามเกณฑ์รับรองผลทั้งสามลักษณะ

- 5) วัดอุประสงค์หลักมีลักษณะ ไม่ครบเกณฑ์รับรองผลหรือ เรียกว่าวัดอุประสงค์
 ข. เป็นวัดอุประสงค์หลักที่มีลักษณะ ไม่ครบตามเกณฑ์รับรองผล อาจมีลักษณะเพียงข้อใดข้อหนึ่ง

วิธีการคัดเลือกวัดอุประสงค์หลัก

- 1) พิจารณาว่าวัดอุประสงค์ใด เป็นสิ่งที่ยุ่เรียนต้องเรียนรู้ ไม่เรียนไม่ได้ แล้วเขียนรายการเรียงตามลำดับ
- 2) จัดลำดับความสำคัญของวัดอุประสงค์
- 3) นำเวลาที่ใช้ในการสอบถามพิจารณาร่วมด้วย
- 4) คัดเลือกวัดอุประสงค์จากที่สำคัญที่สุดลงมาตามลำดับ ให้สอดคล้องกับเวลาที่มอยู่
 (ส่วนวัดอุประสงค์ที่เหลือจะเป็นวัดอุประสงค์เสริม)
- 5) พิจารณาแยกวัดอุประสงค์หลัก เป็นวัดอุประสงค์หลักที่มีลักษณะครบเกณฑ์รับรองผล (วัดอุประสงค์หลัก ก.) และวัดอุประสงค์หลักที่มีลักษณะ ไม่ครบเกณฑ์รับรองผล (วัดอุประสงค์หลัก ข.)
- 6) ทำเครื่องหมายลงในตารางเพื่อจำแนกประเภทของวัดอุประสงค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ทั่วไป	การจำแนกวัตถุประสงค์			
	สำคัญ		ลักษณะ	
	เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.
1. เข้าใจความหมายของการมัธยมศึกษา		✓	✓	
2. ตระหนักถึงความสำคัญของการมัธยมศึกษา		✓	✓	
3. เข้าใจความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา		✓	✓	
4. รู้ความสัมพันธ์ของการมัศึกษากับแผนการศึกษาแห่งชาติ	✓			
5. รู้ความเป็นมาของการมัธยมศึกษา	✓			
6. มีความรู้เรื่องการบริหารงานบุคคล				
7. มีความรู้เรื่องงานบริการ		✓	✓	
8. มีความรู้เรื่องงานธุรการและการเงิน		✓	✓	
9. มีความรู้เรื่องงานวิชาการ		✓	✓	
10. เข้าใจหลักสูตรมัธยมศึกษา		✓	✓	
11. ตระหนักในหน้าที่และบทบาทของครู		✓	✓	
12. เข้าใจเกณฑ์การคัดเลือกครูดีของครูสภา	✓			
13. เข้าใจนักวิชาชีพมัธยมศึกษา		✓	✓	
14. มีความรู้เรื่องงานประชาสัมพันธ์และบริการชุมชน		✓	✓	
15. มีความรู้เรื่องการนิเทศการศึกษา		✓	✓	
16. มีความรู้เรื่องการประชุมผลการศึกษา		✓	✓	

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์ทั่วไป	การจำแนกวัตถุประสงค์			
	สำคัญ		ลักษณะ	
	เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.
17. ตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทตน ในฐานะ ครูต่อการปรับปรุงโรงเรียน		✓		✓
18. รู้สภาพและปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษา		✓	✓	
19. รู้หลักการพิจารณาการปรับปรุงโรงเรียน		✓	✓	
20. รู้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา		✓	✓	
21. ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนได้		✓	✓	
22. มีความรู้เรื่องการศึกษาของต่างประเทศ	✓			
23. ติดตามความเคลื่อนไหวของการมัธยมศึกษา	✓			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3 เลือกแบบการสอน

หลักการ

การสอนที่มีประสิทธิภาพเกิดมาจากการเลือกแบบการสอนได้เหมาะสมกับประเภทของวัตถุประสงค์

คำชี้แจง

เมื่อแต่ละวัตถุประสงค์ถูกจัดเป็นประเภทตามความสำคัญและลักษณะแล้ว การเลือกแบบการสอนให้เหมาะสมกับประเภท จะทำให้สามารถสอนได้บรรลุผลภายในเวลาที่กำหนด และทั้งผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จได้ทุกคน

ในการสอนวัตถุประสงค์ที่สำคัญ และมีลักษณะเอื้ออำนวยความสำเร็จในการเรียนการสอน ผู้สอนควรเลือกแบบการสอนที่ขั้นตอนตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ ถ้ามีผู้ใดไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องมีวิธีการแก้ไขปรับปรุงจนถึงเกณฑ์ที่ต้องการ และในวัตถุประสงค์สำคัญที่ไม่มีลักษณะเอื้ออำนวยความสำเร็จได้เต็มที่ ผู้สอนควรรักษาความพยายามให้ผู้เรียนอย่างน้อยประสบความสำเร็จได้ครึ่งหนึ่ง (50 %) ส่วนวัตถุประสงค์ที่ไม่สำคัญ ผู้สอนไม่จำเป็นต้องใช้เวลาในการแก้ไข ผู้เรียนที่มีความบกพร่อง

สิ่งที่ควรรู้

1) แบบการสอนที่เหมาะสมกับการสอนวัตถุประสงค์หลัก ควรเป็นแบบการสอนที่ขั้นตอนการให้ความรู้ ตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงจนมีความรู้ความสามารถตามที่ผู้สอนต้องการ แบบการสอนที่ขั้นตอนดังกล่าว คือ การสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นการเริ่มต้นบทเรียนด้วยการบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบล่วงหน้าว่าเมื่อจบบทเรียน ผู้เรียนจะถูกทดสอบอย่างไร

1.2 ขั้นสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนเสนอเนื้อหาโดยการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับที่ได้วางแผนไว้

1.3 ขั้นสรุป เป็นขั้นที่ผู้สอนต้องการสรุปเนื้อหาทั้งหมดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์

1.4 ขั้นวัดผล เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่ผู้สอนจะได้ทราบว่าผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้หรือไม่

1.5 ชั้นสอนซ้ำ เป็นขั้นตอนสำหรับผู้เรียนที่ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้สอนจะทำการช่วยเหลือด้วยวิธีการต่าง ๆ จนกระทั่งผู้เรียนมีความสามารถในวัตถุประสงค์นั้น วิธีการช่วยเหลือ ได้แก่

- 1.5.1 การอธิบายเพิ่มเติมในเรื่องที่ผู้เรียนยังบกพร่อง
- 1.5.2 การมอบหมายงานให้ไปศึกษาเพิ่มเติม หรือ ให้ทำแบบ

ฝึกหัด

- 1.5.3 การให้ผู้เรียนแก้อธิบายและช่วยเหลือ ฯลฯ
- ในทางปฏิบัติ การสอนซ้ำจะทำได้ในการสอนคราวต่อไปหรือจัด

นอกเวลา

1.6 ชั้นวัดผลซ้ำ เป็นขั้นตอนการตรวจสอบผู้เรียนที่ได้รับการสอนซ้ำ ถ้ายังมีผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ ต้องกลับไปดำเนินการสอนชั้นที่ 5 และ 6 จนกว่าผู้เรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์

2) การสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ ถ้านำไปใช้สอนวัตถุประสงค์หลัก ก. ผู้สอนต้องสอนจนผู้เรียนได้ผลตามเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ การสอนลักษณะนี้เรียกว่า การสอนแบบให้ ได้ผลตามเกณฑ์ 100 % ส่วนการสอนที่ใช้สอนวัตถุประสงค์หลัก ข. ผู้สอนจะสอนจนกว่าผู้เรียนผ่านเกณฑ์การวัดผลอย่างน้อย 50 % การสอนลักษณะนี้เรียกว่า การสอนแบบให้ ได้ผลตามเกณฑ์ 50 %

3) แบบการสอนที่ใช้สอนวัตถุประสงค์เสริม ซึ่งผู้เรียนบางคนอาจเลือกเรียน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะตน ควรเป็นแบบการสอนที่มีขั้นตอนการให้ความรู้ และวัดผลว่าผู้เรียนมีความรู้เพียงใด ไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไข การสอนที่กล่าวถึง คือ การสอนแบบให้ ได้ผลตามความสามารถ มีขั้นตอนการสอน 4 ชั้น ดังนี้

- 3.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน
- 3.2 ชั้นสอน
- 3.3 ชั้นสรุป
- 3.4 ชั้นวัดผล

แต่ละขั้นตอนดำเนินการสอนเช่นเดียวกับการสอนวัตถุประสงค์หลัก ผู้สอนควรเตรียมการสอนอย่างเต็มความสามารภ เมื่อผู้เรียนจะได้มีความรู้อย่างเต็มที่

4) สำหรับการศึกษาวัตถุประสงค์เสริม ผู้เรียนเมื่อสละที่จะเลือกเรียนหรือไม่เรียนก็ได้

วิธีการ

1) วัตถุประสงค์ใดเป็นวัตถุประสงค์เสริม ให้ทำเครื่องหมายลงในกาสรอบแบบให้ได้ผลตามความสามารถ

2) สำหรับวัตถุประสงค์หลัก ก. ให้ทำเครื่องหมายลงในกาสรอบแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ 100 % ส่วนวัตถุประสงค์หลัก ข. ให้ทำเครื่องหมายลงในกาสรอบแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ 50 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ทั่วไป	การจำแนกวัตถุประสงค์				การเลือกแบบการสอน	
	สำคัญ		ลักษณะ		ได้ผลตามเกณฑ์	
	เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100%	50%
1. เข้าใจความหมายของการมัธยมศึกษา		✓	✓		✓	
2. ตระหนักถึงความสำคัญของการมัธยมศึกษา		✓	✓		✓	
3. เข้าใจความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา		✓	✓		✓	
4. รู้ความสัมพันธ์ของการมัธยมศึกษา กับแผนการศึกษาแห่งชาติ	✓					✓
5. รู้ความเป็นมาของการมัธยมศึกษา	✓					✓
6. มีความรู้เรื่องการบริหารงาน บุคคล		✓	✓		✓	
7. มีความรู้เรื่องงานบริการ		✓	✓		✓	
8. มีความรู้เรื่องงานธุรการและ การเงิน		✓	✓		✓	
9. มีความรู้เรื่องงานวิชาการ		✓	✓		✓	
10. เข้าใจหลักสูตรมัธยมศึกษา		✓	✓		✓	
11. ตระหนักในหน้าที่และบทบาทของครู		✓	✓		✓	

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์ทั่วไป	การจำแนกวัตถุประสงค์				การเลือกแบบการล่อน		
	สำคัญ		ลักษณะ		ได้ผลตามเกณฑ์		ได้ผลตามความสามา
	เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100%	50%	
12. เข้าใจเกณฑ์การคัดเลือกครูดีของ คุรุสภา	✓						✓
13. เข้าใจนักเรียนมัธยมศึกษา		✓	✓		✓		
14. มีความรู้เรื่องงานประชาสัมพันธ์ และบริการชุมชน		✓	✓		✓		
15. มีความรู้เรื่องการนิเทศการศึกษา		✓	✓		✓		
16. มีความรู้เรื่องการประเมินผล การศึกษา		✓	✓		✓		
17. ตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทใน ฐานะครูต่อการปรับปรุงโรงเรียน		✓		✓		✓	
18. รู้สภาพและปัญหาของโรงเรียน มัธยมศึกษา		✓	✓		✓		
19. รู้หลักการพิจารณาการปรับปรุง โรงเรียน		✓	✓		✓		
20. รู้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน มัธยมศึกษา		✓	✓		✓		

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์ทั่วไป	การจำแนกวัตถุประสงค์				การเลือกแบบการสอบ	
	สำคัญ		ลักษณะ		ได้ผลตามเกณฑ์	
	เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100%	50%
21. ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนได้		✓	✓		✓	
22. รู้เรื่องการมัธยมศึกษาของต่างประเทศ	✓					✓
23. ติดตามความเคลื่อนไหวของโรงเรียนมัธยมศึกษา	✓					✓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 ทำโครงการสอน

หลักการ

การทำโครงการสอนเป็นการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ทั้งวิชาให้
เหมาะสมกับเวลาที่มียุ่ทั้งหมด

คำชี้แจง

ในการวางแผนการสอน เวลาเป็นสิ่งที่สำคัญผู้สอนต้องนำเอามาพิจารณาด้วย
เพราะเวลาที่กำหนดไว้ให้สอนวิชาหนึ่งนั้น จะประกอบด้วยเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้จริง ๆ
ส่วนหนึ่ง เวลาที่ใช้ไปในการบริหารชั้นเรียน และเวลาที่ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมพิเศษอย่างอื่น
ที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาอื่นนอกส่วนหนึ่ง การทำโครงการสอนจะช่วยให้ผู้สอนวางแผนจัดลำดับการ
เรียนการสอน ได้เหมาะสมกับเวลาที่มียุ่

สิ่งที่ควรรู้

โครงการสอนที่ดีต้องมีข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนทั้งวิชา
และผู้สอนสามารถยึดเป็นแนวทางวางแผนการสอนรายชั่วโมงตลอดภาคเรียนหรือตลอดปีได้
ฉะนั้นโครงการสอนของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล จึงประกอบด้วย
รายการต่อไปนี้ คือ คำอธิบายรายวิชา หัวข้อ วัตถุประสงค์ทั่วไป การจำแนกวัตถุประสงค์
การเลือกแบบการสอน ครั้งที่ และวัน เดือน ปี

วิธีการ

- 1) กำหนดเวลาที่ต้องใช้ในแต่ละวัตถุประสงค์
- 2) ตัดเวลาที่ต้องใช้การทำกิจกรรมอื่นออก เช่น วันกีฬา วันสอบกลางภาค
วันนักขัตฤกษ์ เป็นต้น

3) คำนวณเวลาที่เหลือ กับวัตถุประสงค์ที่ต้องสอน

4) ระบุครั้งที่ และวัน เดือน ปี ที่ทำการสอนวัตถุประสงค์เหล่านั้นตาม

ลำดับ

หมายเหตุ

การทำโครงการสอนเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการจัดหลักสูตรรายวิชา ข้อมูลที่
ได้จากขั้นตอนที่ 1-2-3 และ 4 จะถูกนำไปรวบรวมเขียนลงแบบฟอร์มการจัดหลักสูตรรายวิชา
ดังตัวอย่างในหน้าต่อไป

สรุป ขั้นตอนที่ 1 การจัดหลักสูตรรายวิชา

- 1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร
- 1.2 การจำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไป
- 1.3 การเลือกแบบการสอน
- 1.4 การทำโครงการสอน

ตัวอย่างการจัดหลักสูตรรายวิชา มีลักษณะดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

การจัดหลักสูตรรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

การมัธยมศึกษา

2-2-01

ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมาย และเนื้อหาของการมัธยมศึกษา การจัดระบบงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา การนิเทศการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แผนการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ
			สำคัญ		ลักษณะ		วิธีสอน				
			เจเนอรัล	สเปคิฟิค	สเปคิฟิค ก.	สเปคิฟิค ข.	100 %	50 %			
ความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	1. ความหมาย	1. เข้าใจความหมายของการมัธยมศึกษา	✓	✓		✓			1	10 มี.ธ. 34	มีงานเกี่ยวกับการเรียนวิธีสอนและวิธีสอนรายวิชาครั้งที่ 1-3
	2. ความสำคัญ	2. สาระหลักถึงความสำคัญของการมัธยมศึกษา	✓	✓		✓					
	3. ความมุ่งหมาย	3. เข้าใจความมุ่งหมายของการมัธยมศึกษา	✓	✓		✓					
เนื้อหาการวางแผนการเรียนการสอน การจัดระบบงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา	4. การมัธยมศึกษา กับแผนการศึกษาแห่งชาติ	4. มีความรู้เกี่ยวกับการมัธยมศึกษา กับแผนการศึกษาแห่งชาติ	✓					✓			กกลางภาคเรียน
	5. ความเห็นของ การมัธยมศึกษา	5. มีความเห็นมาของการมัธยมศึกษา	✓					✓			กลางภาคเรียน
	6. การบริหารงานบุคคล	6. มีความรู้เรื่องการบริหารงานบุคคล	✓	✓		✓			3	4 ก.ค. 34	27 มี.ธ. 34 บริหาร
	7. งานบริหาร	7. มีความรู้เรื่องงานบริหาร	✓	✓		✓			4	11 ก.ค. 34	
	8. งานธุรการ และการเงิน	8. มีความรู้เรื่องงานธุรการและการเงิน	✓	✓		✓			5	18 ก.ค. 34	

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แผนการสอน		ชั่วโมง	วันที่	หมายเหตุ		
			ด้านจิต		ด้านทักษะ		รู้/เข้าใจ/วิเคราะห์	รู้/เข้าใจ/วิเคราะห์					
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %					
งานวิชาการ - หนักสุด - ครุ		9. มีความรู้เรื่องงานวิชาการ		✓	✓			✓		6	25 ก.ค. 34		
		10. เข้าใจหลักเกณฑ์ของศึกษา		✓	✓			✓					
		11. ตระหนักในหน้าที่และบทบาทของครู		✓	✓			✓		7	1 ส.ค. 34		
		12. เข้าใจเกณฑ์การคัดเลือกครูของคุรุสภา	✓						✓		8		15 ส.ค. 34
	- คุรุสภา - คุรุสภา - คุรุสภา	13. เข้าใจนักวิจัย		✓	✓			✓					8 ส.ค. 34
	14. มีความรู้เรื่องงานประชาสัมพันธ์และบริหารชุมชน		✓	✓			✓			9	22 ส.ค. 34		
	11. การนิเทศการศึกษา	15. มีความรู้เรื่องการนิเทศการศึกษา		✓	✓			✓			10		29 ส.ค. 34
	12. การประเมินผลการศึกษา	16. มีความรู้เรื่องการประเมินผลการศึกษา		✓	✓			✓			11		5 ก.ย. 34
	13. ความสำคัญของการปรับปรุงโรงเรียนและบทบาทของครูในการปรับปรุงโรงเรียน	17. ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและครูในการปรับปรุงโรงเรียน		✓		✓			✓		12		12 ก.ย. 34
	14. สถานะปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษา	18. รู้จักและปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษา		✓	✓			✓					
15. แนวทางการปรับปรุงโรงเรียนโดยอาศัย	19. รู้จักการนิเทศการศึกษาในการปรับปรุงโรงเรียน		✓	✓			✓						
- เกณฑ์มาตรฐาน	20. รู้เกณฑ์มาตรฐาน		✓	✓			✓			13	19 ก.ย. 34		
	21. ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียน		✓	✓			✓						

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัดประสงฆ์ทั่วไป	วัดประสงฆ์				แบบการสอน			ครู ๖ คน	วันที่	หมายเหตุ
			สำคัญ		ศึกษา		ขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์		ขั้นสูงตามความสามารถ			
			เจ.ม.	เจ.ค.	เจ.ค. ก.	เจ.ค. ข.	100 %	50 %				
- การเปรียบเทียบกิจกรรมนันทศึกษา ของต่างประเทศ - ความเคลื่อนไหวของโรงเรียนนันทศึกษาทั่วไป	22. รู้เรื่องความเคลื่อนไหวของต่างประเทศ 23. มีความเคลื่อนไหวของโรงเรียนนันทศึกษา		✓						✓			ตกลงภาษาตั้ง
			✓						✓			นักศึกษารายงานพร้อมตัวไม่ส่งตรวจภาคเรียน
										14	20 ก.ย. 34	ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนต่อจากการจัดหลักสูตรรายวิชา ผู้สอนจะวางแผนการสอนเป็นรายชั่วโมง โดยคำนึงถึงองค์ประกอบของแผนการสอนทั้งห้า ซึ่งได้แก่ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม มโนทัศน์และเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กัน และมีผลต่อประสิทธิภาพของการสอน ดังนั้นการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ จึงควรทำดังนี้

2.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลักการ

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปควรสังเกตได้ และวัดได้

คำชี้แจง

ในการสอนเรื่องใด ๆ ผู้สอนมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สิ่งที่เป็นหลักฐานแสดงว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ คือ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างน้อยในระยะเวลาที่ทำการสอนแต่ละครั้ง พฤติกรรมที่ผู้สอนคาดหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ หรือวัดได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ

สิ่งที่ควรรู้

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นประโยคที่ประกอบด้วยข้อความที่ระบุสถานการณ์ที่เกิดพฤติกรรม พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ที่ผู้สอนยอมรับ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใช้เป็นเครื่องกำหนดแนวทางการสอน และแนวทางการวัดผลการเรียนการสอน

ตามแนวคิดของ เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) วัตถุประสงค์การเรียนรู้ แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) วัตถุประสงค์ด้านพุทธิวิสัย (Cognitive Domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2) วัตถุประสงค์ด้านจิตวิสัย (Affective Domain) เป็นวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ และค่านิยม

3) วัตถุประสงค์ด้านทักษะนิสัย (Psychomotor Domain) เป็น วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการใช้ร่างกาย อวัยวะต่าง ๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องและ รวดเร็ว

การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมบางครั้ง ไม่จำเป็นต้องเขียนเต็มประโยค อาจมีเพียงพฤติกรรมและเกณฑ์ก็ใช้ได้ เพราะสถานการณ์ที่พฤติกรรมเกิดขึ้นเป็นที่รู้และเข้าใจกัน แต่บางวัตถุประสงค์จำเป็นต้องระบุให้ครบ มิฉะนั้นผู้อ่านจะไม่มีทางเข้าใจตรงกันผู้สอน เช่น การคิดเลข จำเป็นต้องระบุสถานการณ์การคิดเลขว่าคิดในใจ หรือใช้เครื่องคิดเลข ส่วน เกณฑ์นั้นก็ต้องระบุเช่นกัน ว่าต้องการให้ผู้เรียนทำถูกต้องอย่างน้อยกี่ข้อ

วิธีการ

- 1) นำวัตถุประสงค์ทั่วไปมาพิจารณาว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมด้านใดบ้าง (พุทธินิสัย จิตนิสัย และทักษะนิสัย) และในระดับใด
- 2) เขียนวัตถุประสงค์ทั่วไป ให้เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
1. รู้หลักการพิจารณาการปรับปรุงโรงเรียน 2. รู้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา 3. ใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินโรงเรียนได้	<u>พฤติกรรม</u> 1. บอกหลักการปรับปรุงโรงเรียนได้ถูกต้อง 2. บอกรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. ประเมินงานในโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง
	<u>จิตนิสัย</u> 4. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินโรงเรียน โดยแสดงท่าทางหรือพูดแสดงความเห็นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์

2.2 เขียนโน้ตส์และเนื้อหา

หลักการ

1) มีโน้ตส์เป็นข้อความที่อธิบายลักษณะเฉพาะของเรื่องใดเรื่องหนึ่งไม่รวมลักษณะปลีกย่อย หรือรายละเอียดที่ไม่จำเป็น

2) เนื้อหา เป็นข้อความที่ขยายมีโน้ตส์ให้ชัดเจน

คำชี้แจง

การเขียนโน้ตส์เป็นการกำหนดขอบเขตของเรื่องที่จะสอน ถ้าผู้สอนกำหนดมีโน้ตส์ได้ถูกต้อง ก็แน่นอนว่าจะเขียนเนื้อหาได้ครอบคลุมเรื่องนั้น

สิ่งที่ควรรู้

1) มีโน้ตส์เป็นข้อความที่แสดงแก่นของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเกิดจากรวบรวมลักษณะเฉพาะของเรื่องนั้น ผู้สอนต้องรู้รายละเอียดของเรื่อง ดึงเอาประเด็นสำคัญ

มาเขียนโน้ตค้นได้

2) เนื้อหาบางเรื่องผู้สอนสามารถหยิบจากหนังสือแบบเรียน หรือตำรามาใช้ได้ทันที ถ้าเนื้อหาเชื่อมตรงกับโน้ตค้น สำหรับบางเรื่องซึ่งตำราไม่สมบูรณ์ ผู้สอนจำเป็นต้องเขียนเอง วิธีเขียนเนื้อหาที่ทำได้ง่าย คือ การนำเอามโน้ตค้นมาแจกแจงให้เป็นส่วน ๆ แล้วจึงนำแต่ละส่วนมาเขียนข้อความขยาย แสดงรายละเอียด มีตัวอย่างประกอบจนสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่อง ภาษาที่ใช้ควรเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน มีความชัดเจน เข้าใจง่าย ข้อความไม่สลับซับซ้อน เป็นไปตามลำดับของเนื้อหา และข้อสำคัญ เนื้อหาควรเป็นสื่อที่ต่ออย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการได้

วิธีการเขียนโน้ตค้น

- 1) พิจารณาหัวข้อแล้วกำหนดลักษณะเฉพาะที่สำคัญของเรื่องนั้น
- 2) เรียบเรียงให้ได้ใจความที่กะทัดรัดชัดเจน

วิธีการเขียนเนื้อหา

- 1) นำประโยชน์มโน้ตค้นมาแยกเป็นส่วน ๆ
- 2) เขียนคำอธิบายแต่ละส่วนรวมทั้งยกตัวอย่างประกอบ
- 3) เรียบเรียงคำอธิบายทั้งหมด ให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา (โดยย่อ)
<u>บทเรียนสั้น</u> 1. บอกหลักการปรับปรุงโรงเรียน ได้ถูกต้อง 2. บอกรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐาน ได้ถูกต้อง 3. ประเมินงานในโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน ได้ถูกต้อง	1. ในการปรับปรุงสิ่งใด ๆ ควรใช้หลักการเปรียบเทียบสิ่งนั้นกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้อยู่ในระยะเวลานั้น 2. การทราบรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. การประเมินที่เที่ยงตรง ผู้ประเมินต้องมีความเป็นกลางและประเมินจากหลักฐานที่ปรากฏ	การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันจะใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2532 เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพของโรงเรียน ในการประเมินคุณภาพของโรงเรียนจะพิจารณา 6 ด้านด้วยกัน คือ การบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง นักเรียน งานบริการ และโรงเรียนกับชุมชน
<u>จิตินัย</u> 4. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินโรงเรียน โดยแสดงท่าทางหรือพูดแสดงความเห็นที่เป็นไปในทางลวิางสรรค์	4. ในการประเมินโรงเรียน ผู้ประเมินไม่ควรแสดงอาการจับผิดหรือติเตียนแต่พยายามเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น	ผู้ประเมินต้องศึกษาคู่มือการประเมิน และคำชี้แจงการใช้เกณฑ์มาตรฐานให้เข้าใจ เพื่อที่จะสามารถพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนด้วยใจเป็นธรรม

2.3 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

หลักการ

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นการหาหนทาง หรือยุทธวิธีการสอน ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดมโนทัศน์และบรรลุวัตถุประสงค์

คำชี้แจง

ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน ผู้สอนต้องระลึกถึงว่าวัตถุประสงค์ที่จะสอนเป็นประเภทใด (หลัก ก. หลัก ข. หรือเสริม) การสอนแบบใด (ให้ได้ผลตามเกณฑ์ 100 % หรือ 50 % หรือให้ได้ผลตามความสามารถ) ขั้นตอนการสอนเป็นอย่างไร ผู้สอนจึงจะสามารถเลือกกิจกรรมการเรียนรู้การสอนได้เหมาะสม

สิ่งที่ควรรู้

ความสำเร็จของการเรียนรู้สอนจุดใหญ่อยู่ที่ยุทธวิธีการสอน ที่ผู้สอนใช้ว่าเหมาะสมกับมโนทัศน์ วัตถุประสงค์ และผู้เรียนหรือไม่ การคิดยุทธวิธีสอนที่จะถ่ายทอดมโนทัศน์ไปยังผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์นั้น ผู้สอนต้องตั้งคำถามถามตนเองดังนี้

- 1) ต้องการให้ผู้เรียนได้ความรู้อะไร (มโนทัศน์)
- 2) ต้องการให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมอะไรบ้าง (วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม)
- 3) ผู้เรียนมีลักษณะอย่างไร
- 4) มีข้อจำกัดอะไรบ้าง
- 5) มีวิธีการใดบ้างที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องนี้ (รูปแบบ วิธีสอน หรือเทคนิค)
- 6) วิธีการใดที่คุ้มค่ากับเวลา แรงงาน และน่าจะได้ผลมากที่สุด (ยุทธวิธี การสอน)

วิธีการ

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน แบ่งออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

- 1) เลือกยุทธวิธีสอนที่จะสามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และเกิดมโนทัศน์ เขียนวิธีการสั้น ๆ
- 2) นำยุทธวิธีที่เลือกแล้วมากำหนดกิจกรรม โดยอธิบายวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับลำดับขั้นการสอนที่ได้เลือกแบบไว้แล้ว

ตัวอย่าง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มิโนต์ส์	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ยุทธวิธีการสอน)
<u>พฤติกรรม</u> 1. บอกหลักการปรับปรุงโรงเรียนได้ถูกต้อง 2. บอกรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. ประเมินงานในโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง	1. ในการปรับปรุงสิ่งใด ๆ ควรให้หลักการเปรียบเทียบสิ่งเดียวกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้อยู่ในระยะเวลา 2. การทราบรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. การประเมินที่เที่ยงตรง ผู้ประเมินต้องมีความเป็นกลางและประเมินจากหลักฐานที่ปรากฏ	การสอนเรื่องการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษา มีเรื่องที่ต้องสอน 5 เรื่อง คือ สภาพปัจจุบัน ปัญหา เกณฑ์ มาตรฐาน บทบาทครูและแนวทางการปรับปรุง ในการสอนครั้งนี้เป็นเรื่องเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางการปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งต่อเนื่องมาจากเรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหา มีวัตถุประสงค์ทั่วไปมุ่งให้ผู้เรียน 1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปรับปรุงโรงเรียน และรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน
<u>จิตนิสัย</u> 4. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐาน ประเมินโรงเรียน โดยแสดงท่าทางหรือพูดแสดงความเห็นที่เป็นไปในทางสร้างสรรค์	4. ในการประเมินโรงเรียน ผู้ประเมินไม่ควรแสดงอาการจับผิดหรือติเตียนแต่ขยยามเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุงโรงเรียนให้ดีขึ้น	2. สามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง 3. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	กิจกรรมการเรียนรู้ (ยุทธวิธีการสอน)
		เมื่อ ใฝ่รู้ เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ทั้งสามข้อดังกล่าว จึงกำหนดยุทธวิธีในการ ดำเนินการสอนดังนี้ 1. ผู้สอนอธิบายหลักการ ปรับปรุง โรงเรียนและแนะนำ เกณฑ์มาตรฐาน ใฝ่รู้ เรียนศึกษา โดยละเอียด เมื่อ ใฝ่รู้ เรียน บรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 12. ใฝ่รู้ เรียนนำเกณฑ์ มาตรฐาน ไปลอง ใช้ประเมิน โรงเรียนที่ไปศึกษาสังเกต เมื่อ ใฝ่รู้ เรียนมีประสบการณ์ ตรงในการ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน และบรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 23. ใฝ่รู้ เรียนนำผลประเมิน มาอภิปรายร่วมกัน ในชั้นเรียน เมื่อ ใฝ่รู้ เรียนเกิดความ เข้าใจ ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เกี่ยวกับการ ใช้ เกณฑ์มาตรฐาน

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	กิจกรรมการเรียนรู้ (ยุทธวิธีการสอน)
		4. ผู้สอนแจ้งผู้บริหาร โรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ ในการปรับปรุงโรงเรียน โดย ใช้เกณฑ์มาตรฐาน มาเล่าวิธี การปรับปรุงโรงเรียนและ ประโยชน์ที่ได้รับ เพื่อเข้าใจ ผู้เรียน ให้เห็นคุณค่าของการ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ ข้อ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)

ก่อนทำการสอนเรื่องใหม่ ตรวจสอบผู้เรียนว่าต้องทำการสอนซ้ำหรือวัดผลซ้ำหรือไม่
ถ้ามี ให้ทำการแก้ไขให้เสร็จก่อน

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและวิธีวัดผล
- สัมภาษณ์ผู้เรียน เรื่องการประกวดนางสาวไทยว่า ในการตัดสิน
กรรมการพิจารณาในเรื่องใด สิ่งที่กรรมการใช้ในการตัดสินเรียกว่า เกณฑ์การ
ตัดสิน ซึ่งกรรมการแต่ละชุดตั้งเกณฑ์มาตรฐานขึ้นมาจากความคิดเห็นร่วมกัน

2. ขั้นสอน

- ให้นักศึกษา 8 คน แสดงบทบาทสมมติของการประชุมปรับปรุง
โรงเรียน โดยนักศึกษา 5 คน มีข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่ทำการสอนอยู่และข้อมูล
ของโรงเรียนอื่น ๆ ให้นักศึกษาแต่ละคนวิจารณ์เพื่อปรับปรุงโรงเรียน โดยมีผู้
สังเกตการณ์ 3 คน ทำหน้าที่สังเกตวิธีการวิจารณ์และเนื้อหาว่า เห็นการแก้ไข
ปรับปรุง หรือโจมตี มีศิลปะการวิจารณ์อย่างไร การพูดตรงประเด็นหรือไม่
จากนั้นผู้สอนถามความรู้สึกของนักศึกษาในการทำกิจกรรม แล้วให้ผู้สังเกตการณ์
วิจารณ์การทำกิจกรรม สรุปความรู้สึกของผู้ถูกวิจารณ์

- อธิบายประเด็นหลักของการพิจารณาอย่างเป็นระบบ

ก. สิ่งที่ต้องพิจารณา

ข. การเปรียบเทียบสิ่งที่ปรากฏกับ

- มาตรฐาน
- สิ่งที่ตั้งใจ
- สถานที่อื่น ๆ

ค. วิเคราะห์ความจำกัด อุปสรรคต่าง ๆ

ง. การแก้ไข

จ. วิธีการเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงอย่างถูกต้องตามกาลเทศะ

- แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสรุปรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐาน ตามหัวข้อต่อไปแล้วรายงาน
 - ก. งานที่โรงเรียนต้องดำเนินการ
 - ข. วิธีประเมินโรงเรียน
 - ผู้สอนสรุป
 - แต่ละกลุ่ม ใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินงานของ โรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ไปศึกษาสังเกตแล้วสรุปตามหัวข้อต่อไป
 - ก. ผลการประเมิน
 - ข. สิ่งที่น่าทึ่งว่าบกพร่องต้องแก้ไข
 - ค. วิธีแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องนั้น ๆ
 - ผู้สอนเน้นวิธีการประเมินต้องมีหลักการ ใจเป็นธรรม ไม่จับผิด และเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์
 - กลุ่มสรุปผลบนกระดานดำ
 - อภิปรายร่วมกันทั้งชั้น แล้วหาข้อสรุปวิธีการปรับปรุงโรงเรียนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้
 - วิทยากร (ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา) บรรยายวิธีการแก้ไขปรับปรุง โดยใช้ข้อมูลจากการประเมินโรงเรียนด้วยเกณฑ์มาตรฐาน
3. ขั้นสรุป
- ผู้สอนและผู้เรียนสนทนาซักถามสรุปมโนทัศน์
4. ขั้นวัดผล
- ผู้เรียนทำแบบทดสอบ
 - สังเกตการวิเคราะห์และวิจารณ์ขณะเรียน
5. ขั้นสอนซ้ำ
- ถ้าผู้เรียนจำนวนมากบกพร่องในเรื่องเดียวกัน ผู้สอนอธิบายพร้อมกัน
- ทั้งนี้
- ถ้าเป็นข้อบกพร่องของบางคน ให้ศึกษาเอกสารเพิ่มเติม
 - ถ้าเป็นข้อบกพร่องเฉพาะตัว ผู้สอนอธิบายเป็นส่วนตัว

6. ขั้นวัดผลซ้ำ

ใช้แบบทดสอบเฉพาะจุดประสงค์

หมายเหตุ

วัตถุประสงค์ที่ 1-3 ผู้เรียนต้องได้ผลถึงเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนด

วัตถุประสงค์ที่ 4 ผู้เรียนต้องได้ผลอย่างน้อย 50 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.4 เลือกสื่อการเรียนการสอน

หลักการ

การเลือกสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา วิธีสอน และผู้เรียน ทำให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปได้อย่างสะดวก และผู้เรียนได้รับมโนทัศน์ที่ถูกต้อง

คำชี้แจง

ในการเลือกสื่อการเรียนการสอนมาใช้ ผู้สอนต้องตรวจดูว่าแต่ละกิจกรรมจำเป็นต้องใช้สื่อการเรียนการสอนชนิดใด จะหาได้จากที่ใด และถ้าไม่ใช้สื่อนี้ ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้หรือไม่

สิ่งที่ควรรู้

สื่อการเรียนการสอนที่เลือก ใช้ควรมีลักษณะดังนี้

- 1) กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
- 2) โหมมโนทัศน์ที่ถูกต้องแก่ผู้เรียน
- 3) อธิบายสิ่งที่ซับซ้อน เข้าใจยาก ให้เข้าใจง่ายขึ้น
- 4) ช่วยให้อ่านความรู้ได้นาน
- 5) ช่วยลดเวลาในการสอน
- 6) ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้
- 7) ไม่มีอันตรายต่อคน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

วิธีการ

1) พิจารณาแต่ละกิจกรรม ตั้งแต่กิจกรรมแรกว่าต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนอะไรบ้าง

- 2) เรียงข้อสื่อตามลำดับการใช้
- 3) จัดหาและตรวจสอบความเรียบร้อยของสื่อ

ตัวอย่าง

กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อการเรียนการสอน
1. การแสดงบทบาทสมมติ	1. บัตรคำสั่งทำกิจกรรมบทบาทสมมติ
2. ศึกษาและประเมินโรงเรียนมัธยมศึกษา	2. เอกสารเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2532 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 18 เล่ม (กลุ่มละ 3 เล่ม)
3. วัดผล	3. แบบทดสอบวัดวัดฤประสงค์ 1-3
4. สอนซ้ำ	4. เอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติม
5. วัดผลซ้ำ	5. แบบทดสอบวัดแต่ละวัดฤประสงค์

2.5 ระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลหลักการ

ในการจัดการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบว่า ผู้เรียนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามความคาดหวังของผู้สอนหรือไม่

คำชี้แจง

ในการวัดผลผู้สอนต้องยึดวัดฤประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นหลัก พฤติกรรมที่ทดสอบควรมีลักษณะเดียวกับที่เขียนไว้ในวัดฤประสงค์เชิงพฤติกรรม การประเมินผลต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ และต้องทำการวัดผลทุกวัดฤประสงค์เป็นรายบุคคล

สิ่งที่ควรรู้

1) การจัดการเรียนการสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ มีความสัมพันธ์กับการวัดผลเป็นอย่างมาก เพราะต้องอาศัยข้อมูลจากการทดสอบมาเป็นเครื่องตัดสินใจว่าต้องทำการสอนซ้ำหรือไม่

2) แบบสอบที่ใช้เป็นแบบอิงเกณฑ์ ต้องทำการวัดทุกวัดฤประสงค์ พฤติกรรมที่วัดและเกณฑ์การตัดสินต้องมีลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในวัดฤประสงค์

3) เกณฑ์ ใช้ตัดสินควา เป็นขั้นต่ำสุดที่ผู้สอนยอมรับว่าผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้

4) เกณฑ์ ใช้กับวัดผลประสงคืประเภทต่าง ๆ

- วัดผลประสงคืหลักที่มีลักษณะครบเกณฑ์รับรองผล เกณฑ์ผ่านขึ้นอยู่กับ

จุดมุ่งหมายหรือมาตรฐานที่ผู้สอนกำหนด

- วัดผลประสงคืหลักที่มีลักษณะ ไม่ครบเกณฑ์รับรองผล เกณฑ์ผ่าน คือ

50 %

- วัดผลประสงคืเสริม ไม่มีเกณฑ์ ผู้เรียนได้คะแนนตามความสามารถ

วิธีการ

1) ทำการทดสอบทุกวัดผลประสงคื

2) สร้างแบบสอบ ให้สอดคล้องกับวัดผลประสงคื

3) กำหนดคะแนนเต็ม และคะแนนตัดสินการผ่านตามประเภทของ

วัดผลประสงคื

4) บันทึกคะแนนลงแบบบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ตัวอย่าง

วัดผลประสงคืเชิงพฤติกรรม	การวัดและการประเมินผล
1. บอกหลักการปรับปรุงโรงเรียน ได้ถูกต้อง	วัดผลประสงคืเชิงพฤติกรรมข้อ 1-3 เป็น วัดผลประสงคืหลัก ก. ประเภทกฏนิสัย การใช้ แบบทดสอบเป็นการวัดผลที่สะดวก และใช้เวลา ไม่มาก <u>แบบทดสอบ</u> จตอบคำถามต่อไปนี้ (15 คะแนน) 1. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ปรับปรุงโรงเรียน ที่ท่านสอนอยู่ ท่านมีหลักในการปรับปรุง โรงเรียนอย่างไร
2. บอกรายละเอียดของเกณฑ์ มาตรฐานได้ถูกต้อง	
3. ประเมินงานในโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ ถูกต้อง	

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงคฺเชิงพฤติกรรม	การวัดและการประเมินผล
4. มีเจตคติที่ตดต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินโรงเรียน โดยแสดงท่าทางหรือนูคแสดงความคิดเห็นที่เป็นไป ในทางสร้างสรรคฺ	2. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาคืออะไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร 3. ถ้าท่านใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินคุณภาพของโรงเรียน ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไร ตอบเป็นข้อตามลำดับ เกณฑ์ผ่าน = 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน วัตถุประสงคฺเชิงพฤติกรรมข้อ 4 เป็นวัตถุประสงคฺหลัก ข. ประเภทจิตนิสัย ควรใช้การวัดผลด้วยวิธีสังเกต การร่วมกิจกรรมอภิปรายในชั้นเรียน โดยผู้สอนตั้งเป้าหมายไว้ในใจว่าต้องการให้ผู้เรียนแสดงท่าทาง วิธีกรณูคอย่างไร จึงจะแสดงว่า ผู้เรียนมีเจตคติที่ตดต่อการประเมิน แล้วจึงให้เป็นคะแนน ซึ่งเกณฑ์การผ่านของวัตถุประสงคฺข้อนี้ คือ $50\% = 2.5$ คะแนน (คะแนนเต็ม = 5)

สรุปขั้นตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอน

- 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2.2 การเขียน โน้ตส์และเนื้อหา
- 2.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.3.1 การเลือกทฤษฎีการสอน
 - 2.3.2 การกำหนดกิจกรรม
- 2.4 การเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การระบุชีวิตและประเมินผล

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอน มีลักษณะดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผ่นที่ 1

ครั้งที่ 13

วันที่ 19 กันยายน 2534

เรื่อง การปรับปรุง โรงเรียนมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไป ที่ 19. ๒๒. 21

แบบการสอนให้ ได้ผลตาม เกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มีเกณฑ์	เนื้อหา โดยย่อ	กิจกรรมการเรียนการสอน เย็บวิธีการสอน
<u>เทคนิค</u> 1. บอกหลักการปรับปรุงโรงเรียนได้ถูกต้อง 2. บอกรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. ประเมินงานในโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง	1. ในการปรับปรุงสิ่งใด ๆ ควร ใช้หลักการเปรียบเทียบสิ่งนั้นกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้อยู่ในระยะเวลาหนึ่ง 2. การทราบรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. การประเมินที่เที่ยงตรง ผู้ประเมินต้องมีความเป็นกลางและประเมินจากหลักฐานที่ปรากฏ	การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันจะใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2532 เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพของโรงเรียน ในการประเมินคุณภาพของโรงเรียนจะพิจารณา 6 ด้านด้วยกัน คือ การบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง นักเรียน งานบริการ และโรงเรียนกับชุมชน	การลอมเรื่องการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในเรื่องที่ ก้องสอน 5 เรื่อง คือ สถานปัจจุบัน ปัญหา เกณฑ์ มาตรฐาน บทบาทครูและแนวทางการปรับปรุง ในการลอมครั้งนี้เป็นเรื่องเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางการปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งค่อเนื่องมาจากเรื่องสถานปัจจุบันและปัญหา มีวัตถุประสงค์ทั่วไปมุ่งให้ผู้เรียน 1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปรับปรุงโรงเรียน และรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	นิเทศน์	เนื้อหา (โดยย่อ)	กิจกรรมการเรียนการสอน (ขอวิธีการสอน)
<u>จิตนิสัย</u> 1. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ เกณฑ์มาตรฐาน ประเมินโรงเรียน โดยลงความเห็นว่า ถูกต้องเหมาะสม	4. ในการประเมินโรงเรียน ผู้ประเมินไม่ควรแสดง อาการจับผิดหรือติเตียน แต่พยายามเสนอแนะ แนวทางเพื่อปรับปรุง	ผู้ประเมินต้องศึกษาคู่มือ การประเมิน และคำชี้แจงการ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน ให้เข้าใจ เนื้อหาที่จะสามารถนิจรวา คุณภาพของโรงเรียนด้วย ใจเ็นธรรม	2. สามารถใช้เกณฑ์มาตรฐาน ประเมินโรงเรียน ได้อย่าง ถูกต้อง 3. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์ มาตรฐาน ในการประเมิน เนื้อ ใ้มี เรือนบรล วัตถุประสงค์ทั้งสามข้อดังกล่าว จึงกำหนดขอวิธี ในการ ดำเนินการต่อไปนี้ 1. ผู้สอนอธิบายหลักการ ปรับปรุงโรงเรียนและแนะนำ เกณฑ์มาตรฐาน ให้ผู้เรียนศึกษา โดยละเอียด เนื้อ ใ้มี เรือน บรลวัตถุประสงค์ข้อ 1 2. ให้ผู้เรียนนำเกณฑ์ มาตรฐาน ไปลอง ใช้ประเมิน โรงเรียนที่ไปศึกษาสังเกต เนื้อ ใ้มี เรือนประเมินการ ตรง ในการ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน และบรลวัตถุประสงค์ข้อ 2

วัดกุประสงค์เชิงลาดกิจกรรม	ม ในทัศน์	เนื้อหา (โดยย่อ)	กิจกรรมการ เรียนการสอน (ยุทธวิธีการสอน)
			3. ใช้ผู้ เรือนนำผลประเมิน มาอภิปรายร่วมกัน ในชั้น เรือน เมื่อ ใช้ผู้ เรือนเกิดความ เข้าใจ ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เกี่ยวกับ การ ใช้ เกณฑ์มาตรฐาน 4. ผู้สอน ศึกษารูปภาพ โรงเรียนที่ประสบผลล้น ึ่ง ในการปรับปรุงโรงเรียน โดย ใช้เกณฑ์มาตรฐาน มาแล้ววิธี การปรับปรุงโรงเรียนและ ประ โยชน์ที่ได้รับ เมื่อ ำใจ ผู้ เรือน ให้เห็นคุณค่าของ การ ใช้เกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ ผู้ เรือนบรรลุวัตถุประสงค์ ข้อ 3

ศูนย์วิทยพัชร์พยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
* ก่อนทำการสอนเรื่องใหม่ ผู้สอนต้องตรวจสอบว่าต้องทำการสอนซ้ำหรือวัดซ้ำหรือไม่ ถ้ามีให้ดำเนินการตามแผนการสอนครั้งที่ก่อนที่เขียนไว้ 1. <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและวิธีวัดผล - สนทนากับผู้เรียน เรื่องการประกวดนางสาวไทยว่า ในการตัดสินกรรมการพิจารณาในเรื่องใด สิ่งที่กรรมการใช้ในการตัดสินเรียกว่าเกณฑ์การตัดสิน ซึ่งกรรมการแต่ละชุดตั้งเกณฑ์มาตรฐานขึ้นมาจากความความคิดเห็นร่วมกัน 2. <u>ขั้นสอน</u> - ให้นักศึกษา 8 คน แสดงบทบาทสมมติของการประชุมปรับปรุงโรงเรียน โดยนักศึกษา 8 คน มีข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่ทำการสอนอยู่ และข้อมูลของโรงเรียนอื่น ๆ ให้นักศึกษาแต่ละคนวิจารณ์เพื่อปรับปรุงโรงเรียน โดยมีผู้สังเกตการณ์ 3 คน ทำหน้าที่สังเกตวิธีการวิจารณ์และเนื้อหาว่า เน้นการแก้ไขปรับปรุง หรือโจมตี มีศิลปะการวิจารณ์อย่างไร การนัดตรงประเด็นหรือไม่	1. บัตรคำสั่งการทำกิจกรรมบทบาทสมมติ 2. เอกสารเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ 18 เล่ม (กลุ่มละ 3 เล่ม) 3. แบบทดสอบวัดวัตถุประสงค์ 1-3 4. เอกสารสำหรับอ่านเพิ่มเติม	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อ 1-3 เป็นวัตถุประสงค์หลัก ก. ประเภททวิผลัย การใช้แบบทดสอบเป็นการวัดผลที่สะดวกและใช้เวลาไม่มาก <u>แบบทดสอบ</u> จงตอบคำถามต่อไปนี้ (15 คะแนน) 1. ถ้าท่านได้รับมอบหมายให้ปรับปรุงโรงเรียนที่ท่านสอนอยู่ ท่านจะหลักในการปรับปรุงโรงเรียนอย่างไร 2. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาคืออะไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร 3. ถ้าท่านใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินคุณภาพของโรงเรียน ท่านมีวิธีดำเนินการอย่างไร ตอบเป็นข้อตามลำดับ เกณฑ์ผ่าน = 12 คะแนน จากคะแนนเต็ม 15 คะแนน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	การวัดและประเมินผล
จากนี้ผู้สอนถามความรู้สึกของนักศึกษา ในการทำกิจกรรม แล้วให้ผู้สังเกตการณ์วิจารณ์การทำกิจกรรม สรุปความรู้สึกของผู้สังเกตการณ์ - อธิบายประเด็นหลักของการพิจารณาอย่างเป็นระบบ ก. สิ่งที่ต้องพิจารณา ข. การเปรียบเทียบสิ่งที่ปรากฏกับ - มาตรฐาน - สิ่งที่ดี - สถานที่อื่น ๆ ค. วิเคราะห์ความจำกัด อุปสรรคต่าง ๆ ง. การแก้ไข จ. วิธีการเสนอแนะการแก้ไข ปรับปรุงอย่างถูกต้องตามกาละเทศะ - แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น 6 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสรุปรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐาน ตามหัวข้อต่อไปนี้แล้วรายงาน ก. งานที่โรงเรียนต้องดำเนินการ ข. วิธีประเมินโรงเรียน - ผู้สอนสรุป	5. แบบทดสอบวัดผลชิ้นละ วัตถุประสงค์	วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ข้อ 4 เป็นวัตถุประสงค์หลัก ข. ประเภทจิตนิสัย ควรใช้การวัดผลด้วยวิธีสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรม อภิปรายในชั้นเรียน โดยผู้สอนตั้งเป้าหมายไว้แน่ใจว่า ต้องการให้ผู้เรียนแสดงท่าทาง วิธีการพูดอย่างไรจึงจะแสดงว่าผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการประเมิน แล้วจึงให้เป็นคะแนน ซึ่งเกณฑ์การผ่านของวัตถุประสงค์ข้อนี้ คือ $50\% = 2.5$ คะแนน (คะแนนเต็ม = 5)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	การวัดและประเมินผล
- แต่ละกลุ่ม ใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ไปศึกษาดังกล่าวแล้วสรุปตามหัวข้อต่อไปนี้ ก. ผลการประเมิน ข. สิ่งที่พบว่าพร่องต้องแก้ไข ค. วิธีแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องนั้น ๆ - ผู้สอนเห็นวิธีการประเมินต้องมีหลักการ ใจเป็นธรรม ไม่จับผิด และเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ - กลุ่มสรุปผลบนกระดานดำ - อภิปรายร่วมกันทั้งชั้น แล้วหาข้อสรุปวิธีการปรับปรุงโรงเรียนที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ - วิทยากร (ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา) บรรยายวิธีการแก้ไขปรับปรุงโดยใช้ข้อมูลจากการประเมินโรงเรียนด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 3. <u>ขั้นสรุป</u> ผู้สอนและผู้เรียนสะท้อนซักถามสรุปมโนทัศน์		

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	การวัดและประเมินผล
4. <u>ขั้นวัดผล</u> - ผู้เรียนทำแบบทดสอบ - สังเกตการวิเคราะห์และวิจารณ์ ขณะเรียน 5. <u>ขั้นสอนซ้ำ</u> - ถ้าผู้เรียนจำนวนมากท้วงใน เรื่องเดียวกัน ผู้สอนอธิบายพร้อมทั้งชี้แจง - ถ้าเป็นข้อบกพร่องของบางคน ให้ ศึกษาเอกสารเพิ่มเติม - ถ้าเป็นข้อบกพร่องเฉพาะตัว ผู้สอน อธิบายเป็นส่วนตัว 6. <u>ขั้นวัดผลซ้ำ</u> ใช้แบบทดสอบเฉพาะจุดประสงค์ <u>หมายเหตุ</u> วัตถุประสงค์ที่ 1-3 ผู้เรียนต้องได้ผลถึงเกณฑ์ ที่ผู้สอนกำหนด วัตถุประสงค์ที่ 4 ผู้เรียนต้องได้ผล อย่างน้อย 50 %		

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลการเรียนการสอน

การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นขั้นที่สำคัญขั้นสุดท้ายของกระบวนการ เป็นการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตลอดระยะเวลา 1 ภาคเรียน โดยผู้สอนทำการวัดผล การเรียนรู้แต่ละวัตถุประสงค์เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง แล้วบันทึกคะแนนลงในแบบบันทึกผลการ เรียนรายบุคคล คะแนนจากการบันทึกนี้เป็นคะแนนผลการเรียนระหว่างภาคเรียน ส่วนคะแนน ผลการเขียนปลายภาคเรียนได้จากการทดสอบ เมื่อนำคะแนนทั้ง 2 ประเภทมารวมกันแล้ว จึง นำไปเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคะแนน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกับผลนี้ รับประกันความสำเร็จของผู้ เรียนทุกคนที่ระดับคะแนน C หมายความว่า ผู้เรียนทุกคนที่ปฏิบัติงานจนถึงเกณฑ์ผู้สอนกำหนดจะได้รับ ระดับคะแนน C เป็นอย่างต่ำ และถ้าผู้ใดมีความสามารถในระดับสูงกว่า ก็จะได้รับ การพิจารณาให้ ได้ระดับคะแนนที่สูงขึ้น ฉะนั้นการเรียนตามกระบวนการนี้ จึง ไม่มีผู้เรียนคนใด ไม่ ประสบความสำเร็จ

การประเมินผลมีวิธีการดังนี้

3.1 การกำหนดคะแนน

หลักการ

การแบ่งอัตราส่วนของคะแนนระหว่างภาคเรียนและคะแนนปลายภาคเรียน ต้องคำนึงถึงความมุ่งหมายของหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอน

คำชี้แจง

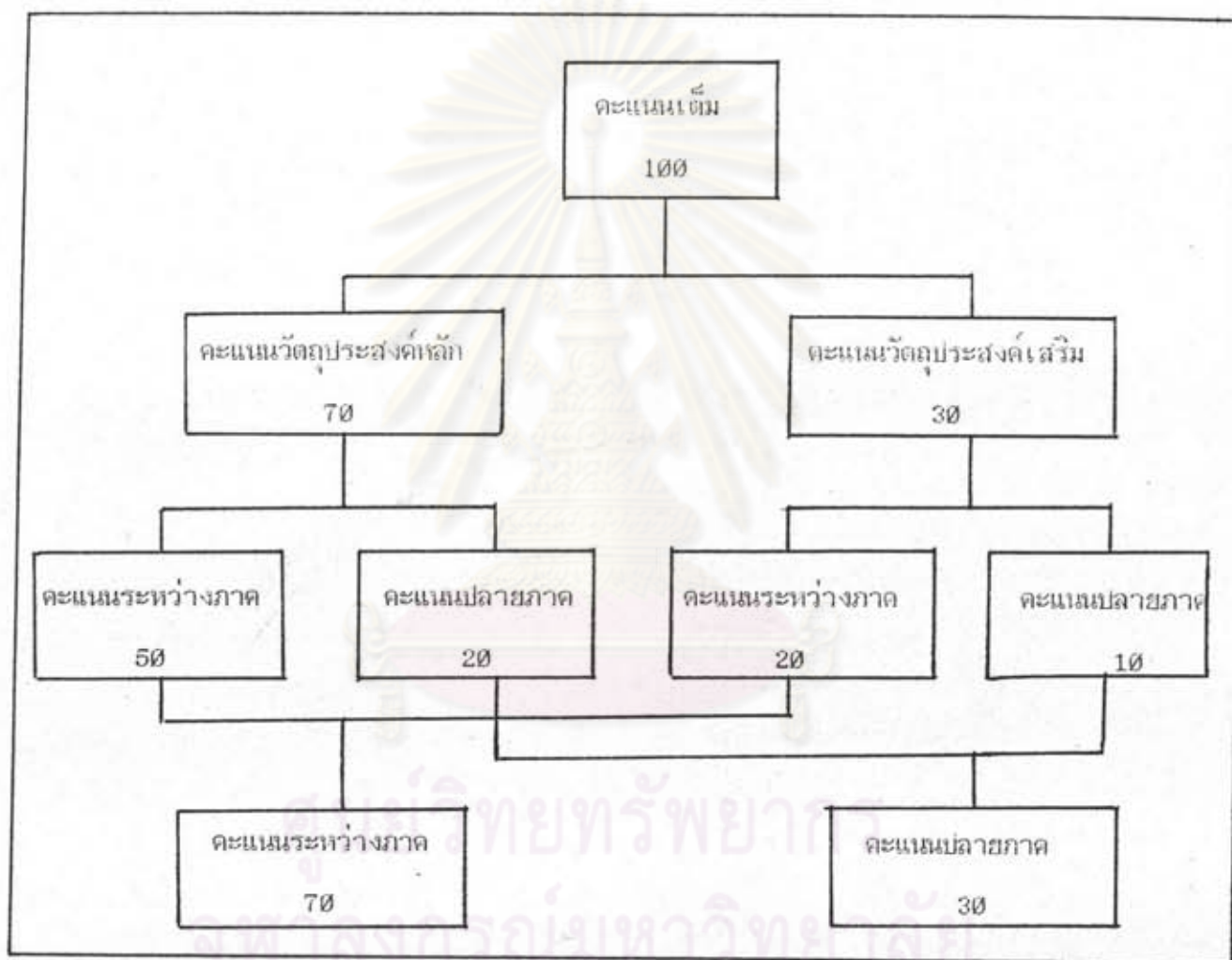
กระบวนการนี้ให้ความสำคัญกับการวัดผลระหว่างการเรียนตลอดภาคเรียน และให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์หลัก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์สำคัญที่หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียน ทุกคน ได้บรรลุ ฉะนั้นคะแนนส่วนใหญ่จึงเป็นของการวัดผลระหว่างภาคเรียนและวัตถุประสงค์ หลัก

วิธีการ

- 1) แบ่งคะแนนทั้งหมดออกเป็น 2 ส่วน คือ คะแนนรายภาคเรียนและ คะแนนปลายภาคเรียนตามอัตราส่วน 7:3
- 2) กำหนดคะแนนของวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์เสริม ตามอัตราส่วน

3) นำคะแนนระหว่างภาคเรียนและคะแนนปลายภาคเรียน มาแยกเป็น
คะแนนวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์เสริม

ตัวอย่าง

3.2 กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน

หลักการ

การให้ระดับคะแนนเป็นการใช้ช่วงคะแนนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ

ตามความสามารถ

คำชี้แจง

เนื่องจากการวัดผลของกระบวนการนี้ เป็นการวัดความสามารถที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum-Competency Testing) ระดับคะแนนขั้นต่ำจึงควรเป็นระดับระดับคะแนน C ซึ่งเป็นระดับคะแนนมาตรฐานของการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ตัวอย่าง

ระดับคะแนน	คะแนนร้อยละ
A	80-100
B	70-79
C	60-69

3.3 กำหนดคุณสมบัติผู้จบหลักสูตรรายวิชาหลักการ

การกำหนดคุณสมบัติของผู้จบหลักสูตรรายวิชา เป็นการระบุรายละเอียดที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติก่อนสำเร็จหลักสูตร

คำชี้แจง

ผู้สอนระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติได้ละเอียดเท่าไร ก็ยิ่งสะดวกในการประเมินผลเท่านั้น ในการประเมินผลแบบบันทึกผลการเรียนรายบุคคลเป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญมาก เพราะเป็นการรวมหลักฐานการวัดผลไว้ทั้งหมด ก่อนจะประเมินผลผู้สอนควรทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวังว่าผู้เรียนมีคุณสมบัติครบถ้วน

ตัวอย่าง

ผู้จบหลักสูตรรายวิชาต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติทุกประการดังนี้

1. ผ่านเกณฑ์การตัดสินทฤษฎีประสงค์หลัก
2. ได้คะแนนวัตถุประสงค์หลักรวมอย่างน้อย 60 คะแนน

แนวทางการวัดผลของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประทังผล

1. การวัดผลระหว่างภาคเรียน

การวัดผลระหว่างภาคเรียน เป็นการวัดผลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในการสอนแต่ละครั้ง เมื่อพบว่าผู้เรียนมีความบกพร่องในวัตถุประสงค์ใด ผู้สอนมีหน้าที่แก้ไขข้อบกพร่องได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ จนกว่าผู้เรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์นั้น

วิธีการที่ใช้วัดผลระหว่างภาคเรียน ได้แก่

- ก. การทดสอบ สำหรับวัตถุประสงค์ด้านพุทธินิสัย
- ข. การสังเกต การสัมภาษณ์ และการสอบถาม สำหรับวัตถุประสงค์ด้านเจตนิสัย
- ค. การปฏิบัติงาน และการตรวจผลงาน สำหรับวัตถุประสงค์ด้านทักษะนิสัย

การบันทึกคะแนนผู้สอนต้องทำทุกครั้งที่มีการวัดผล โดยบันทึกลงในแบบบันทึกผลการเรียนเป็นรายบุคคล

การคิดคะแนนวัตถุประสงค์หลัก ใช้วิธีการดังนี้

- ก. ตรวจสอบว่าผู้เรียนผ่านการวัดผลทุกวัตถุประสงค์หลัก
- ข. ผู้ที่ผ่านทุกวัตถุประสงค์หลักจะได้คะแนนเต็ม คือ 50 คะแนน

ส่วนการให้คะแนนวัตถุประสงค์เสริมนั้น ต้องพิจารณาให้กับผลงานที่มีคุณภาพเด่นชัดแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งจะส่งผลให้ระดับคะแนนที่ผู้เรียนได้รับมีความน่าเชื่อถือ

2. การวัดผลปลายภาคเรียน

การวัดผลปลายภาคเรียน เป็นการวัดผลรวบยอดสิ่งที่เรียนทั้งหมด ทั้งส่วนที่เป็นวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์เสริม และในทำนองเดียวกันกับการวัดผลระหว่างภาคเรียน ถ้าผู้สอนพบว่าผู้เรียนยังมีความบกพร่องในเรื่องใดที่เป็นวัตถุประสงค์หลัก ผู้สอนต้องวัดหมายให้ผู้เรียนคนนั้นมาแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่ผู้สอนจะให้ระดับคะแนน ในกรณีเช่นนี้ ผู้เรียนที่ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง จะได้คะแนนครั้งใหม่ ไม่เกินครึ่งหนึ่งของคะแนนรวมของวัตถุประสงค์หลัก (10 คะแนน) เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ผู้เรียนที่สอบครั้งเดียวสามารถผ่านเกณฑ์ได้คะแนนต่ำ

วิธีการที่ใช้วัดผลปลายภาคเรียนเป็นต้นแนวหลาย ได้แก่ การทดสอบข้อเขียน เนื้อหาที่นำมาสร้างแบบทดสอบมีทั้งเนื้อหาในส่วนของวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์เสริม การสร้างแบบทดสอบจึงควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ เพื่อความสะดวกในการบันทึกคะแนนแยกตามประเภทของวัตถุประสงค์

1. จัดลำดับวัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์เสริมแยกออกจากกัน
2. ทำตารางข้อทดสอบ กำหนดจำนวนข้อแต่ละวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงคะแนนเต็มและเวลาที่ใช้สอบ
3. ออกข้อทดสอบ
4. จัดเรียงลำดับข้อทดสอบเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อทดสอบวัตถุประสงค์หลัก และตอนที่ 2 เป็นข้อทดสอบวัตถุประสงค์เสริม

ตัวอย่าง

ข้อทดสอบวิชา การมัธยมศึกษา

เวลา 1 ชั่วโมง

จำนวน 90 ข้อ

คะแนนเต็ม 30 คะแนน

ลำดับที่	วัตถุประสงค์หลัก	จำนวนข้อ	ลำดับที่	วัตถุประสงค์เสริม	จำนวนข้อ
1		6	1		6
2		5	2		6
3		7	3		6
:		:	4		6
:		:	5		6
17		:			
		60			30
					รวม 90

ตอนที่ 1 ข้อ 1-60 ข้อทดสอบวัตถุประสงค์หลัก 20 คะแนน

ตอนที่ 2 ข้อ 61-90 ข้อทดสอบวัตถุประสงค์เสริม 10 คะแนน

สรุปขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลการเรียน

- 3.1 การกำหนดคะแนน
- 3.2 การกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน
- 3.3 การกำหนดคุณสมบัติผู้จบหลักสูตรรายวิชา

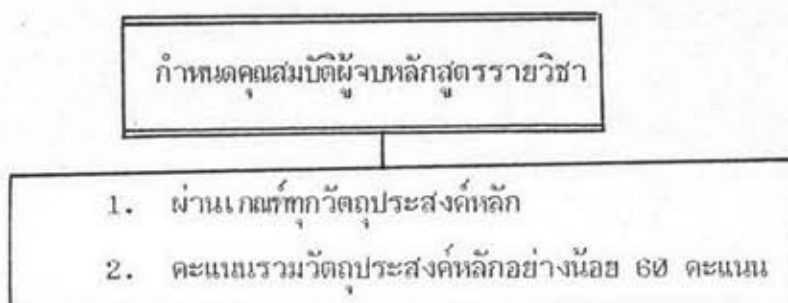
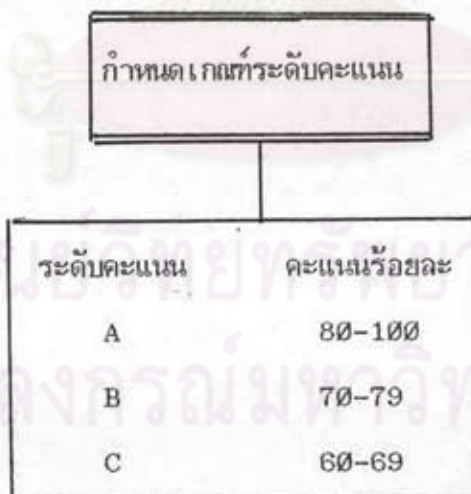
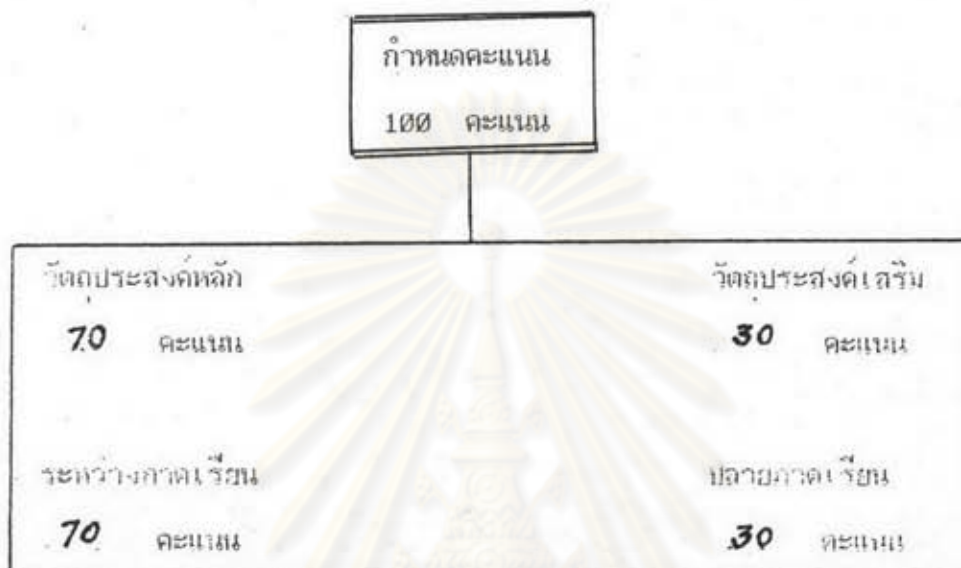
ตัวอย่างการประเมินผลการเรียน มีลักษณะดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียน

ภาคผนวก ข.

คู่มือการใช้กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการและเหตุผล

วิทยาลัยครูเป็นสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 ได้กำหนดภารกิจของวิทยาลัยครูไว้ 5 ประการ คือ ผลิตครู อบรมครูประจำการ วิจัย ทุนบำรุงวัฒนธรรม และบริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งในภารกิจดังกล่าวงานสอนนับได้ว่าเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้จะเห็น ได้จากการคาดหวังของสังคมที่มีต่อผลผลิตของสถาบัน

ปัญหาการฝึกหัดครูที่ได้รับการวินิจฉัยว่าขณะนี้ คือ ครูที่สำเร็จจากสถานศึกษาฝึกหัดครู ไม่มีความสามารถในการสอน ไม่สามารถนำทฤษฎีที่เรียน ไปปฏิบัติได้ จากการประชุมสัมมนาเรื่องการพัฒนาการฝึกหัดครูประจำการ ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ประชุมได้สรุปปัญหาของครูประจำการดังนี้

1. ครูขาดทักษะการสอน ได้แก่ การสอนความคิดรวบยอด การสอนการแก้ปัญหา และการสอนวิธีคิดด้วยตนเอง

2. ครูไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอน กล่าวคือ ครูประถมศึกษายังใช้การสอนแบบบรรยาย และพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับไม่ก้าวหน้า ส่วนครูมัธยมศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาพฤติกรรมการสอนตามลำดับดังนี้ การวัดและประเมินผล การใช้สื่อการสอน การสื่อสาร การเสริมแรง การนำเข้าสู่บทเรียน การควบคุมชั้นเรียนและการจัดการ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยผู้เรียน (วิจัย วงษ์ใหญ่, 2531)

นอกจากผลการปฏิบัติงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พบว่า คุณภาพของการฝึกหัดครูยังไม่เป็นที่น่าพอใจนัก อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เข้ามาเรียนในสถาบันส่วนหนึ่งไม่ได้มาเรียนด้วยใจรัก ในอาชีพ และหลักสูตรการฝึกหัดครูไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงานตามหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา พุทธศักราช 2521 (สำนักงานปลัดกระทรวง, 2530)

ข้อค้นพบเหล่านี้ควรจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหันกลับไปทบทวนปรัชญาของการฝึกหัดครูกันใหม่ การฝึกหัดครูเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างครูให้สามารถปฏิบัติตน และทำหน้าที่เป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการ โดยรอบด้านขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมในระดับที่ปฏิบัติได้ และมีลักษณะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทยและระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทั้งในแง่บุคลิกภาพทั่วไป ความสัมพันธ์ต่อศิษย์ และบทบาทต่อสังคม แผนการศึกษาแห่งชาติได้เห็นคุณภาพของครูทางด้านบุคลิกภาพ เจตคติ คุณธรรมและจริยธรรมมาก ทั้งนี้

เพื่อต้องการให้ครูเป็นตัวแบบที่ดีของนักเรียน

เมื่อที่เรามองพฤติกรรมการสอนที่ใช้กันในสถาบันระดับอุดมศึกษา พบว่า วิธีสอนที่ใช้กันแพร่หลายมีอยู่ 4 แบบ คือ การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบอภิปราย การสอนแบบฝึกปฏิบัติ และการสอนแบบกลุ่มแก้ปัญหา (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, 2524) ส่วนหลักสูตรเป็นหลักสูตรที่เน้นสมรรถภาพ (Competency-Based Curriculum)

การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความสามารถที่ผู้เรียนจะต้องแสดงให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ความมีเครื่องบ่งชี้ที่ชัดเจนของมาตรฐานที่คาดหวัง และมีการปฏิบัติให้ได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ (ธีระ สมิตร์, 2518) เท่าที่ปรากฏยังไม่มีการวัดผลประเมินผลผู้เรียนที่จัดการเรียนการสอนมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ เนื่องจากยังไม่มีกระบวนการวัดผลและประเมินผลผู้เรียนว่ามีสมรรถภาพตรงตามที่หลักสูตรกำหนดไว้หรือไม่ ก่อนที่จะปล่อยเขาออกไปประกอบอาชีพครู

ในฐานะที่กรมการฝึกหัดครูมีวิทยาลัยครูอยู่ในสังกัด 36 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทำการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ให้กับสถานศึกษาทั่วประเทศ ปีละประมาณ 20,000 คน (ข้อมูลจาก กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2533) จำเป็นต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพของครูที่ผลิตจากวิทยาลัยครูอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การแก้ปัญหาคุณภาพครูไม่ใช่เรื่องที่ทำกันได้ง่าย ๆ เพราะปัจจุบันมีครูอาจารย์ที่สอนในระดับต่ำกว่าระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศประมาณ 500,000 คน (สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, 2529) การให้ความรู้ด้วยการจัดการอบรมปฏิบัติการ หรือการสัมมนาจะต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก และต้องอาศัยบุคลากรผู้ดำเนินงานและเวลายาวนานเช่นกัน ดังนั้นในสภาพการณ์ปัจจุบัน วิธีหนึ่งที่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างเหมาะสม น่าจะเป็นการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ ซึ่งทำหน้าที่สอนหลักสูตรการศึกษาในคณะครูศาสตร์ของวิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่ง ซึ่งมีจำนวนประมาณ 1,600 คน

การพัฒนาคุณภาพของอาจารย์วิทยาลัยครู โดยเฉพาะในด้านการสอนเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เพราะเป็นการแก้ปัญหาที่ตรงกับสาเหตุและได้ประโยชน์มากที่สุด กล่าวคือ เมื่ออาจารย์มีประสิทธิภาพในการสอน ย่อมทำให้บัณฑิตจากวิทยาลัยครูเป็นครูที่มีคุณภาพ สามารถสร้างเยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่มีค่าของประเทศชาติต่อไปในอนาคตได้อย่างแน่นอน

มีผู้กล่าวว่า อุปสรรคของการจัดการศึกษาอยู่ที่ผู้สอน ไม่มีความรู้และทักษะเพียงพอ การให้ความรู้ใหม่ ๆ กับผู้สอนไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการขยายตัวอยู่เรื่อย ๆ ทั้งด้านความรู้เนื้อหา วิธีสอน แนวคิดใหม่ ๆ และรูปแบบการจัดกิจกรรม งานวิจัย

ทางการศึกษา และทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับบทบาทและความรับผิดชอบของผู้สอน (David, 1991) ดังนั้นการพัฒนาคณะกรรมการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครู ควรให้การเสนอแนะวิธีจัดการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนที่ชัดเจน สะดวกในการนำไปปฏิบัติ และใช้ได้ผล คือ สามารถทำให้นักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และเจตคติตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงสนใจที่จะพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผลขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาที่เคยมีมาในอดีต และเพื่อพัฒนาคณะกรรมการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู ถ้าอาจารย์ปฏิบัติตามขั้นตอนของกระบวนการก็สามารถรับประกันว่า ทั้งอาจารย์และนักศึกษาจะประสบความสำเร็จด้วยกันทั้งสองฝ่าย ที่ว่ากระบวนการนี้จะแก้ปัญหาที่เคยมีมาได้ เป็นเพราะกระบวนการนี้ให้ความสำคัญกับการจัดหลักสูตรรายวิชา และการจัดการเรียนการสอนเป็นพิเศษ ในการจัดหลักสูตรมีขั้นตอนการวิเคราะห์เอาสาระสำคัญ และจำเป็นสำหรับผู้เรียนมาจัดให้เรียน โดยจำแนกเรื่องที่มีความสำคัญน้อย หรือไม่จำเป็นเอาไว้พวกหนึ่ง มีการขยายคำอธิบายรายวิชาให้เป็นหัวข้อย่อย ๆ จนครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมด แล้วทำการระบุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน จนผู้สอนมองเห็นเป้าหมายของการสอนได้อย่างเด่นชัด การจัดหลักสูตรลักษณะนี้สามารถแก้ปัญหาของผู้สอนที่ไม่เข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรมีเนื้อหาซ้ำซ้อน เนื้อหามากเกินไป ไม่สอดคล้องกับเวลา และหลักสูตรให้รายละเอียดเกินไป ส่วนการจัดการเรียนการสอนมีแบบการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเรียนสาระสำคัญได้ทุกคน และมีความรู้ความสามารถเป็นที่พอใจตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ ได้ผลตามที่รับประกันไว้ต้องอาศัยการเลือกยุทธวิธีการสอนที่เหมาะสม ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญหนึ่งของจัดการเรียนการสอน

ในขณะเดียวกันกระบวนการนี้ สามารถรับประกันความสำเร็จผู้เรียนได้ทุกคนเป็นเพราะกระบวนการนี้พัฒนามาจากแนวคิดที่ว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในการเรียน ถ้าการเรียนการสอนมีลักษณะดังนี้

1. สิ่งที่เรียนมีความสำคัญ และไม่เกินความสามารถของผู้เรียน
2. เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับหลักสูตรและชัดเจน
3. มีการตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดความรู้ ความสามารถ และทักษะ ได้ตามที่กำหนด

ไว้ไม่วัตถุประสงค์

4. แบบการสอนเหมาะสมกับลักษณะของวัตถุประสงค์ สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุผลได้

5. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จ

ดังนั้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏประสงค์ จึงมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. พิจารณาคัดเลือกเฉพาะหัวข้อที่สำคัญมาให้ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้
2. กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้แต่ละหัวข้ออย่างชัดเจน
3. ตรวจสอบว่าผู้เรียนได้เรียนรู้แต่ละหัวข้อและแสดงความสามารถอยู่ในเกณฑ์

เป็นมาตรฐานทุกวัตถุประสงค์สำคัญ

4. กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสบรรลุวัตถุประสงค์
5. ช่วยเหลือผู้เรียนที่ยังมีความบกพร่องในการเรียน ให้มีความสามารถได้ตามเกณฑ์
6. จัดหัวข้อที่มีความสัมพันธ์กับวิชาให้ผู้เรียนที่มีความสามารถสูงกว่าเกณฑ์ ได้เลือก

ศึกษาเพิ่มเติม

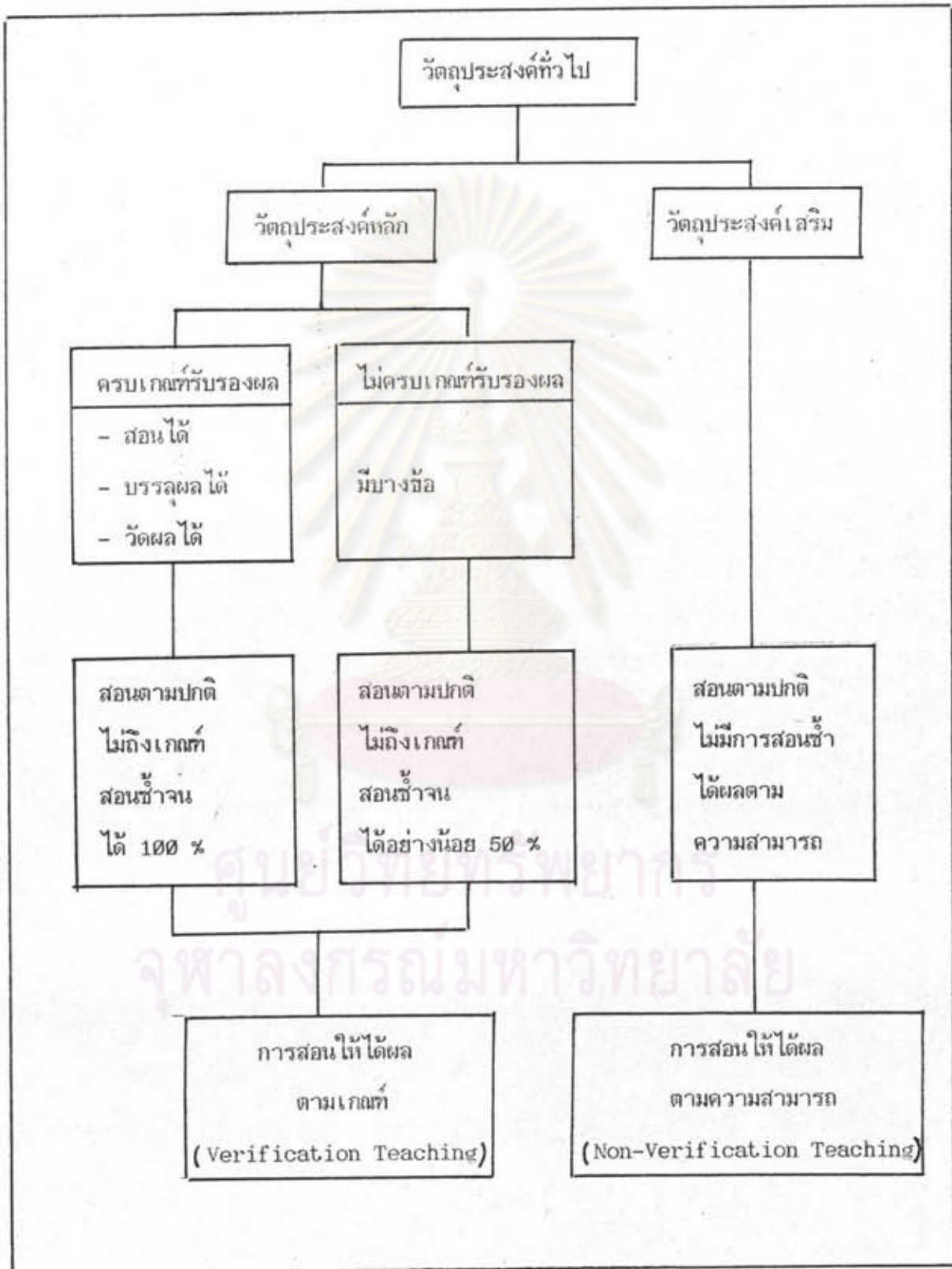
กระบวนการนี้เน้นในเรื่องความสามารถ และความสำเร็ของผู้เรียนเป็นหลัก จึงเป็นกระบวนการที่เหมาะสมกับหลักสูตรวิทยาลัยครูซึ่งเป็นหลักสูตรเน้นสมรรถภาพ (Competency - Based Curriculum) นอกจากนี้การนำกระบวนการนี้ไปใช้มีความสะดวก เพราะมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบ มีคำอธิบายวิธีการทุกขั้นตอนอย่างละเอียด พร้อมทั้งมีตัวอย่างซึ่งผู้สอนสามารถดำเนินการด้วยตัวเองได้ทุกขั้นตอน

จุดเด่นของกระบวนการนี้ที่รับประกันความสำเร็จของผู้เรียนทุกคน ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาตนเองตามความสามารถและความสนใจ การสอนดำเนินไปตามหลักการเรียนรู้ และหลักการสอนภายใต้บรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ และเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน ส่วนผู้สอนซึ่งใช้กระบวนการนี้รับประกันได้เช่นกันว่าจะสามารถดำเนินการสอนได้อย่างราบรื่น และค้นพบว่าตนเองสามารถสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไม่เคยมีมาก่อน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาของอาจารย์วิทยาลัยครูใหม่ ประสิทธิภาพสามารถทำให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด

แนวคิดในการจัดการเรียนการสอนของกระบวนกร

โครงสร้างของกระบวนการ

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบปรับประกันผล ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน

คือ

1. การจัดหลักสูตรรายวิชา เป็นการนำเอาหลักสูตรรายวิชามาจัดให้เป็นระบบ มีขั้นตอนการจัด 4 ขั้นตอน ดังนี้

- 1.1 การวิเคราะห์หลักสูตร
- 1.2 การจำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไป
- 1.3 การเลือกแบบการสอน
- 1.4 การทำโครงการสอน

2. การจัดการเรียนการสอน เป็นการจัดการวางแผนการสอนเป็นรายชั่วโมง มีขั้นตอนการจัด 5 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 2.2 การเขียนนิเทศน์และเนื้อหา
- 2.3 การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 การเลือกสื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การระบุวิธีวัดและประเมินผล

3. การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนภายหลังการเรียนครบหลักสูตร มีขั้นตอนการจัด 3 ขั้นตอน ดังนี้

- 3.1 การกำหนดคะแนน
- 3.2 การกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน
- 3.3 การกำหนดคุณสมบัติผู้จบหลักสูตรรายวิชา

กระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบปรับประกันผล

การจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพของการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรได้ทุกคน ดังนั้นการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนจึงมีวัตถุประสงค์และวิธีการดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดหลักสูตรรายวิชา

เป็นการนำเอาหลักสูตรรายวิชามาจัดให้เป็นระบบเสียก่อน เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนในขั้นต่อไป

การจัดหลักสูตรรายวิชา มีวัตถุประสงค์สำคัญที่ให้ผู้สอน

ก. นิยามหลักสูตรทั้งวิชา และค้นหาวัตถุประสงค์หลักที่ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียน และ

ข. หาแบบการสอนที่เหมาะสม ซึ่งสามารถสอนให้ผู้เรียนทุกคนบรรลุวัตถุประสงค์หลักเหล่านั้นได้

ขั้นตอนนี้ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า จุดเน้นของหลักสูตรอยู่ที่ใด จะได้ทุ่มเทเวลากับส่วนสำคัญของหลักสูตรและจัดยุทธวิธีการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนด และในส่วนที่มีความสำคัญเป็นรองหรือเป็นส่วนเสริมเพิ่มเติมสำหรับผู้เรียนที่สนใจเป็นพิเศษ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่ไม่จำเป็นต้องเหมือนหรือใช้เวลาเท่ากับส่วนแรก

วิธีการจัดหลักสูตรรายวิชา มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตร เป็นขั้นตอนแรกและผู้สอนต้องนำวัตถุประสงค์ และคำอธิบายรายวิชามาพิจารณาร่วมกัน โดย

1.1 จัดลำดับเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องต่อเนื่องกัน

1.2 เขียนวัตถุประสงค์ทั่วไปสำหรับเนื้อหาแต่ละเรื่องเรียงตามลำดับ

2. การจำแนกวัตถุประสงค์ทั่วไป เป็นการจัดประเภทของวัตถุประสงค์ตามความสำคัญและลักษณะ

2.1 แบ่งวัตถุประสงค์ทั่วไปออกเป็น 2 ประเภท ตามความสำคัญ ได้แก่

ก. วัตถุประสงค์หลัก เป็นวัตถุประสงค์สำคัญถือเป็นหัวใจของวิชานั้น ผู้เรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียนจนมีความรู้ความสามารถเท่าที่หลักสูตรกำหนดไว้

ข. วัตถุประสงค์เสริม เป็นวัตถุประสงค์ที่ความสำคัญรองลงมา ไม่จำเป็นต้องเรียนทุกคนต้องเรียน ผู้เรียนบางคนอาจเลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจของตน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลัก ผู้ที่ไม่เลือกเรียนในส่วนนี้ จะไม่มีปัญหาในการเรียนวัตถุประสงค์หลัก

2.2 นำวัตถุประสงค์หลักมาจัดเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะเกณฑ์รับรองผล
เกณฑ์รับรองผล เป็นดัชนีตัวหนึ่งซึ่งแสดงความเป็นไปได้ของความสำเร็จในการจัดการเรียนการ
สอน วัตถุประสงค์ใดมีลักษณะ ไม่ครบเกณฑ์รับรองผล จะไม่สามารถรับประกันว่า ผู้เรียนจะ
สามารถเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายของหลักสูตร

เกณฑ์รับรองผลมีข้อความดังต่อไปนี้

ก. ผู้เรียนสามารถเรียนจบบรรลุผลของหลักสูตรได้ (Achievable)

ข. ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

(Teachable)

ค. ผู้สอนสามารถวัดผล ได้ด้วยวิธีการที่ชัดเจนอย่างเป็นระบบ

(Verifiable)

ดังนั้นวัตถุประสงค์หลัก จึงแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. วัตถุประสงค์หลักที่มีลักษณะครบเกณฑ์รับรองผล หรือเรียกว่า

วัตถุประสงค์หลัก ก.

ข. วัตถุประสงค์หลักที่มีลักษณะ ไม่ครบเกณฑ์รับรองผล หรือเรียกว่า

วัตถุประสงค์หลัก ข.

3. การเลือกแบบการสอน เป็นการเลือกแบบการสอนให้เหมาะกับประเภทและ
ลักษณะของวัตถุประสงค์

แบบการสอนในทฤษฎี 2 แบบ คือ

ก. การสอนแบบให้ ได้ผลตามเกณฑ์ (Verification Teaching) หมายถึง
การสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการสอน มีขั้นตอนตรวจสอบผู้
เรียนว่า บรรลุเป้าหมายหรือไม่ และถ้าพบว่าผู้เรียนยังมีข้อบกพร่อง จะมีขั้นตอนให้ความรู้และ
ตรวจสอบจนกว่า ผู้เรียนจะสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดของแต่ละวัตถุประสงค์

การสอนแบบให้ ได้ผลตามเกณฑ์ มีขั้นตอนการสอน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียน
2. สอน
3. สรุป
4. วัดผล
5. สอนซ้ำ

6. วัดผลซ้ำ

การสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ ใช้สอนวัตถุประสงค์หลัก แต่เนื่องจาก วัตถุประสงค์มี 2 ลักษณะ การสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงในเรื่อง เกณฑ์การวัดผล กล่าวคือ วัตถุประสงค์หลัก ก. ผู้สอนต้องทำการสอนจนกว่าผู้เรียนมีความรู้ถึง เกณฑ์ที่กำหนด ในทันทีเรียกว่าเกณฑ์ 100 % ส่วนวัตถุประสงค์หลัก ข. ผู้สอนทำการสอนจนกว่า ผู้เรียนมีความรู้ถึงเกณฑ์อย่างน้อย 50 %

ดังกล่าวนั้นการสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ จึงมี 2 ชนิด คือ

1. การสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ 100 %
2. การสอนแบบให้ได้ผลตามเกณฑ์ 50 %

ข. การสอนแบบให้ได้ผลตามความสามารถ (Non-Verification Teaching) หมายถึง การสอนที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนบรรลุผลตามความสามารถของตน การวัดผลเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการสอน มิได้มุ่งหมายจะทำการสอนซ้ำ

การสอนแบบให้ได้ผลตามความสามารถ มีขั้นตอนการสอน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเข้าสู่บทเรียน
2. สอน
3. สรุป
4. วัดผล

การสอนแบบให้ได้ผลตามความสามารถ ใช้สอนวัตถุประสงค์เสริม

4. การทำโครงการสอน เป็นการวางแผนการสอนระยะยาวตลอดภาคเรียน โครงการสอนประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา หัวข้อ วัตถุประสงค์ทั่วไป ประเภทของ วัตถุประสงค์ แบบการสอน ครั้งที่ วันที่ และหมายเหตุ

ขั้นตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอน

เป็นขั้นตอนต่อจากการจัดหลักสูตรรายวิชา มีวัตถุประสงค์สำคัญที่จะช่วยให้ผู้สอนวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร

ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะดำเนินการวางแผนเป็นรายชั่วโมง มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เป็นการนำเอาวัตถุประสงค์ทั่วไปของรายวิชา มาเขียนเป็นวัตถุประสงค์ที่ระบุพฤติกรรมของผู้เรียนไว้ชัดเจน จนสามารถสังเกตหรือวัดผลได้ ในช่วงเวลาที่ทำการสอนแต่ละครั้ง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นประโยคที่ประกอบด้วย ข้อความที่ระบุสถานการณ์ที่เกิดพฤติกรรม พฤติกรรมที่คาดหวัง และเกณฑ์ที่ผู้สอนยอมรับ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมใช้เป็นเครื่องกำหนดแนวทางการสอน และแนวทางการวัดผลการเรียนการสอน

2. การเขียนนิเทศน์และเนื้อหา เป็นการกำหนดขอบเขตของเรื่องที่จะสอนให้ชัดเจน และมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสอน

นิเทศน์เป็นข้อความที่แสดงแก่นของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการรวบรวมลักษณะเฉพาะของเรื่องนั้น ในการเขียนนิเทศน์ ผู้สอนต้องมีความรู้ในรายละเอียดของเรื่องเป็นอย่างดีจึงจะเขียนนิเทศน์ได้ถูกต้อง ซึ่งจะเป็ประโยคหนึ่งในการเขียนเนื้อหา

การเลือกเนื้อหา มาเขียน ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการสอนและความสอดคล้องกับนิเทศน์ ภาษาที่ใช้เขียนควรมีความชัดเจน เข้าใจง่าย สละสลวย มีการเรียงข้อความไม่ซับซ้อน เป็นไปตามลำดับของเนื้อหาสาระ และข้อสำคัญเนื้อหาควรเป็นสิ่งที่ต่ออย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการได้

3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการเลือกและจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้อตามขั้นตอนของแบบการสอนที่เลือกไว้

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน มีวิธีการดำเนินการ 2 ขั้น ดังนี้

ก. การเลือกยุทธวิธีการสอน เป็นการเลือกวิธีการที่ผู้สอนคิดว่าเหมาะสมกับนิเทศน์ วัตถุประสงค์ และผู้เรียน ยุทธวิธีการสอนที่ดีต้องสามารถถ่ายทอดนิเทศน์ไปยังผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามวัตถุประสงค์นี้

ข. การกำหนดกิจกรรม เป็นการระบุกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธวิธีการสอนที่เลือกไว้ โดยจัดเรียงตามลำดับของขั้นตอนการสอน แล้วเขียนเป็นแผนการสอนสำหรับนำไปใช้ในชั้นเรียน

4. การเลือกสื่อการเรียนการสอน เป็นการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา ช่วยให้ผู้สอนสามารถสอนได้สะดวก และผู้เรียนได้รับนิเทศน์ที่ถูกต้อง ในการเลือกสื่อการเรียนการสอนควรมีพิจารณาแต่ละกิจกรรม ตั้งแต่กิจกรรมแรกว่าต้องการใช้สื่อการเรียนการสอนอะไรบ้าง สื่อชนิดใดกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ช่วยลดเวลาในการสอน

สามารถอธิบายสิ่งที่ซับซ้อนเข้าใจยากให้เข้าใจง่ายขึ้น และช่วยให้จำความรู้นั้นได้นาน เมื่อเลือกสื่อได้แล้วจึงทำการจัดทำ และตรวจสอบความเรียบร้อยของสื่อก่อนนำไปใช้

5. การรวบรวบวิธีการวัดและประเมินผล เป็นการเลือกวิธีการและเครื่องมือเพื่อวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากกระบวนการนี้ให้ความสำคัญกับการวัดผลระหว่างการเรียน (Formative Evaluation) เพราะผู้สอนจะต้องตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถถึงเกณฑ์ในแต่ละวัตถุประสงค์หรือไม่ จะใช้เครื่องมือที่ใช่ว่าจะต้องมีลักษณะอิงเกณฑ์ สามารถบ่งชี้ได้ว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถหรือไม่สามารถทำอะไรได้บ้าง ภายหลังจากการวัดผลแต่ละวัตถุประสงค์ผู้สอนต้องทำการบันทึกผลการเรียนลงในแบบบันทึกเป็นรายบุคคล

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลการเรียนการสอน เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นสุดท้ายของกระบวนการ เป็นการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนตลอดระยะเวลา 1 ภาคเรียน โดยนำผลการเรียนระหว่างภาคเรียนมารวมกับผลการสอนปลายภาคเรียน แล้วเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับคะแนน ได้เป็นผลการเรียนของรายวิชานั้น ๆ

ผลการเรียนระหว่างภาคเรียน ได้จากการวัดผลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดในการสอนแต่ละครั้ง เมื่อพบว่าผู้เรียนมีข้อบกพร่องในวัตถุประสงค์ใด ผู้สอนมีหน้าที่แก้ไขข้อบกพร่องนั้นด้วยวิธีการต่าง ๆ จนกว่าผู้เรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์นั้น ผู้สอนต้องทำการบันทึกคะแนนทุกครั้งที่มีการวัดผล โดยบันทึกลงในแบบบันทึกผลการเรียนเป็นรายบุคคล

การติดตามแผนผลการเรียนระหว่างภาคเรียนใช้วิธีการดังนี้

1. ตรวจสอบว่าผู้เรียนผ่านการวัดผลทุกวัตถุประสงค์หลักได้ตามเกณฑ์หรือไม่
2. ผู้ที่ผ่านทุกวัตถุประสงค์หลักจะได้คะแนนเต็ม คือ 50 คะแนน

ผลการสอบปลายภาคเรียน ได้จากการทำแบบทดสอบ มีวิธีการทำเองเดียวกับการวัดผลระหว่างภาคเรียน ถ้าผู้สอนพบว่าผู้เรียนยังมีความบกพร่องในเรื่องใดที่เป็นวัตถุประสงค์หลัก ผู้สอนต้องนัดหมายให้ผู้เรียนคนนั้นมาแก้ไขข้อบกพร่องก่อนที่ผู้สอนจะให้ระดับคะแนน ในกรณีเช่นนี้ ผู้เรียนที่ต่องแก้ไขข้อบกพร่องจะได้คะแนนครึ่งใหม่ ไม่เกินครึ่งหนึ่งของคะแนนรวมของวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ความยุติธรรมแก่ผู้เรียนที่สอบครึ่งเดียวสามารถผ่านเกณฑ์แต่ได้คะแนนต่ำ

เพื่อความสะดวกในการบันทึกคะแนนแยกตามประเภทของวัตถุประสงค์ ผู้สอนควร
ทำแบบสอบที่แยกข้อกระทงของวัตถุประสงค์หลักและวัตถุประสงค์เสริมออกจากกัน

การประเมินผลการเรียนการสอนมี 3 ชั้น ดังนี้

1. การกำหนดคะแนน เป็นการกำหนดอัตราส่วนของคะแนนการวัดผลระหว่าง
วัตถุประสงค์หลักและคะแนนการวัดผลวัตถุประสงค์เสริม และอัตราส่วนของคะแนนการวัดผล
ระหว่างภาคเรียน และคะแนนการวัดผลปลายภาคเรียน

อัตราส่วนควรมีลักษณะดังนี้

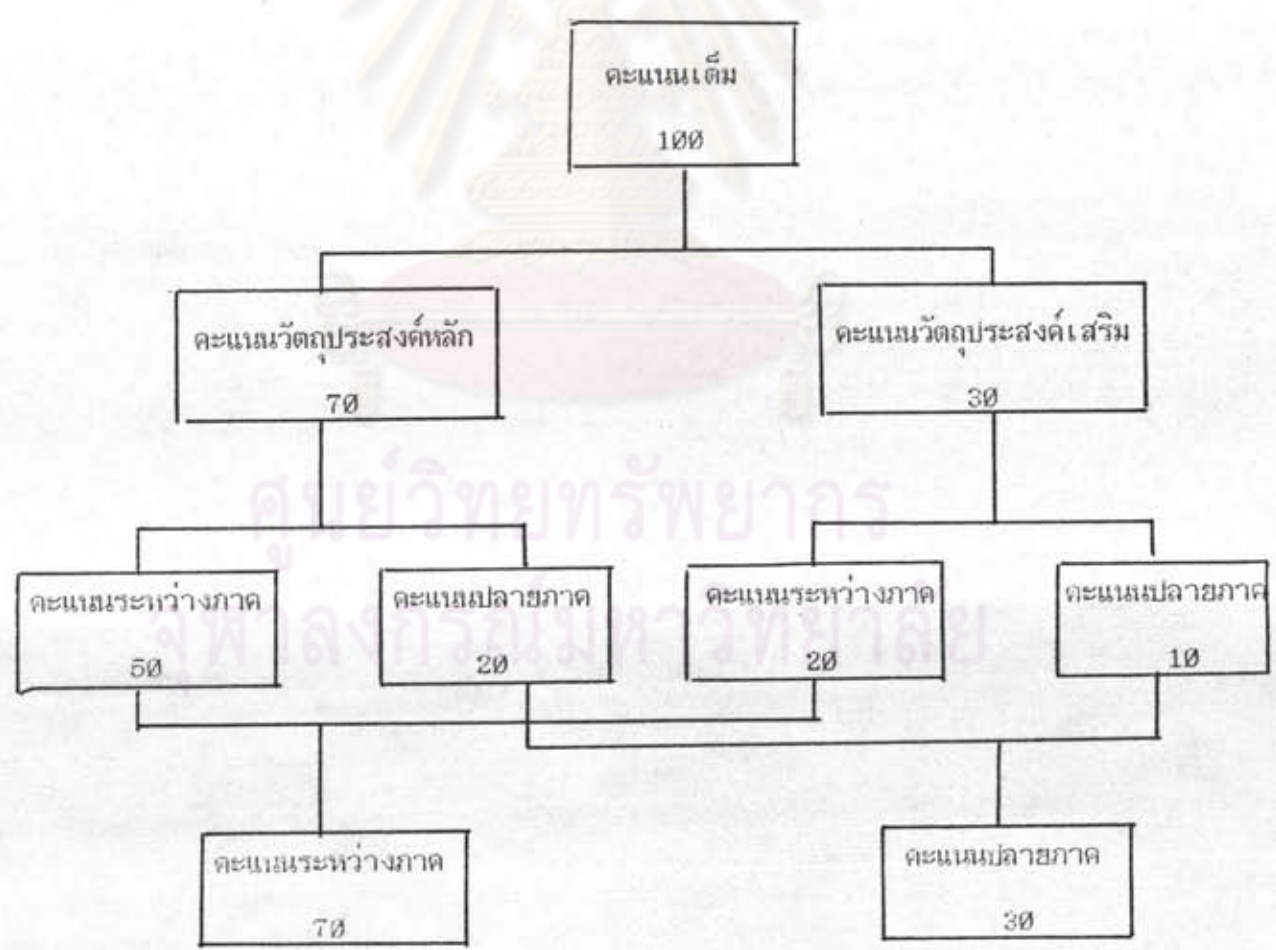
คะแนนวัตถุประสงค์หลัก : คะแนนวัตถุประสงค์เสริม

70 : 30

คะแนนระหว่างภาคเรียน : คะแนนปลายภาคเรียน

70 : 30

ดังแนบมา

2. การกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน เป็นการกำหนดว่าช่วงคะแนนโดยอยู่ในระดับคะแนนใด เนื่องจากการวัดผลของกระบวนการนี้ เป็นการวัดความสามารถที่เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ (Minimum-Competency Testing) โดยการใช้แบบสอบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) ดังนั้นระดับคะแนนมาตรฐานขั้นต่ำจึงควรเป็นระดับคะแนน C ซึ่งเป็นระดับคะแนนมาตรฐานของการศึกษาระดับอุดมศึกษา

การกำหนดช่วงคะแนนมีลักษณะดังนี้

ระดับคะแนน	คะแนนร้อยละ
A	80-100
B	70-79
C	60-69

3. การกำหนดคุณสมบัติผู้จบหลักสูตรรายวิชา เป็นการระบุรายละเอียดที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติก่อนสำเร็จหลักสูตร ถ้าผู้สอนระบุสิ่งที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติได้ละเอียดเท่าไร ก็ยิ่งสะดวกในการประเมินผลเท่านั้น ก่อนการประเมินผลผู้สอนต้องทำการตรวจสอบอย่างระมัดระวังว่า ผู้เรียนมีคุณสมบัติครบถ้วน

คุณสมบัติของผู้จบหลักสูตรรายวิชา มีดังนี้

- ก. ผ่านเกณฑ์การตัดสินทุกวัตถุประสงค์หลัก
- ข. ได้คะแนนวัตถุประสงค์หลักรวมอย่างน้อย 60 คะแนน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการจัดการเรียนการสอนวิชาการศึกษา
ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักร

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

การวิจัยหลักสูตรรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา

การมีชัยมศึกษา

2:2-๒1

ศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมาย และผลของการมีชัยมศึกษา การจัดระบบงานในโรงเรียน
มีชัยมศึกษา การนิเทศการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา การประเมินผลในโรงเรียนมัธยมศึกษา การปรับปรุง
โรงเรียนมัธยมศึกษาของไทย

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				ผลการประเมิน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ
			ด้านจิต		ด้านทักษะ		ระดับ คะแนน	ด้าน ความรู้			
			เจตน์	เจตน์ ก.	เจตน์ ข.	เจตน์ ค.	100 %	50 %			
ความมุ่งหมาย ของ การมีชัย มศึกษา	1. ความหมาย	1. เข้าใจความหมายของ การมีชัยมศึกษา	/	/		/				มีงานเกี่ยวกับ การมีชัยมศึกษา วัดประสงคที่ 1-3	
	2. ความสำคัญ	2. อรรถกถาความสำคัญ ของ การมีชัยมศึกษา	/	/		/		1	13 มี.ค. 34		
	3. ความมุ่งหมาย	3. เข้าใจความมุ่งหมาย ของ การมีชัยมศึกษา	/	/		/		2	27 มี.ค. 34		
นโยบายของ การมีชัย มศึกษา	4. การมีชัยมศึกษา กับแผนการศึกษา แห่งชาติ	4. มีความรู้เกี่ยวกับ การมีชัยมศึกษา กับแผนการศึกษา แห่งชาติ	/							กลางภาคถึง	
	5. ความเห็นของ การมีชัยมศึกษา	5. มีความเห็นของ การมีชัยมศึกษา	/							กลางภาคถึง	
การบริหาร งานใน โรงเรียน มีชัยมศึกษา	6. การบริหารงาน บุคคล	6. มีความรู้เรื่อง การบริหารงาน บุคคล	/	/		/			3	4 ก.ค. 34	27 มี.ค. 34 ถึงพิธี
	7. งานบริหาร	7. มีความรู้เรื่อง งานบริหาร	/	/		/			4	11 ก.ค. 34	
	8. งานธุรการ และการเงิน	8. มีความรู้เรื่อง งานธุรการและการเงิน	/	/		/			5	18 ก.ค. 34	

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอบ		ชั่วโมง	วันที่	หมายเหตุ			
			ด้านรู้		ด้านทำ		แบบทดสอบตามเกณฑ์	แบบการตามความสามารถ						
			ความรู้	ทักษะ	ด้าน ก.	ด้าน ข.								
							100 %	50 %						
งานวิชาการ - เน้นคุณธรรม - ครู	9. มีความรู้เรื่องงานวิชาการ 10. เข้าใจหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 11. ควบคุมกำกับและติดตามตรวจสอบครู	9. มีความรู้เรื่องงานวิชาการ 10. เข้าใจหลักเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา 11. ควบคุมกำกับและติดตามตรวจสอบครู		✓	✓		✓			8	25 ก.ค. 34	ศกษ.การคลัง 8 ส.ค. 34 วิทยาลัยการอาชีวศึกษา		
				✓	✓		✓			7	1 ส.ค. 34			
				✓					✓					
				✓	✓		✓				8		15 ส.ค. 34	
				✓	✓		✓				9		22 ส.ค. 34	
				✓	✓		✓				10		29 ส.ค. 34	
				✓	✓		✓				11		5 ก.ย. 34	
				✓			✓		✓					
				✓	✓		✓				12		12 ก.ย. 34	
				✓	✓		✓				13		19 ก.ย. 34	
งานบริหารทั่วไป และบริการชุมชน	12. เข้าใจหลักการคัดเลือกครู 13. เข้าใจหลักวิธีสอน	12. เข้าใจหลักการคัดเลือกครู 13. เข้าใจหลักวิธีสอน		✓	✓									
งานบริหารทั่วไป และบริการชุมชน	14. มีความรู้เรื่องงานบริหารทั่วไปและ บริการชุมชน	14. มีความรู้เรื่องงานบริหารทั่วไปและ บริการชุมชน		✓	✓		✓							
การนิเทศ การศึกษา	15. มีความรู้เรื่อง นิเทศการศึกษา	15. มีความรู้เรื่อง นิเทศการศึกษา		✓	✓		✓							
การประเมิน ผลการเรียนรู้ ของโรงเรียน มาตรฐานการศึกษา	16. มีความรู้เรื่อง ประเมินผลการศึกษา	16. มีความรู้เรื่อง ประเมินผลการศึกษา		✓	✓		✓							
การปรับปรุง โรงเรียน มาตรฐานการศึกษา	17. ความสำคัญของการ ปรับปรุงโรงเรียน และบทบาทของ ครูในการปรับปรุง โรงเรียน	17. ความสำคัญของการ ปรับปรุงโรงเรียน และบทบาทของ ครูในการปรับปรุง โรงเรียน		✓		✓	✓							
สถานบริการและ บัณฑิตของโรงเรียน มาตรฐานการศึกษา	18. ศึกษาระบบและ บัณฑิตของโรงเรียน มาตรฐานการศึกษา	18. ศึกษาระบบและ บัณฑิตของโรงเรียน มาตรฐานการศึกษา		✓	✓		✓							
แนวทางการ ปรับปรุงโรงเรียน โดยอาศัย - เกณฑ์มาตรฐาน	19. ศึกษาระบบ การปรับปรุงโรงเรียน โดยอาศัย	19. ศึกษาระบบ การปรับปรุงโรงเรียน โดยอาศัย		✓	✓		✓							
	20. ศึกษาระบบ การประเมินโรงเรียน	20. ศึกษาระบบ การประเมินโรงเรียน		✓	✓		✓							
	21. ศึกษาระบบ การประเมินโรงเรียน	21. ศึกษาระบบ การประเมินโรงเรียน		✓	✓		✓							

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				ผลการประเมิน		จำนวน	วันที่	หมายเหตุ
			ด้านจิต		ด้านทักษะ		ด้านคุณลักษณะ	ด้านความรู้			
			เจตคติ	100%	100% ก.	100% ข.	100% ≤	50% ≤			
- การเปรียบเทียบกับการมีสติปัญญา - ความเคลื่อนไหวของร่างกาย - ความเคลื่อนไหวของจิตใจ - ความเคลื่อนไหวของสติปัญญา - ทิวทัศน์	22. เรื่องการมีสติปัญญา	✓					✓			ลดงานหนัก	
	23. เรื่องการเคลื่อนไหวของร่างกาย	✓					✓			นักเรียนทำงานหนัก วิชาอื่นควบภาคเรียน	
								14	20 ก.ย. 34	ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง การจัดการเรียนการสอน

แผ่นที่ 1

ครั้งที่ 13

วันที่ 19 กันยายน 2534

เรื่อง การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไป ที่ 19, 20, 21

แบบการสอน ให้ได้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา (โดยย่อ)	กิจกรรมการเรียนการสอน (ยุทธวิธีการสอน)
<u>เกณฑ์ท้าย</u> 1. บอกหลักการปรับปรุงโรงเรียนได้ถูกต้อง 2. บอกรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. ประเมินงานในโรงเรียนโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง	1. ในการปรับปรุงสิ่งใด ๆ การใช้หลักการเปรียบเทียบสิ่งนั้นกับเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้อยู่ในระยะเวลาหนึ่ง 2. การทราบรายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ใช้เกณฑ์มาตรฐานได้ถูกต้อง 3. การประเมินที่เที่ยงตรง ผู้ประเมินต้องมีความเป็นกลางและประเมินจากหลักฐานที่ปรากฏ	การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบันจะใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา น.ศ. 2532 เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพของโรงเรียน ในการประเมินคุณภาพของโรงเรียนจะพิจารณา 6 ด้านด้วยกัน คือ การบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครอง นักเรียน งานบริการ และโรงเรียนกับชุมชน	การลงเรื่องการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษามีเรื่องที่ต้องสอน 5 เรื่อง คือ สถานปัจจุบัน ปัญหา เกณฑ์ มาตรฐาน บทบาทครูและแนวทางการปรับปรุง ในการลงครั้งนี้เป็นเรื่องเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางการปรับปรุงโรงเรียน ซึ่งคืบเนื่องมาจากเรื่องสถานปัจจุบันและปัญหา มีวัตถุประสงค์ทั่วไปมุ่งให้ผู้เรียน 1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการปรับปรุงโรงเรียน และรายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มีโนทัศน์	เนื้อหา (โดยย่อ)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (เชิงวิธีการสอน)
<u>จิตนิสัย</u> 1. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินโรงเรียน โดยแสดงท่าทางหรือบุคคลแสดงความเห็นที่	4. ในการประเมินโรงเรียน ผู้ประเมิน ไม่ควรแสดงอาการจับผิดหรือตีตนนอยหน้า ยามเสนอแนะแนวทางเพื่อปรับปรุง	ผู้ประเมินต้องศึกษาคู่มือการประเมิน และคำชี้แจงการใช้เกณฑ์มาตรฐานให้เข้าใจ พร้อมทั้งสามารถพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนด้วยใจเป็นธรรม	2. สามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานประเมินโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง 3. มีเจตคติที่ดีต่อการใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสามข้อดังกล่าว จึงกำหนดยุทธวิธีในการดำเนินการสอนดังนี้ ผู้สอนอธิบายหลักการปรับปรุงโรงเรียนและแนะนำเกณฑ์มาตรฐาน ให้ผู้เรียนศึกษาโดยละเอียด เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 1 ให้ผู้เรียนนำเกณฑ์มาตรฐานไปลองใช้ประเมินโรงเรียนที่ไปศึกษาสังเกต เพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงในการใช้เกณฑ์มาตรฐาน และบรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 2

ตัวอย่าง (ต่อ)

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา (โดยย่อ)	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน (ยุทธวิธีการสอน)
			3. ให้ผู้เรียนนำผลประเมินมาอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียน เมื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เกี่ยวกับการใช้เกณฑ์มาตรฐาน 4. ผู้สอนเชิญผู้บริหารโรงเรียนที่ประกอบกิจการโรงเรียน โดยให้เกณฑ์มาตรฐาน มาเล่าวิธีการปรับปรุงโรงเรียนและการประเมินที่ได้รับ เพื่อทำให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าของการใช้เกณฑ์มาตรฐาน ทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ข้อ 3

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.
ผัง ๗ แห่ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล

คำชี้แจง

แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล ประกอบด้วยรายการที่จะประเมิน 5 รายการ ได้แก่

1. ความเป็นมาและความสำคัญ
2. แนวคิดพื้นฐานของกระบวนการ
3. โครงสร้าง
4. การนำไปใช้
5. แนวทางการประเมินผลการเรียน

แบบประเมินนี้เป็นแบบจัดอันดับความเหมาะสม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายความว่า	มากที่สุด
4	หมายความว่า	มาก
3	หมายความว่า	ปานกลาง
2	หมายความว่า	พอใช้
1	หมายยความว่า	ควรแก้ไขปรับปรุง

ขอให้ท่านพิจารณาเอกสารเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบรับประกันผล แล้วประเมินผลลงในแบบประเมินกระบวนการตามความคิดเห็นของท่านว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย X ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และโปรดให้ข้อเสนอแนะลงในช่องว่างท้ายการประเมินแต่ละส่วน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงกระบวนการให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

อันดับความเหมาะสม

5	4	3	2	1

1.1 ความจำเป็นในการสร้างกระบวนการ

1.2 ความเป็นประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาที่ติดต่อ

ชื่อเสนอแนะ

.....

.....

2. แนวคิดพื้นฐานของกระบวนการ

อันดับความเหมาะสม

5	4	3	2	1

2.1 แนวคิดที่นำมาใช้พัฒนากระบวนการเหมาะสม

2.2 แนวคิดครอบคลุมกระบวนการเรียนการสอน

ชื่อเสนอแนะ

.....

.....

3. โครงสร้าง

อันดับความเหมาะสม

- 3.1 การกำหนดชั้นตอนของกระบวนการ
สอดคล้องกับแนวคิด
- 3.2 ชั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการมีความ
สอดคล้องกัน
- 3.3 การกำหนดชั้นตอนของกระบวนการ ได้คำนึงถึง
ความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอน
ในชั้นเรียน
- 3.4 ชั้นตอนของกระบวนการมีความชัดเจนสมบูรณ์

5	4	3	2	1

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. การนำไปใช้

อันดับความเหมาะสม

- 4.1 หลักการของขั้นตอนถูกต้อง
- 4.2 คำชี้แจงแนวทางปฏิบัติชัดเจน
- 4.3 สิ่งที่ควรรู้มีประโยชน์
- 4.4 วิธีการถูกต้อง
- 4.5 ตัวอย่างชัดเจน

5	4	3	2	1

ชื่อเล่นและ

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. แนวทางการประเมินผลการเรียน

อันดับความเหมาะสม

- 5.1 การกำหนดคะแนนวัตถุประสงค์แต่ละประเภทเหมาะสม
- 5.2 การกำหนดคะแนนระหว่างภาคเรียนและคะแนนปลายภาคเรียนเหมาะสม
- 5.3 เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลผู้เรียนเหมาะสม
- 5.4 เกณฑ์การให้ระดับคะแนนเหมาะสม

	5	4	3	2	1

ชื่อเสนอแนะ

.....

.....

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาประเมินและให้คำแนะนำ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(นางชนาธิป นรกุล)
นิสิตปริญญาตรีศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน ดังชี้แจง ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ขอให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เชื่อว่าจะได้คำตอบดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป
2. ข้อมูลใดที่ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ โดยนำเสนอมูลเป็นผลรวมหรือกลุ่มบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องเขียนชื่อลงในแบบสอบถาม
3. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในด้าน วัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และอาจารย์ผู้สอน
 - ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

สถานภาพและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน และเติมข้อความลงในช่องว่าง
ให้ตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ ปี

3. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษา โปรแกรมวิชา
วิชาเอก วิชาโท

4. ก่อนที่ท่านจะเรียนวิชานี้ ท่านมีความรู้เพียงใด

ไม่มีความรู้มาก่อนเลย

เคยสนใจและมีความรู้พอสมควร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงในตารางท้ายข้อความแต่ละข้อความ ตามลำดับ
มากน้อยที่ท่านเลือก (กรุณาตอบทุกข้อ) ระดับที่ท่านเลือกมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยมากที่สุดว่าเป็นเช่นนั้น
มาก	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยมากกว่าเป็นเช่นนั้น
น้อย	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยน้อยกว่าเป็นเช่นนั้น
น้อยที่สุด	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยที่สุดว่าเป็นเช่นนั้น

ตัวอย่าง

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
๑	จุดมุ่งหมายของวิชาเหมาะสม	☒			
๑๑	ผู้สอนปลูกฝังให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของ วิชานี้				☒

คำอธิบาย

ตัวอย่างข้อ ๑	หมายความว่า	ท่านเห็นด้วยมากที่สุดว่าเป็นเช่นนั้น
ตัวอย่างข้อ ๑๑	หมายความว่า	ท่านคิดว่าผู้สอนปฏิบัติเช่นนั้นน้อยที่สุด

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
	<u>วัตถุประสงค์ของวิชา</u>				
1.	วัตถุประสงค์กำหนดพฤติกรรมของ ผู้เรียน ได้ชัดเจน				
2.	การบอกวัตถุประสงค์ตั้งแต่ต้นทำให้ เรียนเร็วขึ้น				
3.	วัตถุประสงค์ครอบคลุมพฤติกรรมด้าน พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย				
4.	การจัดวัตถุประสงค์เป็นวัตถุประสงค์ หลัก และวัตถุประสงค์เสริมมีความ เหมาะสม				
	<u>เนื้อหาวิชา</u>				
5.	เนื้อหาที่มีความต่อเนื่อง และเรียง ลำดับตามความยากง่าย				
6.	เนื้อหาสาระที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ความรู้ ทักษะ และเจตคติ				
	<u>การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</u>				
7.	ผู้สอนบอกวัตถุประสงค์ของวิชาตั้งแต่ เริ่มเรียน				
8.	การจัดกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิด วิจารณ์ และแสดงความคิดเห็น				
9.	การจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรม				

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
10.	การจัดกิจกรรมมีหลายแบบแตกต่างกัน ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ และ เนื้อหา				
11.	ผู้สอนดำเนินการสอนเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การนำเข้าสู่บทเรียน การ สอนเนื้อหา การสรุป และการวัดผล				
12.	ผู้สอนทำการสอนซ้ำ หรืออธิบายซ้ำ แก่ผู้ผลงาน ไม่ถึงเกณฑ์				
13.	ผู้เรียนพอใจท้มนการสอนซ้ำหรือ อธิบายซ้ำ				
14.	ผู้เรียนพอใจในวิธีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน				
	<u>สื่อการเรียนการสอน</u>				
15.	ผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนใน การสอนทุกครั้ง				
16.	สื่อการเรียนการสอนที่นำมา ใช้ ความเหมาะสม				
17.	สื่อการเรียนการสอนที่ ใช้หลาย ประเภท				
18.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ใช้สื่อการ เรียนการสอน				
19.	เอกสารประกอบการเรียนการสอน มีเพียงพอแก่การเรียนรู				

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
20.	ผู้สอนแนะนำหนังสือ เอกสาร และ แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม				
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>					
21.	ผู้สอนบอกวิธีการวัดและประเมินผล อย่างชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้น				
22.	การวัดผลแต่ละครั้ง ผู้สอนแจ้ง ให้ทราบล่วงหน้า				
23.	วิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของวิชา				
24.	วิธีการวัดผลมีหลายลักษณะ เช่น ทำข้อสอบ ทำแบบฝึกหัด ฝึกปฏิบัติ และทำรายงาน				
25.	ผู้สอนเฉลยข้อทดสอบ อธิบายแบบ ฝึกหัด และให้ความคิดเห็นในการ ฝึกปฏิบัติ				
26.	ผู้เรียน ได้ทราบผลของการวัดและ ประเมินผลทุกครั้ง				
27.	ผู้เรียนพอใจในวิธีการประเมินผล				
<u>ด้านผู้สอน</u>					
28.	มีการวางแผนและเตรียมการสอน ล่วงหน้าทุกครั้ง				

ลำดับที่	ข้อความ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
29.	มีความรู้ในวิชาที่สอน				
30.	มีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้				
31.	มีมนุษยสัมพันธ์กับนักเรียน				
32.	มีเจตคติที่ดีต่อนักเรียน				
33.	มีการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริม การเรียนรู้				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอน

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของวิชา
-
2. ด้านเนื้อหาวิชา
-
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
-
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน
-
5. ด้านการวัดและประเมินผล
-
6. ด้านผู้สอน
-
7. ความรู้สึกก่อนเรียน ขณะเรียน และภายหลังการเรียน
-

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอขอบคุณในความร่วมมือนัดแบบสอบถาม

ธนาธิป พรกุล

นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

การจัดการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ

- หลักการสอน
- หลักการวิจัยเบื้องต้น
- พฤติกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 1
- กิจกรรมร่วมหลักสูตร
- หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา
- พุทธศาสน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลักการสอน คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ			
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ได้ผล ตามความ สามารถ		
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %						
ความหมาย ของการเรียน การสอน	1. การสอนเป็นวิชาชีพ ชั้นสูง และเป็นทั้ง ศาสตร์และศิลป์	1. มีความรู้เรื่องวิชาชีพ ชั้นสูง 2. เห็นความสำคัญของ อาชีพครู 3. เข้าใจคำว่าศาสตร์และ ศิลป์		✓		✓		✓		1	14 มี.ค. 34			
	2. การเรียน การสอน	4. มีความรู้เรื่องแผนการ ศึกษาแห่งรัฐ 5. มีความรู้เรื่องปรัชญา การศึกษา 6. มีความรู้เรื่องการ ศึกษาในระดับต่าง ๆ 7. มีความรู้เรื่องหลักสูตร ระดับต่าง ๆ 8. มีความรู้เรื่องการ เรียนการสอน องค์ประกอบ และความ สัมพันธ์ขององค์ประกอบ	✓					✓					2	19 มี.ค. 34

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ		
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผลตามเกณฑ์					ให้ ได้ผลตามความสามารถ	
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %					
เทคนิควิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน	3. วัตถุประสงค์ของการเรียน	9. มีความรู้เรื่องประเภทของวัตถุประสงค์ 10. มีความรู้เรื่องวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม 11. มีความรู้เรื่องการพัฒนาผลของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม		✓	✓			✓		3	21 มี.ค. 34		
	4. มโนทัศน์และเนื้อหา	12. มีความรู้เรื่องมโนทัศน์และเนื้อหา		✓	✓			✓				4	26 มี.ค. 34
	5. กิจกรรมการเรียนการสอน และเทคนิควิธี	13. มีความรู้เรื่องกิจกรรมการเรียนการสอน 14. มีความรู้เรื่องวิธีสอนแบบต่าง ๆ		✓	✓			✓				5	28 มี.ค. 34
	6. การสอนเพื่อความรู้ ความเข้าใจ	15. มีความรู้เรื่องการสอนให้เกิดความรู้ ทักษะ และเจตคติ		✓	✓			✓					

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				ผลการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ		
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ	
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %					
การสอนเพื่อ ให้เกิดทักษะ		16. มีความรู้เรื่องการสอน โดยใช้กระบวนการ		✓	✓			✓		6	2 เม.ย. 34		
การสอนเพื่อ ให้เกิดทัศนคติที่ดี	7. ทักษะการสอน	17. มีความรู้เรื่องทักษะ การสอน		✓	✓			✓		7-8	4-5 เม.ย. 34		
การจัด บรรยากาศใน ชั้นเรียน	8. การจัดชั้นเรียน 9. การดำเนินงาน ในชั้นเรียน 10. สื่อการเรียน การสอน	18. ศึกษาการสอนใน โรงเรียน 19. มีความรู้เรื่องการจัด ชั้นเรียน 20. มีความรู้เรื่องงานใน หน้าที่ครูในชั้นเรียน 21. มีความรู้เรื่องประเภท ของสื่อการเรียนการสอน 22. เห็นคุณค่าของสื่อการเรียน การสอน	✓ ✓ ✓					✓ ✓ ✓					
การวางแผน การสอน	11. การวางแผน การสอน	23. มีความรู้เรื่องการวางแผน การสอน 24. เห็นความสำคัญของการ	✓ ✓	✓ ✓				✓ ✓		9	9 เม.ย. 34		
			✓		✓			✓		10	11 เม.ย. 34		

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		วิธีได้ผลตามเกณฑ์					วิธีได้ผลตามความสามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
การเตรียมประสบการณ์ภาคปฏิบัติ	12. การเขียนแผนการสอน	25. วิธีเขียนแผนการสอน		✓	✓		✓		11	16 เม.ย. 34	เขียนแผนการสอน	
								12	18 เม.ย. 34			
	13. การทดลองสอน	26. สอนตามแผนการสอน		✓	✓		✓		13	23 เม.ย. 34	ทดลองสอนเพื่อน สอบปลายภาค แก่ ไซผู้ไม่ผ่านเกณฑ์ วัดผล	
									14	25 เม.ย. 34		
									15	26 เม.ย. 34		
									29	เม.ย. 34		
									13	พ.ค. 34		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ครั้งที่ 7

วันที่ 4 เมษายน 2534

เรื่อง ทักษะการสอน

วัตถุประสงค์ทั่วไปที่ 17

การสอนแบบ ที่ได้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1 (ยุทธวิธีการสอน)
1. ผู้เรียนมอบวัตถุประสงค์ของการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ได้ถูกต้อง 2. ผู้เรียนแสดงการใช้เทคนิคการสอนได้ถูกต้องอย่างน้อยแต่ละ 3 เทคนิค 3. ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเรื่องเทคนิคการสอนเมื่อผู้สอนได้ถูกต้อง 4. ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการฝึกฝนเทคนิคการสอนต่าง ๆ	การสอนที่มีประสิทธิภาพเป็นการสอนที่ครูต้องมีทักษะการสอน และทักษะการสอนเกิดจากการฝึกฝน	ก. วัตถุประสงค์และวิธีการใช้เทคนิคการสอนต่อไป 1. การนำเข้าสู่บทเรียน 2. การใช้คำถาม 3. การสร้างความสนใจ 4. การใช้กระดานดำ 5. การเล่าเรื่อง 6. การยกตัวอย่าง 7. การสรุปบทเรียน 8. การเสริมกำลังใจ ข. การสอนแบบจุดภาค	การสอนเรื่องทักษะการสอนมีส่วนที่เป็นเนื้อหา คือ วัตถุประสงค์และวิธีการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ และส่วนที่เป็นภาคปฏิบัติ คือ การฝึกปฏิบัติ ให้สามารถใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ได้ บทเรียนมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรู้ด้านเนื้อหา สามารถใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ ในการสอนแบบจุดภาค และเห็นความสำคัญของการฝึกฝนเทคนิคการสอนต่าง ๆ ในการสอนเรื่องนี้ ยุทธวิธีสอนที่ควรนำมาใช้ คือ การจัดให้ผู้เรียนได้ทราบหลักการใช้เทคนิคการสอน ได้เห็นตัวอย่างการสอน ได้หัดประเมินการสอน ได้ทดลองสอนได้รับการประเมินจากผู้สอน และได้มีโอกาสแก้ไข

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ 1 (ยุทธวิธีการสอน)
			ปรับปรุงการสอน วิธีกาณ์นี้ ผู้เรียนจะรู้สึกว่ามีภาระฝึกฝน ทักษะ การสอนบ่อย ๆ เขาจะ มีความมั่นใจในการสอน และ เกิดเกิดความชำนาญ การสอนควรดำเนิน การดังนี้ 1. ให้ผู้เรียนดูตัวอย่างการ ฝึกทักษะการสอบแบบจุลภาค จากวัดทัศน์ พร้อมกับใช้แบบ ประเมินผลทักษะการสอน 2. อภิปรายภายหลังการดู วัดทัศน์ สรุปหลักสำคัญของ เทคนิคการสอน 3. ให้ผู้เรียนทำแผนการสอน แบบจุลภาค 4. ให้ผู้เรียนทดลองสอนตาม แผนการสอน 5. ให้เพื่อน ๆ ใช้แบบ ประเมินผลทักษะการสอน 6. ผู้ทดลองสอนแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง แล้วสอน ซ้ำ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล						
1. ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน - บอกวัตถุประสงค์ของการเรียนและวิธี วัตถุประสงค์ 2. ชื่นสอน - อธิบายขั้นตอนการดูตัวอย่างการฝึกทักษะการสอนแบบจูลภาคจากวิดีโอ - อธิบายวิธีใช้แบบประเมินผลทักษะการสอน - แบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ๆ ละ 5 คน แล้วให้ทำกิจกรรม - ทุกกลุ่มสรุปวัตถุประสงค์และวิธีใช้แต่ละเทคนิคการสอน แล้วอภิปรายร่วมกัน - อธิบายวิธีเขียนแผนการสอนแบบจูลภาค - กลุ่มช่วยกันเขียนแผนการสอน กลุ่มละ 3 แผน (3 เทคนิค) แล้วปรึกษาคณะกรรมการสอน - แยกผู้เรียนเป็น 5 กลุ่ม ไปทดลองสอนกลุ่มละ 1 ห้องเรียน ขอความร่วมมือผู้สอนอีก 4 คน มาดูการฝึกเทคนิคการสอน นำการประเมินผล และอภิปรายสรุป (ผู้ที่ไม่ได้สอนใช้แบบประเมินผู้ทดลองสอน)	1. แบบประเมินผลทักษะการสอน 2. ตัวอย่างแผนการสอนแบบจูลภาค 3. วิดีทัศน์เรื่องทักษะการสอนแบบจูลภาค 4. แบบทดสอบ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1) ทำแบบทดสอบ จงอธิบายเทคนิคการสอนต่อไปนี้ ด้วยการเติมข้อความในข้อ ๆ ลงในตาราง (40 คะแนน) 1. การนำเข้าสู่บทเรียน 2. การใช้คำถาม 3. การสร้างความสนใจ 4. การยกตัวอย่าง 5. การเสริมกำลังใจ 6. การใช้กระดานดำ 7. การเล่าเรื่อง 8. การสรุปบทเรียน <table border="1" data-bbox="1081 1485 1495 1837"> <thead> <tr> <th data-bbox="1081 1485 1203 1680">เทคนิค</th> <th data-bbox="1203 1485 1325 1680">วัตถุประสงค์</th> <th data-bbox="1325 1485 1495 1680">วิธีการ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="1081 1680 1203 1837"></td> <td data-bbox="1203 1680 1325 1837"></td> <td data-bbox="1325 1680 1495 1837"></td> </tr> </tbody> </table>	เทคนิค	วัตถุประสงค์	วิธีการ			
เทคนิค	วัตถุประสงค์	วิธีการ						

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัดผลและประเมินผล
3. <u>ขั้นสรุป</u> - ผู้สอนและผู้เรียนสรุปหลักการใช้เทคนิคการสอนต่าง ๆ 4. <u>ขั้นวัดผล</u> - ผู้เรียนทำแบบทดสอบ - ผู้สอนสังเกตการทดลองสอนและการอภิปรายผล 5. <u>ขั้นสอนซ้ำ</u> - ในส่วนที่เป็นหลักการ ใช้เทคนิคการสอนใหม่ผู้เรียนอ่านเอกสารอื่นเพิ่มเติม หรือ ใช้เวลาว่างดูวีดิทัศน์อีกครั้ง - ในส่วนที่เป็นการทดลองสอนให้นักไขแผนการสอนตามการประเมินผลของเพื่อนในกลุ่มและอาจารย์ แล้วทำการสอนซ้ำให้เพื่อนที่ผ่านเกณฑ์แล้วช่วยประเมิน 6. <u>ขั้นวัดผลซ้ำ</u> - ทำแบบทดสอบเรื่องหลักการใช้เทคนิคการสอน เฉพาะเทคนิคที่ไม่ผ่านเกณฑ์ - ประเมินการสอนซ้ำ		2) ทดลองสอน 3 เทคนิค (45 คะแนน) 3) การมีส่วนร่วมในการอภิปราย (15 คะแนน) <u>ประเมินผล</u> ผู้เรียนต้องได้คะแนนรวมอย่างน้อย 80 คะแนน

การวิจัยเบื้องต้น คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
ความหมาย ความมุ่งหมาย และประโยชน์ ของการวิจัย จรรยาบรรณ ของนักวิจัย	1. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการวิจัย	1. มีความรู้เรื่องความหมาย ความมุ่งหมาย ประโยชน์ ของการวิจัย และ จรรยาบรรณของนักวิจัย		✓		✓			✓	1 2	12 มี.ย. 34 19 มี.ย. 34	
ประเภทของ การวิจัย	2. ประเภทของ งานวิจัย	2. มีความรู้เรื่องประเภท ของงานวิจัย และรู้ความ แตกต่างของงานวิจัย 3. ศึกษางานวิจัยหลาย ๆ ประเภท		✓	✓			✓		3	26 มี.ย. 34	
การเลือก ปัญหาชั้นตอน ของการวิจัย	3. การกำหนดหัวข้อ ปัญหาและการเขียน เค้าโครงการวิจัย	4. รู้วิธีกำหนดปัญหาและ เขียนเค้าโครงการวิจัย		✓	✓			✓		4 5	3 ก.ค. 34 10 ก.ค. 34	
	4. การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง	5. รู้วิธีค้นคว้าศึกษาเอกสาร และงานวิจัย และรู้หลัก เกณฑ์การเขียนบันทึก		✓	✓			✓		6	17 ก.ค. 34	

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			ลำดับ		ลักษณะ		ให้ได้ผลตามเกณฑ์					ให้ได้ผลตามความสามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	5. สมมติฐานและตัวแปร	6. วิธีตั้งสมมติฐาน และกำหนดตัวแปร		✓	✓			✓		7	24 ก.ค. 34	สอนปลายภาค
	6. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	7. วิธีเลือกประชากร และสุ่มตัวอย่าง		✓	✓			✓		8 9	31 ก.ค. 34 7 ส.ค. 34	
เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	7. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	8. วิธีเลือกและสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล		✓	✓			✓		10	14 ส.ค. 34	
การวิเคราะห์ข้อมูล	8. การจัดการทำกับข้อมูล	9. วิธีจัดการทำกับข้อมูลที่รวบรวมได้		✓	✓			✓		11 12	21 ส.ค. 34 28 ส.ค. 34	
	9. สถิติเบื้องต้นสำหรับการวิจัย	10. ใช้สถิติได้ถูกต้องตามลักษณะของข้อมูล		✓	✓			✓		13 14	4 ก.ย. 34 11 ก.ย. 34	
	10. การเขียนรายงานการวิจัย	11. วิธีเขียนรายงานการวิจัย		✓	✓			✓		15 16	18 ก.ย. 34 25 ก.ย. 34	

แผนการสอนวิชาการศึกษาเบื้องต้น

ครั้งที่ 1

วันที่ 12 มิถุนายน 2534

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป 1

แบบการสอน ให้ได้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์ ซึ่งพฤติกรรม	มีในขั้น	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน 1 (ยู่ทวิวิธีการสอน)
1. สามารถอธิบายความหมายของการวิจัยได้ถูกต้อง 2. สามารถบอกจุดมุ่งหมายทั่วไปของการวิจัยได้ถูกต้อง 3. สามารถบอกประโยชน์ของการวิจัยได้ถูกต้อง 4. สามารถบอกคุณลักษณะของผู้ทำวิจัยได้ถูกต้อง	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเข้าใจงานวิจัยและเกิดความสนใจทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการวิจัย	1. การแสวงหาความรู้ของมนุษย์ 2. ความรู้ ความจริงและทฤษฎี 3. ความหมาย ความมุ่งหมายและประโยชน์ของงานวิจัย 4. จรรยาบรรณของนักวิจัย	ในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจงานวิจัยนั้น ต้องทำให้นักศึกษาเห็นว่าการวิจัยมีประโยชน์อย่างไรบ้าง และเห็นช่องทางที่จะใช้ค้นหาความรู้ได้อย่างไร ครูควรเริ่มวิพากษ์ความรู้ของมนุษย์ด้วยวิธีการง่าย ๆ ก่อน นักศึกษาจะรู้สึกว่าเป็นเรื่องไม่ยาก ทุกคนสามารถทำได้ และเพื่อให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณ ครูให้นักศึกษาคิดปัญหาที่ผู้ตอบ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ แล้วอภิปรายหาสาเหตุ

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
1. ชี้หน้าเข้าสู่บทเรียน - บอกวัตถุประสงค์ของบทเรียน - ถามความหมายของการวิจัยตามให้นักศึกษาคิด - สรุปความหมายของการวิจัย 2. ชี้เนื้อหา - ครูถามคำถามต่อไปนี้ ก. ถ้าอยากทราบจำนวนรถรับจ้างในเขตกรุงเทพฯ จะต้องทำอย่างไร ข. ถ้าอยากทราบรายได้ของผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ในโรงเรียน จะต้องทำอย่างไร ค. ถ้าอยากทราบว่าคนกรุงเทพฯ มีความเห็นอย่างไรต่อการเลือกตั้ง จะต้องทำอย่างไร - ครูสรุปวิธีการแสวงหาความรู้จากคำตอบของนักศึกษา และอธิบายเพิ่มเติม - ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มอภิปรายความหมายของคำว่า ความรู้ ความจริง และทฤษฎี แล้วรายงานสรุป - ครูถามว่าคำตอบที่ได้จากคำถามข้อ ก., ข. และ ค. นำมาใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง	1. แผนภูมิสรุป 2. หนังสือ แบบเรียน	<u>วัตถุประสงค์</u> 1) ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้ (15 คะแนน) 1. การวิจัย คืออะไร 2. ถ้าท่านอยากทราบว่าเพื่อนในชั้นเรียนมีความรู้สึกต่อท่านอย่างไร ท่านจะดำเนินการอย่างไร และท่านจะใช้ประโยชน์จากคำตอบได้อย่างไร 2) ให้คะแนนการมีส่วนร่วม (5 คะแนน) <u>ประเมินผล</u> นักศึกษาต้อง ได้คะแนนรวมอย่างน้อย 10 คะแนน

กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
- ครูถามว่า ถ้ามีแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อครูผู้สอน นักศึกษาจะรู้สึกอย่างไร เพราะเหตุใด ครูสรุปเรื่องจรรยาบรรณของนักวิจัย - ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มยกตัวอย่างงานวิจัยที่นักวิจัยต้องมีจรรยาบรรณมากเป็นพิเศษ และนักวิจัยควรมีคุณสมบัติอย่างไร 3. ขั้นสรุป - ครูและนักศึกษา สรุปความหมาย ความมุ่งหมายและประโยชน์ของการวิจัย 4. ขั้นวัดผล - ให้นักศึกษาตอบคำถาม - ดูการมีส่วนร่วมในกิจกรรม 5. ขั้นสอนซ้ำ - ให้นักศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ อ่านหนังสือการวิจัยเบื้องต้น บทที่ 1 9. ขั้นวัดผลซ้ำ - ตอบคำถาม		

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ได้ผลตามเกณฑ์					ให้ได้ผลตามความสามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
สาระสำคัญของหลักสูตรกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1. จุดหมาย โครงสร้าง และมวลประสบการณ์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	1. มีความรู้เกี่ยวกับจุดหมาย โครงสร้างและมวลประสบการณ์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต		✓	✓		✓		1	12 มี.ธ. 34		
การสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กับการบูรณาการ	2. การบูรณาการกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	2. เข้าใจการบูรณาการเนื้อหา การบูรณาการ โครงสร้าง และการบูรณาการเทคนิคการสอน		✓	✓		✓		2	19 มี.ธ. 34		
การสอนสังคมศึกษาทักษะทาง	3. ภูมิหลังของการสอนสังคมศึกษา - ขอบข่าย - ความมุ่งหมาย - ทักษะ	3. มีความรู้เกี่ยวกับขอบข่าย ความมุ่งหมาย และทักษะทางสังคมศึกษา		✓	✓		✓		3	26 มี.ธ. 34		

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				ผลการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
4. วิชาสังคมกับหลักสูตร กลุ่มสร้างเสริม ประสบการณ์ชีวิต	4. รู้วิธีการเปรียบเทียบวิชา สังคมศึกษาและกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต	✓						✓				
5. แนวการสอนวิชา สังคมศึกษา - วิธีการแสวงหา ความรู้ - วิธีสอนคำศัพท์ - วิธีอ่านและ ตีความวัสดุ การานัด	5. รู้วิธีสอน ใ้กับบรรลุ จุดมุ่งหมายของวิชา สังคมศึกษา		✓	✓		✓			4	3 ก.ค. 34		
6. วิธีสอนสังคมศึกษา ในระดับ ประถมศึกษา - วิธีสอนแบบ บรรยาย - วิธีสอนแบบ สาธิต	6. เข้าใจวิธีสอนที่ใช้สอน สังคมศึกษาระดับ ประถมศึกษา		✓	✓		✓			5	10 ก.ค. 34		

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				ผลการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
	- วิธีสอนแบบ อภิปราย - วิธีสอนแบบหน่วย								6	17 ก.ค. 34		
	- วิธีสอนแบบ โครงการ - วิธีสอนแบบ แก้ปัญหา - วิธีสอนแบบ สืบสวนสอบสวน								7	24 ก.ค. 34		
7. การเลือก ใช้วิธีสอน		7. ให้ครูเลือกวิธีสอนให้ เหมาะสมกับความ มุ่งหมายและเนื้อหา		✓	✓			✓		8	31 ก.ค. 34	
8. รูปแบบการจัด กิจกรรมการเรียน การสอน - อภิปราย - การค้นคว้า - การเชิญวิทยากร - การสังเกต		8. มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรม ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์		✓	✓			✓		9	7 ส.ค. 34	

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผลตามเกณฑ์					ให้ ได้ผลตามความสามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
- การแสดงบทบาทสมมติ - สถานการณ์จำลอง - การใช้แผนที่และลูกโลก - การจัดป้ายนิเทศ - การแบ่งกลุ่ม								10	14 ส.ค. 34			
9. สื่อการเรียนการสอนสังคมศึกษา	9. มีความรู้เรื่อง การเลือก การเตรียม และการใช้ สื่อการเรียนการสอน		✓	✓			✓		11	21 ส.ค. 34		
	10. รวบรวมสื่อการเรียน การสอนวิชาสังคมศึกษา	✓						✓				
10. การวัดผลและประเมินผล	11. มีความรู้เรื่องหลักเกณฑ์ การวัดผล และวิธีเลือก และสร้างเครื่องมือวัดผล		✓	✓			✓		12	28 ส.ค. 34		

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ใช้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ใช้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
11. การเตรียมการ สอน และการ ทดลองสอน	12. สามารถเขียนแผนการ สอน และดำเนินการสอน ได้ตามแผนการสอน		✓	✓		✓		13	4 ก.ย. 34			
								14	11 ก.ย. 34			
								15	18 ก.ย. 34			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต 1

ครั้งที่ 11

วันที่ 21 สิงหาคม 2534

เรื่อง สื่อการเรียนการสอนสังคมศึกษา

วัตถุประสงค์ทั่วไปที่ 9

แบบการสอน ที่ ได้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน 1 (เขตรับรู้การสอน)
1. หลังจากอภิปรายเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของสื่อการเรียนการสอนแล้วนักเรียนสรุปได้ 2. เมื่อนักศึกษาได้ดูตัวอย่างสื่อการสอนสังคมศึกษาแล้วสามารถอธิบายการเลือกและใช้สื่อได้อย่างถูกต้อง 3. เมื่อครูอธิบายการใช้ชุดการสอนให้นักศึกษาสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง 4. ภายหลังจากเรียนนักศึกษาสามารถสรุปประโยชน์ของสื่อการสอนได้	สื่อการสอนเป็นหัวใจสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ในวิชาสังคมศึกษา สื่อต่าง ๆ ได้แก่ แผนที่ ลูกโลก ฯลฯ	1. ความหมายของสื่อการสอนสังคมศึกษา 2. การเลือกสื่อการสอนสังคมศึกษา 3. หลักการเตรียมสื่อเพื่อใช้สอนสังคมศึกษา 4. หลักการแสดงและการใช้สื่อการสอน 5. การใช้ชุดการสอนในการสอนสังคมศึกษา 6. ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอนสังคมศึกษา	การที่นักศึกษาจะเข้าใจบทเรียนได้ดี ควรต้องเห็นสื่อการสอนหลายประเภท แล้วได้สัมผัสกันถึงความหมาย การเลือกใช้ การเตรียมการ และความสำคัญของสื่อการสอน และควรได้ทดลองใช้สื่อบางชนิด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัดผลและประเมินผล
1. ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน - บอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - นำสื่อการสอนวิชาสังคมศึกษาหลายประเภทมาให้แก่ศึกษา ดู โดยการทบทวนหัวข้อต่าง ๆ แต่ละประเภทว่า ใช้ประโยชน์อย่างไร 2. ชื่นสอน - ครูและนักศึกษาก่อปรายร่วมกันถึงความหมายของสื่อการสอนที่ได้เห็น และสรุปความสำคัญของสื่อการสอน - ครูนำสื่อบางประเภทให้นักศึกษาและสนทนถึงการเลือกสื่อ นั้น ๆ มาใช้ แล้วสรุปวิธีการเลือกและ ใช้สื่อแต่ละชนิด - ครูนำชุดการสอนมาให้แก่ศึกษา ใช้ แล้วครูกับนักศึกษาร่วมกันสรุปวิธีใช้และประโยชน์ของชุดการสอน - ครูและนักศึกษาสงวนถึงประโยชน์ของสื่อการสอน แล้วสรุปเป็นข้อ ๆ บันทึกลงสมุด 3. ชื่นสรุป - ครูนำแผนภูมิสรุปเรื่องความสำคัญ การเลือก หลักการเตรียมการใช้ และประโยชน์ของสื่อการสอนติดบนกระดานดำ ให้นักศึกษาอ่านทบทวน	1. แผนที่ 2. ลูกโลก 3. ชุดการสอน 4. แผนภูมิ 5. แผนที่สถิติ 6. แบบฝึกหัด	<u>วัดผล</u> 1) ทำแบบฝึกหัด (10 คะแนน) จงตอบคำถามต่อไปนี้ 1. สื่อการสอนคืออะไร 2. สื่อการสอนมีความสำคัญอย่างไร (ตอบ 3 ข้อ) 3. การฝึกฝนให้ผู้เรียนอ่านแผนที่ควรดำเนินการอย่างไร 4. จงยกตัวอย่างสื่อการสอนสังคมศึกษามา 5 ชนิด 5. สื่อการสอนมีประโยชน์อย่างไร จงตอบ 4 ข้อ <u>ประเมินผล</u> นักศึกษาต้องตอบแบบฝึกหัดได้คะแนน 80 %

กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	วัดผลและประเมินผล
4. ^๕ ขั้นวัดผล - ทำแบบฝึกหัด 5. ^๕ ขั้นสอนซ้ำ - ให้ผู้ศึกษาอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้ ก. ความหมายสื่อการสอนหลังดมศึกษา ข. ความสำคัญของสื่อการสอน ค. ศึกษาแผนที่และสรุปการใช้ ง. สรุปประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาเรื่องสื่อการสอน 6. ^๕ ขั้นวัดผลซ้ำ - ทำแบบฝึกหัดซ้ำอีกครั้ง		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมร่วมหลักสูตร คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ได้ผล ตามเกณฑ์					ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
ความหมาย และความ มุ่งหมายของ กิจกรรมร่วม หลักสูตร	1. ความรู้ทั่วไปของ กิจกรรมร่วมหลักสูตร	1. มีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ความหมายและความ มุ่งหมายของกิจกรรม ร่วมหลักสูตร		✓	✓		✓		1	10 มี.ย. 34		
ความสัมพันธ์ ระหว่าง หลักสูตรกับ กิจกรรมร่วม หลักสูตร	2. ความสัมพันธ์ระหว่าง หลักสูตรกับกิจกรรม ร่วมหลักสูตร	2. มีความรู้ เรื่องความ สัมพันธ์ระหว่างหลักสูตร กับกิจกรรมร่วมหลักสูตร		✓	✓		✓		2	13 มี.ย. 34		
ลักษณะของ ผู้นำและผู้ตาม ตามวิถีทาง แห่ง ประชาธิปไตย	3. ประเภทของกิจกรรม ร่วมหลักสูตร	3. มีความรู้ เรื่องประเภท ของกิจกรรมร่วมหลักสูตร		✓	✓		✓		3	17 มี.ย. 34		
	4. ลักษณะของผู้นำ และผู้ตาม	4. รู้ลักษณะของผู้นำและ ผู้ตาม ในวิถีประชาธิปไตย		✓				✓	4	20 มี.ย. 34		
	5. การศึกษา กับ ประชาธิปไตย	5. มีความรู้ เรื่องบทบาทของ การศึกษา ในระบอบ ประชาธิปไตย		✓				✓	5	24 มี.ย. 34		

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แนวการสอน			ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์		ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ				
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %					
หลักการจัด กิจกรรมร่วม หลักสูตร	6. องค์ประกอบของการ จัดกิจกรรมร่วม หลักสูตร	6. มีความรู้เรื่ององค์ ประกอบของการจัด กิจกรรมร่วมหลักสูตร		✓	✓			✓			6	27 มี.ย. 34	
	7. การกำหนดประเภท ของกิจกรรมร่วม หลักสูตร	7. รู้วิธีกำหนดประเภทของ กิจกรรมร่วมหลักสูตร		✓	✓			✓			7 8	1 ก.ค. 34 4 ก.ค. 34	
การประเมิน ผลโครงการ ร่วมหลักสูตร	8. การวางแผนและ จัดทำโครงการ	8. รู้วิธีวางแผนและเขียน โครงการ		✓	✓			✓			9 10	8 ก.ค. 34 11 ก.ค. 34	
	9. การบริหาร กิจกรรมร่วม หลักสูตร	9. รู้หลักและขั้นตอนการ บริหารกิจกรรมร่วม หลักสูตร		✓	✓			✓			11	15 ก.ค. 34	
	10. การประเมินผล โครงการ	10. รู้วิธีประเมินผล โครงการกิจกรรม ประเภทต่าง ๆ		✓	✓			✓			12 13 14	18 ก.ค. 34 22 ก.ค. 34 25 ก.ค. 34	สอบปลายภาค

แผนการสอนวิชากิจกรรมร่วมหลักสูตร

ครั้งที่ 9

วันที่ 8 กรกฎาคม 2534

เรื่อง การวางแผนและการจัดทำโครงการ

วัตถุประสงค์ทั่วไปที่ 8

แบบการสอน ให้ได้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน 1 (ยุทธวิธีการสอน)
1. นักศึกษาสามารถบอกปัจจัยที่กำหนดกิจกรรมได้ถูกต้อง 2. นักศึกษาสามารถเขียนโครงการได้ถูกต้อง 3. นักศึกษาสามารถปฏิบัติได้ตามโครงการที่เขียน	การวางแผน การจัดทำโครงการ ควรวินิจฉัยจากปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเขียนเป็นโครงการเพื่อแก้ปัญหาั้นหรือเป็นความสนใจและความถนัดของนักเรียน	ก. การทำกิจกรรมต้องคำนึงถึง 1. ปัญหาของนักเรียนด้านต่าง ๆ 2. ความสนใจของนักเรียน 3. ความถนัดของนักเรียน ข. การวางแผนการจัดกิจกรรม ต้องทราบว่าจัดให้ใคร มีวัตถุประสงค์อะไร มีขั้นตอนการจัดอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบ มีค่าใช้จ่ายเท่าใด และมีวิธีประเมินผลอย่างไร	เพื่อให้นักศึกษาเขียนโครงการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตรได้ถูกต้อง ครูจึงให้นักศึกษานำถึงกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่จัดกันในโรงเรียนโดยทั่วไป แล้วมาอภิปรายว่าจัดได้ถูกต้องหรือไม่ แล้วจึงให้นักศึกษาเสนอโครงการต่อชั้นเรียน เพื่อให้ช่วยกันรับรองว่าเป็นโครงการที่เหมาะสมจะนำมาจัด จากนั้นจึงให้นักศึกษาได้ลงมือเขียนโครงการตามตัวอย่างที่ครูให้ และเพื่อให้ให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของกิจกรรมร่วมหลักสูตร และได้ประสบการณ์ จึงให้นักศึกษานำไปปฏิบัติในโรงเรียนจริง ๆ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1 (ยกย่วิธีการสอน)
		ค. การเขียน โครงการต้องมี รายละเอียดเรื่อง ต่อไป 1. ชื่อโครงการ 2. ผู้รับผิดชอบ 3. หลักการและ เหตุผล 4. วัตถุประสงค์ 5. ขั้นตอนการ ดำเนินงาน 6. วัน เวลา 7. สถานที่ 8. วัสดุอุปกรณ์ ที่ใช้ 9. งบประมาณ 10. ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ 11. แนวทางการ ประเมินผล	

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน - แจ้งวัตถุประสงค์ของการเรียนให้นักศึกษาทราบ - ทบทวนความหมายของคำว่ากิจกรรมร่วมหลักสูตร - ให้นักศึกษาบอกตัวอย่างกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่มีในโรงเรียนทั่วไป - อภิปรายว่ากิจกรรมนั้นตรงกับความหมายของกิจกรรมร่วมหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร 2. ชี้นำสอน - แบ่งนักศึกษากลุ่มละ 5-7 คน - แต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่านักศึกษามัชฌมศึกษามีปัญหาเรื่องใดบ้าง และยกตัวอย่างโครงการกิจกรรมร่วมหลักสูตรที่จะช่วยแก้ปัญหาเหล่านั้น พร้อมเหตุผลสั้น ๆ - ผู้แทนกลุ่มรายงานสรุป - ครูสรุปและอธิบายเพิ่มเติมว่า การจัดทำโครงการนั้น นอกจากปัญหาของนักเรียนแล้ว อาจจะจัดจากเรื่องที่นักเรียนกำลังสนใจ หรือมีความถนัด - ครูให้นักศึกษาช่วยกันเลือก 1 โครงการจากโครงการทั้งหมดที่เสนอ แล้ววางแผนเขียน	1. เอกสารคำถามที่ใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร 2. ตัวอย่างโครงการ 3. แบบทดสอบ	<u>วัตถุประสงค์</u> 1) ทำแบบทดสอบ (10 คะแนน) 1. จงยกตัวอย่างปัญหาของนักศึกษามัชฌมศึกษา ด้านละ 1 ปัญหา ก. ด้านการศึกษา ข. ด้านสุขภาพ ค. ด้านครอบครัว 2. ในตารางแผนการจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร ผู้จัดต้องศึกษาในเรื่องใด 2) เขียนโครงการ (20 คะแนน) <u>ประเมินผล</u> 1. นักศึกษาต้องตอบแบบทดสอบได้อย่างน้อย 7 คะแนน 2. โครงการต้องได้คะแนนอย่างน้อย 15 คะแนน

กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	วัดผลและประเมินผล
โครงการ โดยครูแจกคำถามที่ใช้ในการวางแผน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำตอบ แล้วจึงแจกตัวอย่างการเขียนโครงการ - ตัวแทนกลุ่มสรุปโครงการอย่างย่อ และส่งฉบับสมบูรณ์ภายหลัง 3. <u>ขั้นสรุป</u> - ครูและนักศึกษารูปร่างงานที่ต้องทำตามโครงการ 4. <u>ขั้นวัดผล</u> - ตอบแบบทดสอบ และตรวจผลงานการเขียนโครงการ 5. <u>ขั้นสอนซ้ำ</u> - สำหรับผู้ไม่ผ่านเกณฑ์การทดสอบให้อ่านหนังสือกิจกรรมร่วมหลักสูตร บทที่ 6-7 - สำหรับกลุ่มที่เขียนโครงการไม่ถูกต้องเรียกทั้งกลุ่มมาซักถามและชี้แจง แล้วเขียนใหม่ 6. <u>ขั้นวัดผลซ้ำ</u> - ทำแบบทดสอบ - เขียนโครงการให้ถูกต้อง		

หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แผนการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
ความหมาย และความ สำคัญของ หลักสูตร	1. ความหมายความสำคัญ องค์ประกอบและ ประเภทของ หลักสูตร	1. มีความรู้เกี่ยวกับ ความหมายความสำคัญ องค์ประกอบและ ประเภทของหลักสูตร		✓	✓			✓		1	10 มี.ย. 34	
กระบวนการ พัฒนา หลักสูตร	2. ความหมายและขั้นตอน การพัฒนาหลักสูตร 3. มาตรฐานในการพัฒนา หลักสูตร	2. มีความรู้เกี่ยวกับ ความหมายและลำดับขั้น ของการพัฒนาหลักสูตร 3. มีความรู้พื้นฐาน ในการ พัฒนาหลักสูตร ด้าน ปรัชญา จิตวิทยา เศรษฐกิจและสังคม		✓	✓			✓		2	17 มี.ย. 34	
	4. แนวคิดปรัชญา การศึกษาสาขา ต่าง ๆ 5. ความเคลื่อนไหว ของการพัฒนา หลักสูตร	4. สามารถเปรียบเทียบ แนวคิดปรัชญาการศึกษา สาขาต่าง ๆ 5. สนใจใฝ่หาความรู้และ ติดตามความเคลื่อนไหว ของการพัฒนาปรับปรุง หลักสูตร		✓	✓			✓		3	24 มี.ย. 34	

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ โดยผลตามเกณฑ์					ให้ โดยผลตามความสามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
หลักสูตรมัธยมศึกษา	6. ความแตกต่างระหว่างหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2521 กับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง 2533 7. งานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	6. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างหลักสูตรมัธยมศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2521 กับหลักสูตรมัธยมศึกษาฉบับปรับปรุง 2533 7. มีความรู้เกี่ยวกับงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร	✓									
การจัดระบบงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา	8. การจัดระบบงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา 9. หน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา 10. ขอบข่ายงานวิชาการและการจัด 11. งานกิจการนักเรียน	8. รู้จักแสวงหาความรู้และประสบการณ์ในการจัดระบบงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา 9. มีความรู้บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา 10. รู้ขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียน 11. รู้ขอบข่ายงานกิจการนักเรียนในโรงเรียน		✓	✓		✓			4	1 ก.ค. 34	
			✓				✓			5	8 ก.ค. 34	
			✓	✓			✓			6	15 ก.ค. 34	
			✓	✓			✓			7	22 ก.ค. 34	
			✓	✓			✓			8	29 ก.ค. 34	

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
ประสบการณ์ และกิจกรรม ที่สอดคล้อง กับหลักสูตร	12. งานบุคลากร	12. รู้ขอบข่ายงานบุคลากร และการกำหนดหน้าที่ บุคลากรในโรงเรียน		✓	✓			✓		9	5 ส.ค. 34	
	13. งานธุรการ	13. รู้ขอบข่ายงานและการ ดำเนินงานธุรการใน โรงเรียน		✓	✓			✓		10	19 ส.ค. 34	
	14. การจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ตาม หลักสูตร มัธยมศึกษา	14. รู้วิธีจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์ที่สอดคล้อง กับหลักสูตรมัธยมศึกษา		✓	✓			✓		11	26 ส.ค. 34	
หนังสือที่ใช้ ในโรงเรียน และเกณฑ์ การเลือก	15. เกณฑ์การเลือก หนังสือที่ใช้ใน โรงเรียน	15. รู้เกณฑ์การเลือกหนังสือ ที่ใช้ในโรงเรียน		✓	✓			✓		12	2 ก.ย. 34	

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
การ ใ้ที่แห่ง วิทยาการ ใน ท้องถิ่น	16. แห่งวิทยาการ ในท้องถิ่น	16. รู้จักแห่งวิทยาการใน ท้องถิ่นและรู้วิธี ใช้	✓						✓	13	9 ก.ย. 34	
ระเบียบการ ประเมินผล การเรียน ตามหลักสูตร มัธยมศึกษา	17. ระเบียบการประเมิน ผลการเรียน	17. รู้ระเบียบการประเมินผล การเรียนตามหลักสูตร มัธยมศึกษา		✓	✓			✓		14	16 ก.ย. 34	
										15	23 ก.ย. 34	สอบปลายภาค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนการสอนวิชาหลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา

ครั้งที่ 1

วันที่ 10 มิถุนายน 2534

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร

วัตถุประสงค์ทั่วไปที่ 1

แบบการสอน ที่ได้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1 (ยุทธวิธีการสอน)
1. บอกความหมายของหลักสูตรตามนัยต่าง ๆ ได้ 2. ใช้นิยามและภูมิแสดง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตรได้ และอธิบาย ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตรได้ 3. สรุปลักษณะสำคัญของหลักสูตรทั้ง 7 ชนิด ได้	1. หลักสูตรมีความหมายเป็นหลายนัย ทั้งในแง่ จากอิทธิพลของปรัชญาการศึกษา จิตวิทยา และสังคมวิทยา ทำให้ความหมายของหลักสูตรเป็นได้ทั้งในแง่ที่แคบและกว้าง 2. องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ส่วน ได้แก่ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วน ของ	ความหมายของหลักสูตรมีนัยต่าง ๆ ดังนี้ 1. ราชวิธีที่ใช้สอน 2. มวลประสบการณ์ที่จัดให้แก่ผู้เรียน 3. แผนงานหรือโครงการซึ่งเป็นข้อกำหนดในการจัดการศึกษา 4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 5. สื่อกกลางในการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทาง - องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมี 4 ส่วน ได้แก่ 1. จุดมุ่งหมาย 2. เนื้อหาวิชา	ในการสอนให้นักศึกษาเข้าใจความหมายขององค์ประกอบและชนิดของหลักสูตร ควรใช้วิธีการอภิปรายร่วมกันระหว่างครูและนักศึกษา และให้นักศึกษาได้อ่านเอกสารในส่วนที่เป็นรายละเอียด จะทำให้นักศึกษาเข้าใจมากยิ่งขึ้น และเมื่อตรวจสอบว่ามีความเข้าใจเพียงใด จึงให้มีการแข่งขันตอบคำถาม ซึ่งจะกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจสิ่งที่อ่าน

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มีโน้ตส์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้ 1 (ยทวิชาเรียน)
	หลักสูตรต้องมี ความสัมพันธ์กัน 3. หลักสูตรจำแนก ได้เป็น 7 ชนิด แตกต่างกันตาม แนวคิดของปรัชญา การศึกษา การ เปลี่ยนแปลงทาง สังคม และ นวัตกรรมทางการ ศึกษา ซึ่งมีผล ทำให้รายละเอียด ขององค์ประกอบ ของหลักสูตรแต่ละ ชนิด แตกต่างกัน	3. การนำ หลักสูตร ไป ใช้ 4. การวัดผล และประเมินผล - หลักสูตร จำแนกเป็น 7 ชนิด ดังนี้ 1. หลักสูตร รายวิชา 2. หลักสูตร สัมพันธ์ 3. หลักสูตร สหสัมพันธ์ 4. หลักสูตร เนื้อชีวิตและสังคม 5. หลักสูตร กิจกรรมหรือ ประสบการณ์ 6. หลักสูตร แกนกลาง 7. หลักสูตร บูรณาการ	

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
1. <u>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน</u> - บอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ - ให้นักศึกษาอภิปรายความหมายของคำว่าหลักสูตร จากข้อความต่อไปนี้ ก. หลักสูตรนี้ใช้เวลาเรียน 4 ปี และต้องเรียนนี้ครบ 14๕ หน่วยกิต ข. ขณะนี้คณะกรรมการกำลังปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา และหลักสูตรมัธยมศึกษา ค. ฉันคิดว่า หลักสูตรใหม่สู้หลักสูตรเก่าไม่ได้ เพราะนักเรียนมักจะอ่านหนังสือไม่ออก 2. <u>ขั้นสอน</u> - ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปความหมายของหลักสูตรตามนัยต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น - ครูและนักศึกษาช่วยกันอภิปรายถึงอิทธิพลและปัจจัยต่าง ๆ ที่ทำให้ความหมายของหลักสูตรแตกต่างกันไปตามนัยต่าง ๆ - ให้นักศึกษาอ่านเอกสาร เรื่อง ชนิดของหลักสูตร ทั้ง 7 ชนิด โดยอ่านคนละ 1 ชนิด แล้วนำมาอภิปรายถ่ายทอดกันในกลุ่มของตน (กลุ่มละ 7 คน)	1. เอกสารเรื่อง ความหมายและชนิดของหลักสูตร 2. แผ่นใสแสดง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตร 3. เกมแข่งขันตอบคำถามเรื่องชนิดของหลักสูตร	<u>วัตถุประสงค์</u> 1) ตอบคำถามชุดที่ 1 (2๕ คะแนน) จึงตอบคำถามต่อไปนี้ 1. คำว่า "หลักสูตร" มีความหมายตามนัยต่าง ๆ ดังนี้ 1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2. องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรมี ส่วน ได้แก่ 2.1 2.2 2.3 2.4 3. จงเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตรพร้อมทั้งอธิบาย

กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
- ให้นักศึกษาแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรทั้ง 7 ชนิด 3. ขั้นสรุป - ครูสรุปให้เห็นว่าหลักสูตรทั้ง 7 ชนิดนี้แตกต่างกันไปตามลักษณะสำคัญขององค์ประกอบทั้งสี่ของหลักสูตร - ให้นักศึกษาเขียนแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของหลักสูตร 4. ขั้นวัดผล ให้นักศึกษาตอบคำถามชุดที่ 1 5. ขั้นสอนซ้ำ - ให้นักศึกษาอ่านเอกสารเรื่องความหมายของหลักสูตร และชนิดของหลักสูตรแล้วสรุปสาระสำคัญ - ให้นักศึกษาทำตารางเทียบความแตกต่างของหลักสูตรทั้ง 7 ชนิด ในหัวข้อต่อไปนี้ ก. แนวคิดสำคัญ ข. การกำหนดวัตถุประสงค์ ค. การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชา		4. จงตอบว่าเป็นลักษณะของหลักสูตรชนิดใด 4.1 แบ่งเนื้อหาเป็นรายวิชาย่อย ๆ 4.2 จัดเนื้อหาวิชาที่สัมพันธ์กันให้อยู่ในหมวดเดียวกัน 4.3 มีรายวิชาบังคับและวิชาเลือกในหลักสูตรเดียวกัน 4.4 เน้นการนำประสบการณ์ และชีวิตจริงในสังคมมาบรรจุในหลักสูตร 4.5 เน้นการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนทำกิจกรรมให้มากที่สุด 4.6 นำเนื้อหาวิชาจากหลายวิชามาจัดลำดับให้ต่อเนื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
ก. การเรียนการสอน ข. การวัดผลประเมินผล 8. <u>ขั้นวัดผลซ้ำ</u> - ให้นักศึกษาตอบคำถามชุดที่ 2		2) <u>ตอบคำถามชุดที่ 2</u> 1. จงบอกความหมายของ หลักสูตรตามนัยต่าง ๆ ที่ กำหนดทราบ 2. จงเขียนแผนภูมิแสดง ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ของหลักสูตร พร้อมทั้งอธิบาย 3. จงสรุปลักษณะของ หลักสูตรต่อไปนี้ให้เข้าใจ ก. หลักสูตรรายวิชา ข. หลักสูตรเนื้อวิชา และสังคม ค. หลักสูตรแกนกลาง ง. หลักสูตรบูรณาการ <u>ประเมินผล</u> นักศึกษาต้องตอบคำถาม ให้ได้คะแนนอย่างน้อย 16 คะแนน

พุทธศาสนา คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				ผลการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
องค์ประกอบ ต่าง ๆ ของ พุทธศาสนา	1. ศาสนาและองค์ ประกอบของ ศาสนา	1. รู้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของ ศาสนาพุทธ		✓	✓		✓		1	13 มี.ย. 34	ไหว้ครู	
	2. นุทธประวัติ 3. นิธิกรรมทาง ศาสนา	2. วันพุทธประวัติ 3. วันชกกรรมทางศาสนา	✓	✓			✓	✓	2	20 มี.ย. 34 27 มี.ย. 34		
	4. ศาสนกิจ	4. ปฏิบัติศาสนกิจ สวดมนต์ ถูกต้องทั้งอรุณและ ทำนอง	✓					✓	3	4 ก.ค. 34		
หลักเบญจ ทัณฑ์	หลักสำคัญของ พุทธศาสนา - ทัณฑ์ 5	5. รู้ความหมาย และเข้าใจ ทัณฑ์ 5		✓		✓	✓		4	11 ก.ค. 34		
ไตรลักษณ์	- ไตรลักษณ์	6. รู้ความหมายและเข้าใจ ไตรลักษณ์		✓	✓		✓		5	18 ก.ค. 34		
อริยสัจ	- อริยสัจ 4	7. รู้ความหมายและเข้าใจ อริยสัจ 4		✓	✓		✓		6	25 ก.ค. 34		
ปฏิจ- สัมปบาท	- ปฏิจสัมปบาท	8. มีความรู้เรื่องลำดับการ การเกิดการดับของ ปฏิจสัมปบาท		✓		✓	✓		7	1 ส.ค. 34		

คำอธิบาย รายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		ครั้งที่	วันที่	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ให้ได้ผล ตามเกณฑ์					ให้ได้ผล ตามความ สามารถ
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				
หลักการ	กรรม และกฎ แห่งกรรม	9. รู้ความหมาย และ ประเภทของกรรมและ มีความรู้เรื่องกฎ ธรรมชาติและกฎทาง ศีลธรรม		✓	✓		✓		8 9	8 ส.ค. 34 15 ส.ค. 34	พำนักศึกษาไปวัด บวรนิเวศ	
การปฏิบัติ ในชีวิต ประจำวัน	นิพพาน	10. มีความรู้เรื่องนิพพาน		✓	✓		✓		10	22 ส.ค. 34		
	หลักมงคลสูตร	11. รู้หลักมงคลสูตร	✓					✓	11	29 ส.ค. 34		
	การนำหลักธรรม คำสอนของ พระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน	12. รู้วิถีวิเคราะห์ข่าวที่ เกิดขึ้น โดยใช้หลักธรรม		✓		✓		✓	12	5 ก.ย. 34		
		13. รู้วิธีนั่งสมาธิอย่างถูกต้อง		✓	✓		✓		13	12 ก.ย. 34		
		14. สนใจนั่งธรรมอย่าง สม่ำเสมอ	✓					✓	14	19 ก.ย. 34		

แผนการสอนวิชาภาษาไทย

ชั้น
ครั้งที่ 6

วันที่ 25 กรกฎาคม 2534

เรื่อง อริยสัจ 4

วัตถุประสงค์ทั่วไปที่ 7

แบบการสอน ไร้ใ้ผลตามเกณฑ์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มี โน้ตค้น	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1 (ยุทธวิธีการสอน)
หลังจากจบบทเรียนแล้ว นักศึกษาสามารถแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้ได้ อธิบายความหมายและองค์ประกอบของอริยสัจ 4 บอกความสำคัญของอริยสัจ 4 วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตโดยใช้หลักอริยสัจ 4	อริยสัจ 4 เป็นความจริงแท้ที่ทำให้บุคคลผู้เกิดอริยสัจหลุดพ้นจากความทุกข์ ประกอบด้วยทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค	อริยสัจ 4 คือ ความจริงอันประเสริฐ ที่ทำให้ผู้เข้าถึงหลุดพ้นจากความทุกข์ หรือ กลายเป็นพระอริยะองค์ประกอบของอริยสัจ 4 มี 4 ประการ คือ ทุกข์ คือ ความทุกข์หรือสภาพที่ทนได้ยาก ไม่สบายกายใจ สมุทัย คือ ต้นเหตุที่ก่อให้เกิดทุกข์ ได้แก่ ตัณหา 3 นิโรธ คือ ความดับทุกข์ ได้แก่ ภาวะที่ดับหงายดับสิ้นไป	ในการสอนเรื่องอริยสัจ 4 ใช้หลักศึกษาเห็นความสำคัญและประโยชน์ซึ่งต้องตัดใจวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ครูจึงใช้ข่าวจากหนังสือพิมพ์เป็นแบบฝึกหัดการวิเคราะห์

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มโนทัศน์	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 1 (ยุทธวิธีการสอน)
		4. มรรต คือ การปฏิบัติที่นำไปสู่ความดีที่ทำได้ การเดินสายกลาง ผู้ที่เข้าใจ อริยสัจ 4 จะสามารถมองเห็นเหตุแห่งปัญหา และหาทางแก้ปัญหาก็ได้	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนรู้การสอน	วัตถุประสงค์และประเมินผล
1. ชี้แนะเข้าสู่บทเรียน - บอกวัตถุประสงค์ของการเรียน - ทบทวนความรู้เดิม เรื่อง ไตรลักษณ์ โดยเน้นเรื่องความทุกข์เมื่อเชื่อมโยง เข้าสู่เรื่องความทุกข์ในอริยสัจ 4 2. ชี้สอน - อธิบายความหมายของคำว่า อริยสัจ 4 - ให้นักศึกษาอ่านเรื่ององค์ประกอบของอริยสัจ 4 - ถามคำถามเรื่ององค์ประกอบของอริยสัจ 4 ให้นักศึกษาเขียนคำตอบบนกระดานดำ - ยกตัวอย่างปัญหาจากข่าวในหนังสือพิมพ์ ให้นักศึกษาอภิปรายเกี่ยวกับประเภทของความทุกข์และต้นเหตุ - ให้นักศึกษาอ่านเรื่องวิชิตแบบอริยสัจ 4 ของศาสตราจารย์ สมนอมรวิวัฒน์ แล้วสรุปประเด็นสำคัญของวิชิต - ยกตัวอย่างปัญหาต่าง ๆ ให้นักศึกษาใช้วิชิตที่อ่านหาเหตุและผล 3. ชี้สรุป - ถามคำถามเพื่อการสรุปของนักศึกษา	1. บทความเรื่อง วิชิตแบบแก้ปัญหา (แบบอริยสัจ 4) และวิชิตแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2. ข่าวจากหนังสือพิมพ์ 3. แบบทดสอบ	<u>วัตถุประสงค์</u> ทำแบบทดสอบ (10 คะแนน) จึงตอบคำถามต่อไปนี้ 1. อริยสัจ 4 คืออะไร 2. อะไรคือองค์ประกอบของอริยสัจ 4 3. ให้นักศึกษาใช้หลักของอริยสัจ 4 วิเคราะห์ข่าวนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คู่มือการสอนซ้ำ

	หน้า
คำนำ	1
หลักของการสอนซ้ำ	1
การเลือกวิธีการสอนซ้ำ	1
ประเภทของการสอนซ้ำ	1
- การสอนรายบุคคล	
- การสอนเป็นกลุ่ม	2
ขั้นตอนการสอนซ้ำ	2
เวลาที่ ใช้	3
บทบาทของผู้สอน	3
ลักษณะของผู้สอน	4
ปัจจัยสำคัญ	4
ข้อเสนอแนะ	4
ข้อคิด	4
หนังสืออ้างอิง	4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การสอนซ้ำ

การจัดการเรียนการสอนเบื้องต้นประกอบที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ การสอน การสอบ และการซ่อม การซ่อมหรือการสอนซ้ำเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสอนซ่อมเสริม ทั้ง การสอนซ่อมเสริมหรือการสอนซ้ำยัง ไม่มีการปฏิบัติ ในวิทยาลัยครูมาก่อน ซึ่งต่างจากครูอาจารย์ ในโรงเรียนประถมศึกษา และมีชัยศึกษาถือเป็นการกิจสำคัญที่ต้องปฏิบัติอยู่เป็นประจำ ผู้เขียน ได้จัด ให้การสอนซ้ำ เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนแบบวันประกันผล โดยมิ ได้มี เจตนาจะ ให้อาจารย์ ในวิทยาลัยครูต้องปฏิบัติ เช่นเดียวกับครูอาจารย์ระดับประถมศึกษา และมีชัยศึกษา แต่เห็นว่าการสอนซ้ำเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้เป็นครู ที่ยอมต้องการ ให้ศิษย์มีความรู้ความสามารถ และเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการเห็นผลการกระทำ (การสอน) ของตน

การสอนซ้ำเป็นการดำเนินการ โดยใช้กิจกรรม เทคนิค และการฝึกที่เลือกมาเป็น พิเศษสำหรับจุดจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องที่ผู้สอนค้นพบว่าผู้เรียนมีอยู่ การสอนซ้ำมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วย เหลือผู้เรียนที่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์การวัดผลหลังการสอน ให้มีโอกาสแก้ไขปรับปรุง ข้อบกพร่องจนสามารถบรรลุผลตามเกณฑ์ที่กำหนด

หลักของการสอนซ้ำ

1. การสอนเรื่องเดิมด้วยวิธีการที่ต่างจากการสอนครั้งแรก
2. การบอกให้ผู้เรียนทราบจุดที่บกพร่อง และวิธีการปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่องนั้น

การเลือกวิธีการสอนซ้ำ

วิธีการของการสอนซ้ำขึ้นอยู่กับผลที่ได้จากการทดสอบผู้เรียนภายหลังการสอน ซึ่งทำให้ผู้สอนสามารถตัดสินใจว่าจะทำการสอนซ้ำด้วยวิธีการใด ถ้ามีเหตุที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของบุคคลหลายคน ควรจัดกิจกรรมการสอนเป็นกลุ่ม แต่ถ้าเป็นปัญหาเฉพาะบุคคลควรจัดกิจกรรมเป็นรายบุคคล

ข้อค้างใจในการเลือก ใช้วิธีการสอนซ้ำ คือวิธีการแต่ละวิธี ใชผล ไม่เท่ากัน และ ใช้เวลาต่างกัน การสอนซ้ำไม่ควรใช้เวลานาน

ประเภทของการสอนซ้ำ

ก. วิธีการสอนซ้ำสำหรับการสอนรายบุคคล ได้แก่

1. การให้อ่านหนังสือประกอบบทเรียนที่ต่างจากแบบเรียนที่ใช้ในชั้นเรียนปกติ
2. การให้ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม
3. การใ้บันทึกเรียนสำเร็จรูป
4. การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน
5. การใช้สื่อการสอน เช่น เทป แผ่นใส หรือ ใส่อุปกรณ์ที่ผู้สอน

จัดทำขึ้น

6. การมอบหมายให้เพื่อนที่เข้าใจและแม่นยำในบทเรียนมาช่วยสอน
7. การให้ทำรายงาน
8. ผู้สอนทำการสอนเองโดยเลือกใช้คำพูด และวิธีการที่เหมาะสมกับผู้เรียน

ข. วิธีการสอนซ้ำสำหรับการสอนเป็นกลุ่ม ได้แก่

1. การสอนโดยวิธีการและสื่อการสอนที่ต่างจากการสอนครั้งแรก
2. การให้ผู้สอนอื่นมาทำการสอนซ้ำ
3. การใช้เกมวิชาการ โดยให้กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนเรื่องเดียวกัน

เข้าร่วมในการแก้ปัญหา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของเกม ผู้สอนอาจปรับเกมที่มีอยู่ให้เข้ากับปัญหาหรือคิดขึ้นใหม่

4. การใช้การศึกษากลุ่มย่อย โดยจัดผู้เรียนที่มีปัญหาต่างกันมาอยู่กลุ่มเดียวกัน เพื่อให้ช่วยกันแก้ปัญหา ผู้เรียนคนแรกจะบอกปัญหาของตน ผู้ที่ตอบถูกจะบอกคำตอบและอธิบายเพิ่มเติม ทั้งกลุ่มจะผลัดกันบอกปัญหา ตอบปัญหาจนกระทั่งหมดปัญหา

5. การให้ทำงานเป็นกลุ่ม โดยให้กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาเดียวกันไปศึกษาค้นคว้าหาคำตอบแล้วเขียนเป็นรายงาน

6. การให้ทำแบบฝึกหัดเจตคติ โดยการให้กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาคลายกันได้รับประสบการณ์ที่เป็นปัญหา เช่น ผู้เรียนที่มีปัญหาเรื่องค่านาม หรือบทบาทของตัวละคร ผู้สอนจะให้ผู้เรียนบอกความรู้สึกถ้าเป็นค่านาม หรือเป็นตัวละครในเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนการสอนซ้ำ

มีการดำเนินการดังนี้

ก. ขั้นเตรียมการ

- นำผลการทดสอบภายหลังการสอนตามปกติมาพิจารณาเพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการสอนซ้ำ
- ชี้แจงจุดมุ่งหมายของการสอนซ้ำ และให้กำลังใจผู้เรียน
- ตัดสินใจเลือกวิธีการสอนซ้ำ หรือวางแผนร่วมกับผู้เรียน ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนวิเคราะห์สาเหตุที่ปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยทำการวิเคราะห์ปัญหา วางแผนการทำกิจกรรม และประเมินผลตนเอง

ข. ขั้นดำเนินการสอนซ้ำ ตามวิธีการที่เลือก

ค. ขั้นวัดผลซ้ำ ทำได้หลายวิธี เช่น

- สังเกตการปฏิบัติงาน หรือวิธีดำเนินงานของผู้เรียน
- สอบถาม ให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือเล่ารายละเอียด
- ใช้ข้อทดสอบสั้น ๆ เพื่อทดสอบความแม่นยำในเนื้อหา
- ตรวจผลงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนไปทำ

เวลาที่ใช้

เวลาที่ใช้ในการสอนซ้ำควรอยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน สามารถจัดได้ 2 แบบ คือ

- นอกเวลาเรียน อาจเป็นช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน นกกลางวัน หลังเลิกเรียน หรือเวลาที่ผู้สอนและผู้เรียนว่างตรงกัน ใช้ได้ทั้งการสอนเป็นรายบุคคล หรือการสอนเป็นกลุ่ม
- ในเวลาเรียน ควรใช้กับการสอนเป็นกลุ่ม หลายกลุ่มที่มีปัญหาต่างกัน และมีผู้ผ่านเกณฑ์จำนวนน้อย ผู้สอนจะมอบหมายให้ผู้ผ่านเกณฑ์ศึกษาวัตถุประสงค์ เสริมที่สนใจ โดยศึกษาตามแนวทางที่กำหนดให้ไว้ในบัตรงาน สำหรับกลุ่มต่าง ๆ ผู้สอนให้ทำกิจกรรมและให้งานสลับหมุนเวียน ไปที่ละกลุ่ม

บทบาทของผู้สอน

- จัดบรรยากาศให้น่าเรียน และลดความเครียด
- เสริมกำลังใจ
- ร่วมอยู่ ในกิจกรรมการสอนซ้ำ
- ดูแลตรวจสอบการทำงานของผู้เรียน

ลักษณะของผู้สอน

ลักษณะของผู้สอนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการสอนซ้ำ ผู้สอนควรมีลักษณะ
ดังนี้

1. มีความรัก ความสงสารและเมตตาอยากช่วยเหลือให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน
2. มีความจริงใจ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความอดทน
3. มีความสามารถในการแสวงหาวิธีการ ให้ความรู้
4. มีความเชื่อว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จ

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้สอนทำการสอนซ้ำ

1. ความมีคุณธรรมของผู้สอน คือ ความรู้สึกเมตตาสงสารผู้เรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จ และความต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ
2. นโยบายของสถาบัน คือความต้องการของสถาบันที่จะพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอน และคุณภาพของบัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

วิทยาลัยควรจัดศูนย์การสอนซ้ำขึ้นภายในคณะวิชา โดยจัดผู้สอนที่สอนวิชาเดียวกัน
หรือมีความสามารถในการสอนเรื่องนั้น มาเป็นพี่เลี้ยงและให้บริการแก่ผู้เรียน

ข้อคิด

การสอนซ้ำเป็นการช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน ซึ่งอาจไม่ได้เกิดจาก
สาเหตุทางผู้เรียนฝ่ายเดียว แต่เป็นเพราะความบกพร่องของผู้สอน ดังนั้นในการแก้ไขข้อ
บกพร่อง ควรได้พิจารณาว่าข้อบกพร่องนั้นเกิดจากผู้สอนหรือผู้เรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มการจัดหลักสูตรวิชา

คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชา	หัวข้อ	วัตถุประสงค์ทั่วไป	วัตถุประสงค์				แบบการสอน		๕-4 ตรง	๖-3 รวม	หมายเหตุ	
			สำคัญ		ลักษณะ		ไม่โดย ตามเกณฑ์					๕-๔ ตรง
			เสริม	หลัก	หลัก ก.	หลัก ข.	100 %	50 %				

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มการจัดการเรียนการสอน

แผนการสอนวิชา แผนที่ 1			
ครั้งที่		วันที่	
เรื่อง			
วัตถุประสงค์ทั่วไป		แบบการสอน	
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม	มีเนื้อหา	เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนการสอน 1 (ยุทธวิธีการสอน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร แผนที่ 2		
กิจกรรมการเรียนการสอน 2 (กิจกรรม)	สื่อการเรียนการสอน	วัดผลและประเมินผล

แบบฟอร์มการประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียน

กำหนดคะแนน	
คะแนน	
วัตถุประสงค์หลัก คะแนน	วัตถุประสงค์เสริม คะแนน
ระหว่างภาคเรียน คะแนน	ปลายภาคเรียน คะแนน

กำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน

ระดับคะแนน	คะแนนร้อยละ
A	
B	
C	

กำหนดคุณสมบัติผู้จบหลักสูตรรายวิชา

1.	
2.	

	วัตถุประสงค์เสริม				รวม
	1	2	3	4	
คะแนนเต็ม					
คะแนนที่ได้					

ผลการเรียน

	วัตถุประสงค์หลัก	วัตถุประสงค์เสริม	รวม
ระหว่างภาคเรียน			
ปลายภาคเรียน			ระดับคะแนน
รวม			

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางธำนิป์ พรกุล เกิดวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2498 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต สาขามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2511 สำเร็จ การศึกษาปริญญาโท ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ ปีการศึกษา 2518 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนที่ จุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2530 ปัจจุบันรับราชการที่วิทยาลัยครูสวนดุสิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย